

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**SOLİ HÖYÜK ORTA VE GEÇ DEMİR ÇAĞI (İ.Ö IX-
VII. YY.)
KONSANTRİK DAİRE BEZEMELİ SERAMİKLERİ**

Seçil Canlier

Danışman

Doç. Dr. Remzi YAĞCI

2007

Yemin Metni

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Soli Höyük Orta ve Geç Demir Çağı (İ.Ö. IX-VII. yy.) Konsantrik Daire Bezemeli Seramikleri” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

08/01/2007

Ad Soyad
Seçil Canlier

İMZA

YÜKSEK LİSANS TEZ SINAV TUTANAĞI

Öğrencinin

Adı ve Soyadı :Seçil Canlier
Anabilim Dalı :Klasik Arkeoloji
Programı :Yüksek Lisans
Tez Konusu :Soli Höyük Orta ve Geç Demir Çağı (İ.Ö. IX-VII. yy.)
Konsantrik Daire Bezemeli Seramikleri
Sınav Tarihi ve Saati :

Yukarıda kimlik bilgileri belirtilen öğrenci Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün ..... tarih ve ..... Sayılı toplantısında oluşturulan jürimiz tarafından Lisansüstü Yönetmeliğinin 18.maddesi gereğince yüksek lisans tez sınavına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini ..... dakikalık süre içinde savunmasından sonra jüri üyelerince gerek tez konusu gerekse tezin dayanağı olan Anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin,

BAŞARILI	☐	OY BİRLİĞİ ile	☐
DÜZELTME	☐	OY ÇOKLUĞU	☐
RED edilmesine	☐	ile karar verilmiştir.	

Jüri teşkil edilmediği için sınav yapılamamıştır. O***
Öğrenci sınava gelmemiştir. O**

* Bu halde adaya 3 ay süre verilir.
** Bu halde adayın kaydı silinir.
*** Bu halde sınav için yeni bir tarih belirlenir.

Tez burs, ödül veya teşvik programlarına (Tüba, Fullbright vb.) aday olabilir.	Evet
Tez mevcut hali ile basılabilir.	☐
Tez gözden geçirildikten sonra basılabilir.	☐
Tezin basımı gerekliliği yoktur.	☐

JÜRİ ÜYELERİ

İMZA

.....	☐	Başarılı	☐	Düzeltilme	☐	Red	.....
.....	☐	Başarılı	☐	Düzeltilme	☐	Red	.....
.....	☐	Başarılı	☐	Düzeltilme	☐	Red	.....

Önsöz ve Teşekkür

Öncelikle Soli Höyük Orta ve Geç Demir Çağı (İ.Ö. IX.-VII. yy.) konsantrik daire bezemeli seramikleri adlı tez çalışmam için bana yol gösteren, cesaret veren, Sayın Hocam Doç. Dr. Remzi Yağcı'ya teşekkürü borç bilirim.

Seramik çizimlerinin yapılmasında yardımcı olan Arkeolog Esra Kocabaşoğlu'na ve Restoretör Şirin Kaya'a, Türkçe özetin İngilizceye çevrilmesinde Araştırma Görevlisi Burak Yolaçan'a, tezin imla hatalarının düzeltilmesi aşamasında Arkeolog Neslihan Kaya'ya, Resim ve çizimlerin bilgisayar ortamına aktarılmasındaki yardımlarından dolayı başta Grafiker Belma Akkargan olmak üzere Begüm Oğuz'a ve Araştırma Görevlisi Fatih Hakan Kaya'ya teşekkür ederim.

Hep yanımda olan aileme özellikle ablam Ayşıl Canlier'e minnet borçluyum.

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi
Soli Höyük Orta ve Geç Demir Çağı (İ.Ö. IX-VII. yy.) Konsantrik Daire
Bezemeli Seramikleri

Seçil Canlier
Dokuz Eylül Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Klasik Arkeoloji

İ.Ö. VIII. ve VII. yy. Doğu – Batı arasındaki ticari rotalar üzerinde önemli bir liman kenti olan Soli Höyük’te ele geçen konsantrik daireli seramik parçaları, bezemenin işlenişinde ve yapım tekniklerinde bazı farklılıklar bulunmasına rağmen Kıbrıs seramikleriyle ilişkili olduğu görülmektedir. Bu nedenle konsantrik daireli seramik parçaları Gjerstad’ın hamur, astar renkleri ve boyama türlerini dikkate alarak Kıbrıs seramikleri için oluşturduğu sınıflamaya göre; *Beyaz Boyalılar (White Painted)*, *İki Renkliler (Bichrome)* ve *Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar (Black on Red)* olarak gruplandırmıştır. Sınıflama dışında yer alan 86 – 92 numaralı parçalar Euboea tipi seramik grubuyla ilişkilendirilmiştir. İncelediğimiz malzeme içinde 4 adet kase, 1 adet tabak, 1 adet dinos, 2 adet krater ağız parçası ile testi, krater formlarına ve kapalı kaplara ait gövde parçaları bulunmaktadır.

Soli Höyük’te yamaç eğimi, döküntü toprak, üst seviyelerde yer alan Roma ve Hellenistik Dönemlere ait mimari unsurlar alt tabakalarda yer alan kültür katlarını tahrip etmiştir. Bu nedenle Soli konsantrik daireli seramik parçalarının çoğu Hellenistik, Klasik, Arkaik Dönemlere ait buluntularla birlikte ele geçmiştir. Ancak D7, E7, E8, F6, F7, F8 ve F9 açmalarında 18.20 – 17.30m. seviyeleri arasında Geç Demir Dönemi için ortak bir stratigrafi yakalanabilmiştir.

Soli Höyük konsantrik daireli seramik parçalarının saptanabilen benzer örnekleri özellikle Kıbrıs’ta, Girit’te, Al – Mina’da, Tarsus’da ve Kilisetepe’de ele geçmiştir. Bu benzer örnekler doğrultusunda Soli’de ele geçen konsantrik

daireli seramik parçaları Orta (İ.Ö. 850 – 700) ve Geç (İ.Ö. 700 – 600) Demir Dönemlerine tarihlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: 1) Soli Höyük   2) Konsantrik Daire   3) Kilikia Bölgesi
4) Orta Demir Çağı   5) Geç Demir Çağı

ABSTRACT

The Master Thesis
Concentric Circle Ceramics at Soli Höyük in The
Middle and Late Iron Age (İ.Ö. IX – VII. yy.)

Seçil Canlier
Dokuz Eylül University
Institute of Social Sciences
Department of Classical Archaeology

Ceramic fragments with concentric circle motifs found in Soloi/Pompeiopolis which is an important port city located on trade routes between East and West in VIII. and VII. century B.C. are related to Cyprus although they have some differences in decoration and techniques. That's why these fragments have been identified as White Painted, Biochrome and Black on Red according to classification of Cyprus ceramics made by Gjerstad based on color of clay and slip. Fragments number 86-92 which are not related to these mentioned groups have been identified as Euboea Style ceramics. Fragments that have been worked on include 4 cups, 1 plate, 1 dinos, 2 crater lips and body fragments of craters and jugs.

In Soloi/Pompeiopolis, slope of the hill, pouring soil and Hellenistic and Roman settlement has destroyed older remains. That's why most of the fragments of concentric circle ceramics have been found within Hellenistic, Classic and Archaic layers. Yet in D7, E7, E8, F6, F7 and F9 trenches in between 18.20 and 17.30 meters stratigraphy could have been observed for Late Iron Age.

Similar examples of concentric circle ceramics of Soloi/Pompeiopolis are seen in Cyprus, Crete, Al-Mina, Tarsus and Kilisetepe. With the help of these examples concentric circle ceramics found in Soloi/Pompeiopolis have been dated to Middle (850-700 B.C.) and Late (700-600 B.C.) Iron Ages.

Key Words: 1) Soli / Pompeiopolis   2) Concentric Circle   3) Cilicia Region
4) The Middle Iron Age   5) The Late Iron Age

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	II
TUTANAK	III
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	IV
ÖZET	V
ABSTRACT	VII
İÇİNDEKİLER	VIII
KISALTMALAR	X
DİĞER KISALTMALAR	XI
LEVHALAR LİSTESİ	XII
ÇİZİMLER LİSTESİ	XVIII
GİRİŞ	XXIII

1.SOLİ'NİN TARİHÇESİ VE İ.Ö. I. BİN DOĞU – BATI TİCARETİ İÇİNDE KİLİKİA BÖLGESİNİN ÖNEMİ 1

1.1. Soli'nin Tarihçesi 1

1.2. İ.Ö. I. Bin Doğu – Batı Ticareti İçinde Kilikia Bölgesinin Önemi 2

2.SOLİ HÖYÜK ORTA VE GEÇ DEMİR ÇAĞI (İ.Ö. IX-VII. yy.) KONSANTRİK DAİRE BEZEMELİ SERAMİKLERİ 7

2.1. Biçimler

2.1.1. Kase 7

2.1.2. Tabak 8

2.1.3. Krater 8

2.1.4. Dinos 9

2.2. Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramik Parçalarının Astar Rengine ve Boyama Türlerine Göre Sınıflandırılması 9

2.2.1. Beyaz Boyalılar	10
2.2.2. İki Renkliler	13
2.2.2.1. Kırmızı – Açık Kahverengi Astarlılar	13
2.2.2.2 Devetüyü Astarlılar	15
2.2.3. Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar	17
2.2.4. Sınıflandırma Dışında Yer Alan Parçalar	20
2.3. Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramiklerin Üretim Merkezi Olabilecek Atölyeler	21
2.4. Soli Höyük'te Bulunan Kıbrıs Tipi Konsantrik Daire Bezemeli Kapların Ticari ve Kültürel İlişkiler Sonucu Yayılımı	23
2.5. Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramiklerin Tarihlendirilerek Değerlendirilmesi ve Soli Höyük Stratigrafisi	28
2.5.1. Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramiklerin Tarihlendirilmesi	28
2.5.2. Soli Höyük Stratigrafisi	30
SONUÇ	37
KAYNAKLAR	46
KATALOG	57
ÇİZİMLER	116
LEVHALAR	137

KISALTMALAR

AA	The Athenian Agora
AJA	The American Journal of Archaeology
AS	Anatolian Studies
BSA	The British School at Athens
CAH	Cambridge Ancient History
JHS	The Journal of Hellenic Studies
KST	Kazı Sonuçları Toplantısı
RDAC	Report of the Department of Antiquities Cyprus
TTK	Türk Tarih Kurumu

DİĞER KISALTMALAR

cm. : Santimetre

Fig. : Figür

Çiz. : Çizim

İ.Ö. : İsa'dan önce

Lev. : Levha

Pl. : Plan

Res. : Resim

Şek. : Şekil

yy. : Yüzyıl

LEVHALAR LİSTESİ

- Levha I** Resim 1a: Beyaz Boyalılar grubu içindeki krater ağız parçası.
Resim 1b: Beyaz Boyalılar grubu içindeki krater ağız parçasının dudak bölümü.
- Levha II** Resim 2a: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kase ağız parçası.
Resim 2b: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kase ağız parçasının iç bölümü.
- Levha III** Resim 3: Beyaz Boyalılar grubu içindeki testiye ait gövde parçası.
Resim 4: Beyaz Boyalılar grubu içindeki 4 numaralı testiye ait gövde parçası.
- Levha IV** Resim 5: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçaları.
Resim 6: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçaları.
- Levha V** Resim 7: Beyaz Boyalılar grubu içindeki testi?-amphora? ait gövde parçaları.
Resim 8: Beyaz Boyalılar grubu içindeki testiye ait gövde parçaları.
- Levha VI** Resim 9: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.
Resim 10: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçaları.

- Levha VII** Resim 11: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçaları
- Resim 12: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki krater boyun+omuz parçası.
- Levha VIII** Resim 13: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki boyun+omuz parçası.
- Resim 14: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki krater ait gövde parçaları.
- Levha IX** Resim 15: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki kapalı kaplara ait gövde parçaları.
- Resim 16: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.
- Levha X** Resim 17: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki tabak ağız parçası.
- Resim 18: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki testi gövde parçası.
- Levha XI** Resim 19: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.
- Resim 20: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.
- Levha XII** Resim 21: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçaları
- Resim 22: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçaları.

Levha XIII

Resim 23: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçaları.

Resim 24: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki (testi?) kapalı kap gövde parçaları.

Levha XIV

Resim 25: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki (testi?) kapalı kap gövde parçaları.

Resim 26: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki mataraya ait karın parçası.

Levha XV

Resim 27: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçaları

Resim 28: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçaları.

Levha XVI

Resim 29: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki kratere ait gövde parçaları.

Resim 30: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki kratere ait gövde parçası.

Levha XVII

Resim 31: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki kratere ait gövde parçaları.

Resim 32: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki krater ağız parçası.

Levha XVIII

Resim 33: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki kratere ait ağız parçası

Resim 34a: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki 68 numaralı kaseye ait ağız parçasının ön yüzü.

Levha XIX

Resim 34b: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki 68 numaralı kaseye ait ağız parçasının iç yüzü.

Resim 35a: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki 69 numaralı kase ağız parçasının ön yüzü.

Levha XX

Resim 35b: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki 69 numaralı kaseye ait ağız parçasının iç yüzü.

Resim 36: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Levha XXI

Resim 37: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki testiye ait gövde parçaları.

Resim 38: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçaları.

Levha XXII

Resim 39: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Resim 40: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçaları.

Levha XXIII

Resim 41: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçaları.

Resim 42: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Levha XXIV

Resim 43: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Resim 44: Sınıflandırılmayan grup içindeki kratere ait gövde parçaları.

- Levha XXV** Resim 45: Soli Höyük genel görünüş.
Resim 46: Soli Höyük E7-E8 açmaları.
- Levha XXVI** Resim 47: Soli Höyük F8 açması.
Resim 48: Soli Höyük F9 açması.
- Levha XXVII** Resim 49: Soli Höyük G7 – G8 açmaları.
Plan 1: Soli Höyük F7- G7-G8-G9 açmalarının mimari çizimleri.
- Levha XXVIII** Plan 2: Soli Höyük mimari çizim.
- Levha XXIX** Grafik 1: Soli konsantrik daire bezemeli seramik parçalarının ait oldukları kap formlarının grafik üzerindeki dağılımı.
Grafik 2: Soli konsantrik daire bezemeli seramik parçalarının sınıflandırılmasının grafik üzerinde gösterilmesi.
- Levha XXX** Tablo 1: Soli Höyük Kıbrıs tipi konsantrik dairesel seramik buluntularının yayılımı.
- Levha XXXI** Harita 1: İ.Ö. I. binde Doğu – Batı arasındaki deniz ticaretini rotası.
STAMPOLIDIS 1998 Stampolidis, N., *Eastern Mediterranean Cyprus- Dodecanese-Crete 16 th-6th cent B.C.*, Archaeological Museum of Heraklion, 1998, s. 154-155.

Levha XXXII

Harita 2: İ.Ö. I. binde Kıbrıs tipi konsantrik dairesel testilerin yayılımı.

STAMPOLIDIS 1998 Stampolidis, N., *Eastern Mediterranean Cyprus- Dodecanese-Crete 16 th-6th cent B.C.*, Archaeological Museum of Heraklion, 1998, s. 86-87.

Levha XXXIII

Harita 3: Kilikia bölgesi ile İç Anadolu arasındaki iletişimi sağlayan Gülek Boğazı ve Göksu Vadisi.

FRENCH 1965 French, D.H., “Prehistoric Sites in the Göksu Valley”, *A.S.*, Volume: XV, 1965, s.178.

Harita 4: İ.Ö. I. bin Doğu-Batı ticareti içinde Kıbrıs ve Yunan seramiklerinin Kilikia bölgesindeki yayılımı

ARSLAN 1998 Arslan, N., “Kilikya Boyalı Seramikleri”, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Konya, 1998.

ÇİZİMLER LİSTESİ

- Çizim I** Katalog numarası 1: Beyaz Boyalılar grubu içindeki krater ağız parçası.
- Katalog numarası 2: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kase ağız parçası
- Çizim II** Katalog numarası 35: İki Renkliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) tabak ağız parçası.
- Katalog numarası 66: Kırmızı Üzeri Siyah grubu içindeki krater ağız parçası.
- Katalog numarası 67: Kırmızı Üzeri Siyah grubu içindeki kase ağız parçası.
- Çizim III** Katalog numarası 68: Kırmızı Üzeri Siyah grubu içindeki kase ağız parçası.
- Katalog numarası 69: Kırmızı Üzeri Siyah grubu içindeki kase ağız parçası.
- Katalog numarası 70: Kırmızı Üzeri Siyah grubu içindeki dinos ağız parçası.
- Çizim IV** Katalog numarası 3: Beyaz Boyalılar grubu içindeki testiye ait gövde parçası.
- Katalog numarası 4: Beyaz Boyalılar grubu içindeki testiye ait gövde parçası.
- Katalog numarası 9: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.
- Çizim V** Katalog numarası 10: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Katalog numarası 12: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Katalog numarası 14: Beyaz Boyalılar grubu içindeki (testi-amphora?) kapalı kap gövde parçası.

Çizim VI

Katalog numarası 16: Beyaz Boyalılar grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 18: Beyaz Boyalılar grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 19: Beyaz Boyalılar grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Çizim VII

Katalog numarası 20: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Katalog numarası 22: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Katalog numarası 24: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Çizim VIII

Katalog numarası 25: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Katalog numarası 26: Beyaz Boyalılar grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Çizim IX

Katalog numarası 27: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki krater boyun+omuz parçası.

Katalog numarası 28: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki krater boyun + omuz parçası.

Çizim X

Katalog numarası 29: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki krater gövde parçası.

Katalog numarası 30: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki krater gövde parçası.

Katalog numarası 31: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Çizim XI

Katalog numarası 32: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki kapalı kap boyun+ omuz parçası.

Katalog numarası 36: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki (testi- amphora?) kapalı kap gövde parçası.

Katalog numarası 37: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Çizim XII

Katalog numarası 38: İki Renliler (kırmızı- kahverengi astarlılar) grubu içindeki kapalı kap gövde parçası.

Katalog numarası 39: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki (testi- amphora?) kapalı kap gövde parçası.

Katalog numarası 40: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki (testi- amphora?) kapalı kap gövde parçası.

Çizim XIII

Katalog numarası 42: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 43: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 45: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Çizim XIV

Katalog numarası 46: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 48: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 49: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Çizim XV

Katalog numarası 50: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 51: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 53: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Çizim XVI

Katalog numarası 57: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 58: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 59: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki testiye ait gövde parçası.

Çizim XVII

Katalog numarası 60: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki kratere ait gövde parçası.

Katalog numarası 62: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki kratere ait gövde parçası.

Katalog numarası 63: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki kratere ait gövde parçası.

Çizim XVIII

Katalog numarası 64: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki kratere ait gövde parçası.

Katalog numarası 65: İki Renkliler (devetüyü astarlılar) grubu içindeki kratere ait gövde parçası.

Katalog numarası 71: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar içindeki kapalı kap gövde parçası.

Çizim XIX

Katalog numarası 72: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 73: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar içindeki testiye ait gövde parçası.

Katalog numarası 82: Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar içindeki kapalı kap gövde parçası.

Çizim XX

Katalog numarası 84: Sınıflandırılmayanlar grubu içindeki krater ait kırık ağız+omuz parçası.

Katalog numarası 85: Sınıflandırılmayanlar grubu içindeki krater ait kırık ağız+omuz parçası.

Çizim XXI

Katalog numarası 87: Sınıflandırılmayanlar grubu içindeki krater gövde parçası.

Katalog numarası 89: Sınıflandırılmayanlar grubu içindeki krater gövde parçası.

Katalog numarası 90: Sınıflandırılmayanlar grubu içindeki krater gövde parçası.

Katalog numarası 92: Sınıflandırılmayanlar grubu içindeki krater gövde parçası.

GİRİŞ

“Soli Höyük Orta ve Geç Demir Çağı Konsantrik Daire Bezemeli Seramikleri” adlı bu tez çalışmasında İ.Ö. IX.- VII. yüzyıllardaki Doğu – Batı arasındaki ticari ilişkiler, konsantrik daireli seramik buluntuları ışığında değerlendirilmiştir. Soli’de ele geçen konsantrik daireli kaplara ait seramik parçalarının yapılan sınıflandırma sonucu 92 adeti tez içinde ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Çalışılan malzeme içinde 4 kase, 1 tabak, 1 dinos, 2 krater ağız parçası yer almakta; ayrıca 12 krater, 31 testi ve 41 kapalı kaba ait amorf gövde parçası da malzeme içinde bulunmaktadır.

Soli Höyük konsantrik daire bezemeli seramik parçaları; İ.Ö. IX. – VII. yüzyıllar arasındaki ticari yayılımın boyutlarını ve özellikle Kıbrıs’la olan kültürel etkileşimi göstermesi açısından önemlidir. Kıbrıs tipi konsantrik daireli kaplar özellikle İ.Ö. VIII. ve VII. yüzyıllarda Rhodos ve Girit aracılığıyla Doğu’ya ve Batı’ya yayılmıştır. İncelediğimiz 1- 85 numaralı konsantrik daire bezemeli seramik parçalarının da bu ticari ilişkiler sonucunda Kıbrıs ile ilişkili olduğu görülmektedir. Soli’de ele geçen parçaların benzer örneklerinin Girit, Kıbrıs, Rhodos, Al Mina, Tell Sukas, Kilikia Bögesindeki Tarsus, Kilisetepe, Kinethöyük ve Karatepe’de bulunmuş olması Kıbrıs tipi konsantrik daireli seramiklerin ticari ve kültürel ilişkiler sonucu geniş bir alana yayıldığını göstermektedir. Ayrıca Euboea tipi seramik grubuyla ilişkilendirilen 86 – 92 numaralı parçalar da bu ticaretin batı sınırını belirlemektedir.

Bu tez çalışmasında konu, incelemeye giriş özelliği taşıyan İ.Ö. I. bin ticari ilişkilerin değerlendirildiği ve Soli konsantrik daireli seramiklerin sınıflandırıldığı, tarihlendirildiği, üretim ve yayılım alanlarının saptandığı iki ayrı bölümden oluşturulmuştur. Bu iki bölümün devamında sonuç bölümü, katalog, levha ve çizim listeleri bulunmaktadır.

Birinci bölümde Soli’de bulunan konsantrik daireli seramiklerin yayılım alanları doğrultusunda İ.Ö. I. binde yaşanan Doğu- Batı arasındaki ticari ilişkiler

genel hatlarıyla belirtilmiş; Ayrıca bu ticaret yolu üzerinde bulunan Kıbrıs'ın Anadolu'nun güney kıyılarıyla kurduğu ilişkiye ve Kilikia bölgesinin ticari ilişkiler içindeki önemine de değinilmiştir.

İkinci bölümde Soli'de bulunan konsantrik daireli seramik parçaları öncelikle form olarak tanımlanmıştır. Kıbrıs seramiklerine olan benzerliklerden yola çıkarak Soli Höyük'te ele geçen konsantrik daireli seramiklerin gruplandırılması; Gjerstad'ın Kıbrıs seramiği için oluşturduğu sınıflama esas alınarak yapılmıştır. *Beyaz Boyalılar, İki Renkliler ve Kırmızı Üzeri Siyah* başlıkları altında sınıflandırılmıştır. İki Renkliler grubu kırmızı - açık kahverengi ve devetüyü astarlılar olmak üzere iki bölüme ayrılarak incelenmiştir. Bu sınıflandırma dışında bulunan parçalar, Euboea tipi seramik grubuyla ilişkilendirilerek ayrı bir başlık altında gruplandırılmıştır. Kıbrıs tipi konsantrik daireli seramiklerin, Kilikia bölgesindeki üretim merkezlerini; ticari ve kültürel ilişkiler doğrultusunda yayılımını belirtebilmek amacıyla bu bölüm içinde bir alt başlık oluşturularak konuya ayrıntılı bir şekilde değinilmiştir. Parçaların Kıbrıs, Girit, Al - Mina ve Tarsus'ta paralel örneklerinden yola çıkarak tarihlendirilmesini yapabilmek amacıyla da bu bölümde "Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramiklerin Tarihlendirilerek Değerlendirilmesi ve Soli Höyük Stratigrafisi" biçiminde bir alt başlık oluşturulmuştur. Soli konsantrik daireli seramik parçaları ve tarihlenebilir diğer buluntu grupları ile mimari kontekst göz önünde bulundurularak höyükte bir stratigrafi belirlenmiştir.

Bu çalışma sırasında incelediğimiz parçaların tipolojisini, kronolojisini ve yayılım alanlarını saptayabilmek amacıyla Kıbrıs, Girit, Al Mina, Kilisetepe, Tarsus ve Kinethöyük'te bulunan konsantrik daireli seramikler üzerine yapılan araştırmalar taranmıştır. Özellikle Hanfmann'nın 1963: "Excavations at Gözlü Kule, Tarsus: The Iron Age" ve Gjerstad'ın 1948: "The Cypro - Geometric, Cypro- Archaic and Cypro- Classical Periods" adlı kaynaklar, Soli'de bulunan konsantrik daireli seramiklerin sınıflandırılması ve tarihlendirilmesinde temel alınmıştır. Ancak incelediğimiz parçalarda bezemenin sadece bir bölümünün olması ve diğer bezeme öğelerinin korunamamış olması benzer örneklerin saptanmasını zorlaştırmıştır.

Ayrıca benzer örneklerin bulunduğu bazı yayınlarda örneklerin hamur, astar ve boyama renklerinin verilmemiş olması da bu zorluklar içinde bulunmaktadır.

Benzer örnekleri saptayabilmek ve ileride yapılacak çalışmalara kolaylık sağlayabilmek amacıyla seramik buluntularının ölçüleri, kil, hamur, astar ve boyama renkleri, katkı maddeleri, bezeme özellikleri katalog içinde ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Hamur, astar ve boyama renklerinin tespitinde “ Munsell Soil Color Charts” renk kataloğundan faydalanılmıştır. Parçaların saptanan tarihleri ve benzer örnekleri yayınlarıyla birlikte katalog içinde yer almaktadır. Levha listesinde seramiklerin sınıflandırma sırası göz önünde bulundurularak hazırlanmış olup Resimler içinde katalog numaraları belirtilmiştir. Malzemenin sınıflandırılması ve kap formlarının dağılımı levhalar içinde yer alan grafik üzerinde gösterilmiştir. Çizimlerde ağız parçalarının profilleri sağda, kesitleri solda iken gövde parçalarının kesitleri sağda gösterilmiştir. Kap formu tanımlanabilen ve kompozisyon olarak konsantrik dairelerin farklı uygulanmış olduğu gövde parçalarının çizimleri verilirken, formu kesin olarak tanımlanmayan küçük parçaların çizimleri çalışma içine eklenmemiştir. Çizimlerde İki Renkli Boyalılar grubu içindeki seramiklerde siyah ya da kahverenginin yanında kullanılan ikinci renkler, iç içe geçmiş zik zak şeklinde taranarak gösterilmiştir. Çizimler ve levhalar 1: 5 ölçeğinde verilmiştir. Çizimler içinde parçaların katalog numaraları da belirtilmiştir. Ayrıca parçaları tanımlayan çizim ve levha listeleri yapılarak tez içine dahil edilmiştir.

1. SOLİ'NİN TARİHÇESİ VE İ.Ö. I. BİN DOĞU – BATI TİCARETİ İÇİNDE KİLİKİA BÖLGESİNİN ÖNEMİ

1.1. Soli'nin Tarihçesi

Mersin'in yaklaşık 12 km batısında, Mezitli yakınındaki Viranşehir'in sınırları içinde yer alan ve kalıntıları günümüzde de görülebilen Soli kenti; Kilikia Trakheia (Aspera) ile Kilikia Pedias (Campestris) arasında sınır oluşturan eski Lamas Çayı'nın (Limonlu Irmağı) ile Lamos kentinin doğusunda bulunmaktadır. Strabon antik dönemlerde İ.Ö. II. binden beri Doğu Akdeniz'in önemli liman kentlerinden birisi olan Soli'nin, Lamos kentinden sonra geldiğini belirtmektedir. Ayrıca Strabon'un tanıklığı doğrultusunda Soli adını ilk kez kullanan Hesiodos'dur. Hesiodos, Troia'nın düşmesinden sonra Argos'un kurucusu Amphiaraus'un oğlu kahin Amphilokhos'un, Apollon tarafından Soli'de öldürüldüğünü ve gömüldüğünü belirtmektedir. Kentin başlangıçta bir Fenike kolonisi olduğuna Herodotus değinmiştir.¹

Kentin Fenike'den sonra bir Rhodos kolonisi olduğu antik kaynaklarda da sıkça vurgulanmaktadır. Polybios; Soli'nin bir Argos kolonisi olduğunu söylemiştir. Livius'un da görüşü aynı doğrultudadır. Mela'ya göre Soli bir Rhodos ve Argos kolonisidir. Strabon'a göre de kent Akhaioslar ve Rhodos'daki Lindoslular tarafından kurulmuştur. Periegesis (Periodos Ges) Kilikia ile ilgili olarak, Kharadros, Nagidus, Soli ve Korykos olmak üzere dört kentin adını vermiştir.²

Soli, Kyros'un İ.Ö. 546'da Sardis'i ele geçirmesinden sonra diğer Kilikia kentleri ile birlikte Pers yönetimi altına girmiştir. Büyük İskender, İ.Ö. 333'te Issos'ta Perslere karşı kazandığı zafer öncesi, Soli'yi hiçbir direnişle karşılaşmadan ele geçirmiş ve Tarsus'ta ölümüne neden olabilecek ateşli bir hastalıktan kurtulduğu için Soli'de Asklepios'a kurbanlar sunmuştur. Ayrıca ordusuyla kentte geçit düzenleyip, meşale koşusu, müzik gösterileri ve spor yarışmaları yaptırmıştır.³

---

¹ Özbayoğlu 1999, s. 209.

² Özbayoğlu 1999, s. 210.

³ Umar 2000, s. 103,104.

İskender'in komutanı ve Seleukos Hanedanlığı'nın kurucusu Nikator döneminde, Soli en parlak çağını yaşamıştır. Seleukosların parlak dönemini izleyen düşüş yıllarında Mithridates'in damadı, Armenia Kralı Tigranes Soli'yi yağmalatmıştır. Aralarında Soli'nin de bulunduğu 12 Yunan kenti halkının büyük bir bölümünü, İ.Ö. 83 de kendisi tarafından inşa edilen başkent Tigranocerta'ya nakletmiştir. Yönetim zayıflığının yol açtığı korsan faaliyetine son veren Pompeius nüfusu da azalan kente, kurtarılmaya ve hayatta kalmaya değer gördüğü korsanları yerleştirmiş ve kentin adını İ.Ö. 66 yılında Pompeiopolis olarak değiştirmiştir.⁴ Hıristiyanlık yayılınca, Soli kenti piskoposluk merkezi olmuştur. İ.S. 525 yılındaki büyük depremle tümüyle yıkılmıştır.⁵

1.2. İ.Ö. I. Bin Doğu – Batı Ticareti İçinde Kilikia Bölgesinin Önemi

Klasik kaynaklarda coğrafi özellikleri nedeniyle batısı dağlık (Cilicia Tracheia-Aspera), doğusu ovalık (Cilicia Pedias- Campestris) olarak tanımlanan ve doğuda Amonos Dağları, batıda Alanya (Korakesion), kuzeyde Toros Dağları, güneyde Akdeniz ile sınırlanan Kilikia'da ticaretin başlangıcı, obsidyen ticareti ile Akeramik Neolitik Dönem'e değin gitmektedir. Orta Anadolu'da Acıgöl, Çiftlik merkezli bu ticaretin yayılımı Kilikia'yı da içine alarak en güneyde Mısır- Beidha'ya değin uzanmaktadır.⁶

Bu ticari faaliyetler sonucu kolonistler yaşadıkları kentin iklim ve topografyasına yakın bölgeleri seçmişlerdir. Bu nedenle kolonileri için, ticaret ve ulaşım amacıyla bir liman; tarım için alüvyonlu bir alan; akropol için bir tepe ve ormanlık yerler tercih etmişlerdir.⁷ Ticaret noktaları, öncelikle tabiatın gemi inşaatı için lüzumlu keReste, katran, keten ve demir gibi hammaddeleri sağladığı sahil şehirleri olmuştur. Bu yerleşim limanlarının dağlarla hinterlandının kapanmış olması, deniz yoluyla iç kısımlarına kadar girilebilmesini zorlaştırarak dış saldırılara karşı doğal bir set oluşturmuştur. Bu şartlara en uygun yerleşimler olarak karşımıza

---

⁴ Özbayoğlu 1999, s. 211–212.

⁵ Umar 2000, s.104.

⁶ Yağcı 1999, s. 17.

⁷ Arslan 2001, s. 8.

Kilikia'daki Soli, Kelenderis, Seleukeia ve Nagidos çıkmaktadır.⁸ Ayrıca Dağlık Kilikia'da Toros dağlarında yetişen, değerli ağaçlardan elde edilen keReste bölge ekonomisi için önemlidir. Akdeniz boyunca uzanan kıyıları nedeniyle doğuda gerçekleştirilen kolonizasyon ve ticari faaliyetler sırasında önemli bir konuma sahip olan Kilikia'nın bu önemine, bölgenin Anadolu'yu Mezopotamya'ya bağlayan önemli kara yolu geçitleri de eklenmelidir. Kilikia'nın jeopolitik konumu yanında madenleri, ormanları ve tarım alanları da antik çağın ekonomisi için büyük önem taşıyan faktörlerdir. Bu nedenlerle bu bölge, doğuda Asurlular ve Fenikeliler; batıda Grekler, Ege adaları ve Batı Anadolu kıyı kentlerindeki halkların ilgisini çekmiştir (*Lev. XXXIII, Harita 4*). Kilikia bölgesinde Grekler ile ilişkileri gösteren erken buluntuların başında Myken seramikleri gelmektedir.⁹

Bronz Çağı'nın sonlarında Yunanistan'da Myken medeniyetini kuran halklar, İ.Ö. 1450 yılından itibaren, ticaret ve yerleşme amacı ile Girit'e, Doğu Ege kıyılarına ve adalara yayılmışlardır. Ege dışında, Doğu Akdeniz'de Kıbrıs'a, Orta Akdeniz'de Sicilya'ya, Lipari adalarına ve Taranto Körfezine ulaşmışlardır. Troia savaşından sonra, bir grup insanın Güney Anadolu'da Pamphilia ve Kilikia'ya göçtüğünü, Mopsos efsanesi gibi söylenceler ve Kilikia'da yapılan kazılarda çıkan Myken seramikleri ispatlamaktadır.¹⁰ Myken ticaretinin genel rotası için; tüccarların, Suriye-Filistin ve Kıbrıs'tan Batı Ege'ye; Anadolu'nun güney kıyıları ve Rhodos'a; Kyklad adaları aracılığıyla Kıta Yunanistan'a ya da tersi yönde Rhodos'dan başlayarak Telmessus (Fethiye)'a, oradan da Kıbrıs'a gittikleri ve Kıbrıs'tan Suriye-Filistin'in varsıl limanlarına uğradıkları öne sürülmektedir¹¹ (*Lev. XXXI, Harita 1*).

İ.Ö. X. ve IX. yy. da Myken medeniyetinin çökmesinden sonra, Yunanistan ile Ege'nin kıyıları arasında ilişkiler devam etmiş ve göç hareketleri hızlanmıştır. Ekonomik ve sosyal nedenlerden dolayı halklar kendi yerleşimlerini bırakarak diğer bölgelere ve deniz aşırı yerlere göç etmişlerdir. Göç edenler; Aiol'ler, Ion'lar ve

---

⁸ Bosch 1957, s. 2.

⁹ Arslan 2001, s. 1.

¹⁰ Akarca 1998, s. 8.

¹¹ Yağcı 1999, s. 23; Boardman 1964, s. 70,71.

Dor'lar olmak üzere üç gruba ayrılmışlardır. Aioller Anadolu'nun kuzeyine, İonlar orta kısmına, Dorlar ise güneyine yerleşmişlerdir. Dorların Girit'e ve Ege'nin güneyindeki adalara, Anadolu'nun güney batısındaki yarımadalara ve Levant Bölgesine de yerleştikleri görülmektedir. Protogeometrik olarak adlandırılan İ.Ö. IX. yy. ait Yunan seramiklerinin bu bölgelerde ortaya çıkması, göçler sonucu kültürün buraya taşındığını göstermesi açısından önem taşımaktadır.¹²

Suriye ile Ege arasındaki ticaret yolu güney Anadolu kıyılarını izlemektedir. Bu yol üzerinde Kıbrıs ve Rodos önemli yerleşimlerdir. Kıbrıs'ta ilk Yunan ithalleri İ.Ö. X. yy. sonlarında görülmeye başlamış ve İ.Ö. VIII. yy. sonuna kadar Assur etkilerinin artması sonucu azalarak devamlılığını sürdürmüştür.¹³ İ.Ö. VIII. ve VII. yüzyıllarda üretilmiş birçok Kıbrıs vazosu, Akdeniz üzerinden Rodos ve Girit aracılığıyla Doğu ve Batıya yayılmıştır. Suriye ve Filistin'le olduğu gibi Kilikia bölgesiyle de kurulan ilişki, Kıbrıs Geometrik ve Kıbrıs Arkaik Dönem'i boyunca devam etmiştir¹⁴ (*Lev. XXXII, Harita 2*). Bu deniz yolunun bir ucunda bulunan Al-Mina, Suriye kıyılarındaki en önemli pazar ve liman kentidir. Daha güneyde Tel-Sukas limanı bulunmaktadır.¹⁵ Seramik buluntularına dayanarak Yunanlıların ilk girişimi olarak Euboealıların İ.Ö. X. yy. itibaren deniz aşırı yerlerle ilişki kurdukları öne sürülmektedir.¹⁶ Ancak, Kuzey Suriye'de bulunan Al Mina'da Euboealılara ait en eski Yunan seramiği İ.Ö. VIII. yy.ın ikinci yarısına tarihlenmektedir.¹⁷ Grek kolonizasyonun doğu ülkeleriyle olan ilişkilerinin aydınlatılmasında bu ithal seramikler önem taşımaktadır. Doğuda Kıbrıs ve Suriye ile ilk ilişki kuran Euboealıların, aynı zamanda Akdeniz bölgesindeki ticaretin hareketlenmesine ve farklı kültürlerin de kaynaşmasına yardımcı olduğu görülmektedir.¹⁸ İ.Ö. VII. yy sonrasında II. Sargon'nun yıllıklarında geçen Kilikia ayaklanmasıyla ilişkili olarak Al Mina'da kültürel öğelerin değiştiğini

---

¹² Popham 1994, s. 11-12.

¹³ Coldstream 1986, s. 321.

¹⁴ Stampolidis 1998, s. 141; Fourrier 2003, s. 87.

¹⁵ Akarca 1998, s. 12.

¹⁶ Snodgrass 1994, s. 2.

¹⁷ Boardman 1959, s. 163.

¹⁸ Arslan 2001, s. 4.

Rodos kuşlu kaseleri, Kıbrıs seramikleri, Doğu Yunan ve Korinth seramikleri göstermektedir.¹⁹

Yukarıda da belirtildiği üzere İ.Ö. VIII. yy. ortasından itibaren Yunanlıların Akdeniz kıyılarına yayılmaya devam ettikleri görülmektedir. Bu yayılım İ.Ö. VII. yüzyıl içlerine kadar sürmüştür.²⁰ Anadolu'nun güney kıyıları Bronz Çağı'ndan itibaren korsan gemileri için önemli bir konuma sahip olmuştur. Tarsus ve Al Mina'da yapılan kazılar Doğu Yunanlıların, Assur hakimiyetinden önce İ.Ö. VIII. yy. içinde bölgeyle ilişki içinde olduklarını göstermektedir.²¹ İ.Ö. VIII. yy. sonlarında Grekler Kilikia'da yeniden ortaya çıkmaktadırlar. Ancak Kuzey Suriye'ye açılan ovalık Kilikia yerine Assur etkilerinden uzak olan Dağlık Kilikia'da faaliyet göstermişlerdir.²² Kilikia Trakheia'da bulunan Kelenderis ve Nagidus Samoslularca; Soli kentinin içinde yer aldığı Kilikia Pedias ise Rhodoslularca koloni kenti olarak kullanıldığı düşünülmektedir.²³ Ancak Rhodos seramiklerinin yerli üretim olabileceği göz önünde bulundurularak Soli kentinin İ.Ö. VIII. yy sonu Rhodos Lindos kolonisi olmadığı da öneriler arasında yer almaktadır.²⁴

Asur Kralları II. Sargon (İ.Ö. 715) ve Sanherib (İ.Ö. 699) dönemindeki politik olaylar nedeniyle Yunanlı kolonistlerin Anadolu'nun güney kıyılarında ve Suriye'deki yerleşimlerle kurdukları ilişkilerin azaldığı görülmüştür. İ.Ö. 547-333 yılları arasında bölgedeki kontrol Perslerin eline geçmiştir.²⁵

Sonuç olarak; arkeolojik veriler Doğu ile Batı arasındaki ilişkilerin İ.Ö. VIII. yy.ın ikinci yarısından başlayıp sonraki dönemlerde giderek yoğunlaştığı görülmektedir. Küçük topluluklar halinde Kilikia'ya göç eden kolonistler iyi bir yaşamı, ticaret ve tarımla sağlamışlardır. Bütün kentlerdeki ithal seramiklerin büyük bir bölümü Ege adaları ve Batı Anadolu kıyı kentlerinden gelmiştir. Ele geçen

---

¹⁹ Braun 1975, s. 10,15.

²⁰ Akarca 1998, s. 23.

²¹ Braun 1975, s. 211.

²² Arslan 2001, s. 3; Fourrier 2003, s. 88.

²³ Braun 1975, s.15.

²⁴ Salmeri 2003, s. 270.

²⁵ Zoroğlu 1990, s. 305.

seramik buluntuları, bu ticari yayılımın boyutları açısından ve kültürel etkileşimi göstermesi açısından önem taşımaktadır.²⁶

---

²⁶ Arslan 2001, s. 9.

2. SOLİ HÖYÜK ORTA VE GEÇ DEMİR ÇAĞI (İ.Ö. IX-VII. yy.) KONSANTRİK DAİRE BEZEMELİ SERAMİKLERİ

2.1 Biçimler

2.1.1. Kase

Soli Höyük'te ele geçen kase formuna ait ağız parçaları Orta (İ.Ö. 850- 700) ve Geç Demir (İ.Ö. 700- 600) Dönemi'ne tarihlenmektedir. Çapları en küçük 14,5cm (*Katalog no: 2*) ile en büyük 20cm (*Katalog no:67*) arasında değişmektedir. 2 numaralı parça Beyaz; 67, 68, 69 numaralı parçalar Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubunda yer almaktadır. Kaseler form olarak iki tür özellik göstermektedir:

2 (*Lev. II, Res. 2a-b, Çiz. I-2, çap:14,5*) ve 68 (*Lev XVIII, Res.34a; Lev. XIX, Res. 34b, Çiz. III-68, çap: 17*) numaralı ağız parçalarının dudak kısımlarının cidar kalınlığında biraz içe dönük ve gövdeye doğru yarım basık küre formunda oldukları tespit edilmiştir. Dudak kısımları içte ve dışta bant biçiminde boyanmıştır. Bu formdaki kaselerde bezeme olarak; dışta yatay konsantrik daire sıraları ve iç yüzde yatay bantların kullanıldığı, incelediğimiz 2 ve 68 numaralı parçalarda da görülmektedir.

67 (*Lev. XVIII, Res. 33, Çiz. II-67, çap: 20*) ve 69 (*Lev. XIX, Res. 35a- Lev. XX, Res. 35b, Çiz. III-69, çap 16,5*) numaralı ağız parçalarının dudak kısımları yuvarlak kenarlı olup hafif dışa eğimlidir. Gövde bölümleri ise derin olup yarı oval biçimlidir. 69 numaralı parçada, kaselerde yaygın bir süsleme olan yatay bantlar arasında konsantrik daire sırası ve iç bölümde yatay şeritler bulunmaktadır. 67 numaralı ağız parçasında ise diğer örneklerden farklı bir bezeme türü uygulanmıştır. Konsantrik daire sırası dikey düzenlemede ayrı paneller arasında yer almaktadır.

2.1.2. Tabak

İki Renkliler grubu içindeki açık kahverengi ve kırmızı astarlılar sınıfında yer alan 35 numaralı ağız parçası (*Lev. X, Res. 17, Çiz. II-35*) Soli Höyük konsantrik daire bezemeli seramikler içinde bulunan tabak formuna ait tek örnektir. Çapı 29cm olup dudak, cidarına göre hafifçe kalınlaştırılmış ve içe dönüktür. Bezeme olarak ağız kısmında biri açık kırmızımsı kahverengi diğeri siyah olmak üzere iki yatay bant ve altında iki siyah şerit ile sadece iki halkası korunmuş konsantrik daire bulunmaktadır. Tabak formuna ait bu ağız parçası İ.Ö.VII. yy. sonuna tarihlenmektedir.

2.1.3. Krater

Soli Höyük konsantrik daire bezemeli seramik buluntuları içinde 1 ve 66 numaralı parçalar kratere ait ağız parçalarını oluşturmaktadır. 1 numaralı parçanın çapı 22cm; 66 numaralı parçanın 20cm olup İ.Ö VII. yy. tarihlenmektedirler. Kraterler form olarak iki tür özellik göstermektedir:

1 (*Lev. I, Res. 1a-b, Çiz. I-1*) numaralı parça, Beyaz Boyalılar grubu içinde yüksek boyunlu kratere ait ağız parçasıdır. Dudak bölümü dışa doğru cidar kalınlığından genişlemektedir. Yüksek boynu içe eğimlidir. İçte dudak altında yatay bir bant; dış yüzde ise iki yatay şerit altında konsantrik daire bulunmaktadır. Ayrıca dudak üst yüzeyi dil motifleriyle bezenmiştir.

Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içindeki 66 (*Lev.XVII, Res. 32, Çiz. II-66*) numaralı kratere ait dışa çekik ağız parçasının, dudak kenarı kalınlaştırılmış olup boyna doğru daralmaktadır. Ağızdan omuz bölümüne geçiş iç bükey bir profille verilmiştir. Dudak bölümü içte ve dışta bant şeklinde boyanmıştır. Dış yüzde yatay bant altında konsantrik dairenin bir bölümü korunabilmiştir.

2.1.4. Dinos

Kırmızı üzeri siyah boyalıları grubu içinde yer alan 70 numaralı ağız parçasının çapı 23cm olup dinos formuna aittir. (Çiz. III-70) Dudak bölümü geniş ve dışa doğru kanca şeklinde kavilidir. Dışa eğimli bir omuz bölümüne sahip olduğu tespit edilmiştir. İç yüzde birbirine paralel yatay bantlar; dış yüzde ağzın alt bölümünde yatay bant ve altında konsantrik dairenin bir bölümü korunabilmiştir. Dinos formuna ait bu ağız parçası İ.Ö. VIII. yy. tarihlenmektedir.

2.2. Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramik Parçalarının Astar Rengine ve Boyama Türlerine Göre Sınıflandırılması

Soli Höyük konsantrik daireli seramiklerde, bezemenin uygulandığı Kıbrıs'ta ele geçen örneklerle benzerdir. Ancak bezemenin işlenişinde ve yapım tekniklerinde bazı farklılıklar görülmektedir. Kıbrıs seramiklerine olan benzerliklerden yola çıkarak Soli Höyük'te ele geçen konsantrik daireli seramiklerin gruplandırılması, hamur ve astar renkleriyle boyama türleri dikkate alınarak Gjerstad'ın Kıbrıs seramiği için oluşturduğu sınıflama esas kabul edilerek yapılmıştır.²⁷ Kilikia'da bulunan Kıbrıs seramikleri yayınlarda *Kıbrıs ithalleri* ya da *Kıbrıs tipi seramikler* olarak geçmektedir.²⁸ Buradan yola çıkarak incelediğimiz seramik parçaları sınıflandırıldıkları grup içinde, M.Ö. IX. ve VII. yy. olmak üzere kronolojik tarihlendirme dikkate alınarak *Beyaz Boyalıları (White Painted Ware)*, *İki Renkliler (Bichrome Ware)* ve *Kırmızı Üzeri Siyah (Black on Red Ware)* şeklinde oluşturulan başlıklar altında incelenmiştir. (Lev. XXIX, Grafik 2) Bu sınıflandırma dışında bulunan Lev. XXIV, Res. 44 içinde yer alan parçalar ayrı bir başlık altında incelenmiştir.

---

²⁷ Gjerstad 1948, s. 49 - 72.

²⁸ Fourrier 2003, s. 87.

2.2.1. Beyaz Boyalılar

Gjerstad tarafından Kıbrıs'ta tespit edilen Beyaz Boyalılar grubu, kronolojik sıra ve özellikleri dikkate alınarak sınıflandırılmıştır.²⁹ Soli Höyük'te ele geçen bu sınıfa ait konsantrik daireli seramik parçalarının benzer örnekleri, Beyaz Boyalılar IV grubuna aittir. Ancak bezemenin işlenişinde ve yapım tekniklerinde bazı farklılıklar görülmektedir.

Gjerstad tarafından yapılmış olan İ.Ö. VIII.- VII. yy. tarihlenen Beyaz Boyalılar IV grubuna dahil olan Kıbrıs seramiklerinin hamur ve astar rengi Beyaz Boyalılar III grubuna benzemektedir. Hamur rengi kahverengi ve yeşilimsidir. Bazı durumlarda hamur renginin kırmızı ile kahverengi tonlarda olduğu da görülmektedir. Astar genellikle devetüyü, bej ve kahverengidir. Süslemede daha çok mat siyah kullanılmıştır. Ancak bazı örneklerde süsleme kahverengi yapılmıştır. Bu grup altında incelenen malzemenin hepsi çark yapımıdır.³⁰

Beyaz Boyalılar olarak adlandırılan bu grup içinde 1 – 26 numaralı seramik parçaları bulunmaktadır (*Lev. I – VII*). Soli Höyükte Beyaz Boyalılar IV grubuna dahil seramiklerin hamur renklerinin pembe, açık kahve, açık sarı, kırmızımsı kahve ve yeşilimsi devetüyü; astar renklerinin ise açık kahve, açık sarı, devetüyü ve bej tonlarında olduğu gözlemlenmiştir. Bezemenin yapımında siyah nadir olmak üzere genellikle kahverenginin tonları kullanılmıştır. Pişme durumları iyi ve orta derecededir. Bu grup içinde incelenen parçaların tamamı çark yapımıdır. Katkı maddesi olarak kum ve kireç kullanılmıştır. Konsantrik dairelerin yapımında, kullanılan pergel ayak izleri görülmektedir.

Beyaz Boyalılar grubu içinde katalog 3 – 26 numaralı parçalar, konsantrik daireli kapalı kaplara ait gövdeleri; krater (*Lev. I, Res.1 a-b*) ve kase (*Lev. II, Res.2 a-b*) ağız parçaları da bu grup içinde yer alan açık kapları oluşturmaktadırlar.

---

²⁹ Ayrıntılı bilgi için Bkz: Gjerstad 1948, s. 49 - 59; Beyaz Boyalılara ait sınıflandırma içindeki hamur, astar ve boyama renkleri ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

³⁰ Gjerstad 1948, s. 56; Gjerstad 1944, s. 77.

Soli Höyük'te bulunan Beyaz Boyalılar sınıfına ait açık kap ağız parçaları, kap formları bakımından Kıbrıs konsantrik daireli seramikleriyle benzer özellikler gösterse de bezemenin uygulanış şeklinde bazı farklılıklar bulunmaktadır.³¹ Ancak ana süsleme unsuru olarak yatay konsantrik daire sıraları ve yatay bantlar tercih edilmiştir. Genellikle ağız bölümü, incelediğimiz ağız parçalarında da (*Katalog no 1 -2*) görüldüğü gibi bant biçiminde boyanmıştır ve iç yüzeyde de bezeme olarak yatay bant ile şeritlerin kullanıldığı görülmektedir. Dış yüzeyde yatay düzenlemedeki konsantrik daire sıraları ağız bölümünün hemen altından başlamaktadır. Krater ait ağız parçasında (*Katalog no: 1, Çiz. I-1*) konsantrik daire, ağız altında bulunan yatay banda teğet olarak yapılmıştır. Ayrıca dudak üzerinde dil motifi yer almaktadır. Bu tarz bezeme kendi içinde farklılıklar gösterse de Kıbrıs krater ve amphora örneklerinde de benzer uygulamanın olduğu bilinmektedir.³²

Bu grup içinde testiye ait gövde parçalarının yoğunlukta olduğu görülmektedir (*Lev. III, Res. 3-4, Çiz. IV- 3,4; Lev. V, Res.8*). Bunların arasında, üzerinde çadır motifinin ve yan tarafında dikey düzenlemedeki konsantrik dairenin bir bölümü korunmuş gövde parçası yer almaktadır (*Lev. III, Res. 3; Katalog no:3*). Bu motif, kabın omuz bölümünde bulunup Kıbrıs testilerinde yaygın olarak kullanılmıştır.³³ Süsleme olarak dikey düzenlemede biri tam, diğerinin ise sadece dış halkasının bir bölümü korunmuş olan konsantrik daire sıralı gövde parçasının üzerinde kulp çıkış yerinin izleri belirgindir (*Lev. IV, Res. 4; Katalog no: 4*). Bu tarz konsantrik dairelerin benzer uygulanış şeklini Kıbrıs testileri üzerinde görmek mümkündür. Testi gibi kapalı kapların ön ve arka yüzlerinde dikey düzenlemedeki konsantrik dairelerin, kabın karın kısmını bir halka oluşturacak şekilde çevrelediği bilinmektedir.³⁴ Testiye ait olabilecek gövde parçaları (*Lev. V, Res.8; Katalog no:17,18,19*) üzerindeki bezemenin uygulanış biçimi açısından, yerel özellikler gösterdiği düşünülmektedir. Bu parçalar üzerinde yer alan dikey düzenlemedeki konsantrik daireler ve testiye çevreleyen halka sıralarının Kıbrıs testilerinde yaygın süsleme unsuru olarak kullanıldığı bilirse de konsantrik daireye teğet olup etrafını

³¹ Gjerstad 1974, fig. 3, no: 2; Taylor 1959, fig.5, no: 9; Postgate 1999, fig 26.

³² Badre 1998, fig. 7, no:6; Taylor 1959, fig. 3, no: 4.

³³ Stampolidis 1998, fig.107,111; Hanfmann 1963, pl. 68, no: 445.

³⁴ Hanfmann 1963, pl. 68, no: 445; Postgate 1996a, s. 456, fig. 11.

çevrelediği düşünülen içi boş küçük halkalar, Kıbrıs kaplarında farklı bir düzenlemede nadir olarak görülmektedir.³⁵

Bazı kapalı kap gövde parçaları üzerinde, dış bordürü kalın; içinde ince ve merkezinde kalın bordürlü (*Lev. IV, Res.5*) veya 2'li küçük halkaların oluşturduğu (*Lev. IV, Res.6*) konsantrik daire bezemelerinin bir bölümü korunabilmiştir. Bu stilde yapılan konsantrik dairelerin benzerleri Kıbrıs seramikleri üzerinde yer almaktadır.³⁶ 24, 25, 26 numaralı gövde parçalarında da iç içe halkalardan oluşan konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Bu konsantrik dairelerin dış bordürü kalın, içindeki halkalar ise daha ince yapılmıştır (*Lev. VII, Res.11*). Bu gövde parçalarındaki konsantrik dairelerin benzerleri, Kıbrıs kapalı kapların omuz ve gövde bölümünde karşımıza çıkmaktadır.³⁷ Ancak incelediğimiz bu gövde parçalarının üzerinde yer alan konsantrik dairelerin sadece bir bölümünün korunmuş olması ve yanında başka bir süsleme unsurunun olmayışı; bezemenin uygulanış tarzının, kap üzerindeki yerinin ve benzer örneklerinin kesin olarak saptanmasını zorlaştırmıştır.

Bu grup içinde diğerlerinden daha büyük kalın bordürlü konsantrik daireye teğet olan (*Katalog no: 14-16*) ya da etrafında dikey düzenlemede konsantrik dairelerin (*Katalog no:16*) bir bölümü korunmuş kapalı kap (testi - amphora?) gövde parçaları da yer almaktadır (*Lev. V, Res. 7*). Bu tarz bezeme uygulaması, Kıbrıs seramikleri içinde Beyaz Boyalılar³⁸ ve İki Renkliler³⁹ (Bichrome IV) gruplarına ait kaplar arasında yaygındır. İncelediğimiz bu gövde parçalarında bezemenin tam olarak korunamamış olması nedeniyle hamur, astar ve boyama özellikleri dikkate alınarak Beyaz Boyalılar sınıfı içine dahil edilmiştir.

Yatay şeritler üzerinde konsantrik dairenin bir bölümü korunmuş olan gövde parçaları da Beyaz Boyalılar grubu içinde yer almaktadır (*Lev. VI, Res.10*). Kıbrıs

³⁵ Taylor 1959, fig.2, no:9.

³⁶ Nicalau 1968, pl.123, fig.5; Hanfmann 1963, pl. 71, no 555; Lund 1986, pl. 19.60, fig. 45.

³⁷ Karageorghis 1987, pl. XXXIX, fig.8, no: 25,37; Karageorghis 1983, pl. LXXV, fig. 81,83; Gjerstad 1948, fig. XXIX, no: 12, 13a

³⁸ Hanfman 1963, pl.65, no: 345

³⁹ Gjerstad 1974, fig.2, res.5-fig. 3, res.5; Taylor 1959, pl.XXII, fig. 3a, şek.4; Hanfmann 1963, pl. 65, no: 352; Postgate 1999, s. 118, fig. 28.

tipi amphora ve testi gibi kapalı kaplar üzerinde bu tarz bezemenin uygulandığı görülmektedir.⁴⁰

2.2.2. İki Renkliler

Soli Höyük'te bulunan konsantrik daire bezemeli seramikler arasında bu sınıfa dahil olan parçalar İki Renkliler (Bichrome) IV grubuna aittir. Gjerstad bu grubun özelliklerini ayrıntılı bir şekilde belirtmiştir. Hamur ve astar özellikleri Beyaz Boyalılar IV grubuyla aynıdır. Boyama, İki Renkli (Bichrome) III özelliklerinde olup kırmızının açık, koyu tonları mat siyah ile birlikte kullanılmıştır. Bu grup içindeki seramiklerin hepsi çark yapımıdır.⁴¹ Soli Höyük'te bulunan ve bu grup altında incelenen parçaları kendi içinde kırmızı- kahverengi ve devetüyü astarlılar olmak üzere iki bölüme ayırmak mümkündür.

2.2.2.1. Kırmızı – Açık Kahverengi Astarlılar

Bu grup altında incelenen parçaların (*Katalog no: 27- 38*) hamur renklerinin kırmızı, kırmızımsı kahve, açık kırmızı ve kahverengi; astar renginin ise kırmızı, açık kahverengi ve kırmızı, pembe tonlarında olduğu görülmektedir. Bezeme rengi olarak şerit ile bantlarda kırmızı, kırmızımsı siyah, kırmızımsı kahverengi ve siyah; dalga motiflerinde kırmızı ve konsantrik dairelerin yapımında siyah kullanılmıştır. Pişme durumları genellikle iyi olup çark yapımıdır. Katkı maddesi olarak çekirdekli kireç ve kum kullanılmıştır. 29, 30, 36, 38 numaralı parçalar gözenekli bir yapıya sahiptir. Bu sınıf içinde tabak ağız parçası (*Katalog no: 35*), kratere ait boyun+gövde parçaları (*Katalog no: 27,28*) ve gövde parçaları (*Katalog no: 29, 30*) ile kapalı kap gövde parçaları (*Katalog no: 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38*) yer almaktadır. Bu grup içinde yatay bant ve şeritler, dalga motifleri, dikey ve yatay dış bordürleri kalın konsantrik daire sıraları ve ortasından şerit geçen konsantrik daireler yaygın süsleme unsuru olarak kullanılmıştır. Konsantrik dairelerin merkezinde pergel ayak izi belirgindir. 27 -34 arasındaki parçalar İ.Ö. VIII. yy. tarihlenirken; 35-38 arasında yer

⁴⁰ Swinton 1994, pl LXXXIX, no:5; Karageorghis 1983, pl. CIV, fig 11.

⁴¹ Gjerstad 1948, s. 61,62.

alan ortasından şerit geçen konsantrik daire bezemeli gövde parçaları İ.Ö. VII. yy. tarihlenmektedir.

27 ve 28 numaralı parçalar kratere ait boyun + gövdeden oluşmaktadır (*Lev. VII, Res. 12 – Lev. VIII, Res.13*). 29 ve 30 numaralı parçaların da kratere ait gövde olduğu düşünülmektedir. Bu parçaların hamur ve astar özellikleri Kıbrıs örneklerine benzemektedir.⁴² Kraterlere ait bu parçalar üzerinde, yatay bant ile dalga motifinin altında (*Lev. VIII, Res.13; Çiz. IX - 28*); yatay 2'li şerit ve dalga motifleriyle sınırlanan (*Lev. VIII, Res.14; Çiz. X- 29,30*) alan içinde konsantrik daire sırası görülmektedir. Ayrıca yatay bantların altında dikey şeritlerden oluşan paneller arasında dikey düzenlemede konsantrik daire sırasının da (*Lev. VII, Res. 12; Çiz. IX-27*) bezeme olarak kullanıldığı görülmektedir. Aynı tarz bezeme unsurlarının Kıbrıs örneklerinde⁴³ benzerleri bulunsa da kompozisyonun biçimi ve uygulandığı farklılık göstermektedir.

Bu grup içinde; yatay bant ve şeritlerin sınırladığı alan içinde dikey (*Katalog no: 31; Lev. IX, Res. 15*) ve yatay düzenlemede (*Katalog no: 32-33; Lev. IX, Res. 15*) konsantrik daire sıraları, kapalı kap gövde parçalarında bezeme olarak kullanılmıştır. Bu malzeme arasında yer alan dışa çekik tabak ağız parçası da bu bezeme grubu içinde bulunmaktadır. Ağız üzerinde ve altında, siyah ve kırmızı olmak üzere iki yatay bant ve siyah şeritler altında konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur (*Lev. X, Res. 17; Çiz. II-35*). Bu tarz bezeme uygulamasının, Kıbrıs örneklerinde farklı bir biçimde kullanıldığı görülmektedir.⁴⁴

Kıbrıs örneklerinde karşımıza çıkan, ortasından şerit geçen konsantrik daireli 36, 37 ve 38 numaralı kapalı kap gövde parçaları (*Lev. X, Res. 18; Lev. XI, Res. 19,20*) bu sınıf içinde yer alan süsleme grubu arasındadır. Konsantrik dairenin ortasından geçen şeritler, kızılımsı ve açık kahverengidir. Ayrıca kahverengimsi siyah da kullanılmıştır. Konsantrik dairede ise kızılımsı kahve ve kahverengi tercih

⁴² Flourentzos 2004, pl. XIII, no:124 (20); Gjerstad 1948, fig. LI, no:9; Hanfmann 1963, fig.65 no: 349.

⁴³ Hanfmann 1963, pl. 73, no: 574.

⁴⁴ Gjerstad 1948, pl. XIV, no: 4; Taylor 1959, şek. 14, fig: 1; Karageorghis 1967, pl. CIX, no: 10.

edilmiştir. Kıbrıs örneklerinde⁴⁵ benzer uygulamanın bulunduğu 36 numaralı kapalı kap gövde parçasında, diğer iki örnekten farklı olarak ortalarından geçen şerit dikey düzenlemedeki konsantrik daireleri birleştirmektedir. (Çiz. XI-36) 37 ve 38 numaralı parçalarda merkezden geçen şerit, yatay bant ve şeritlerin oluşturduğu metop içinde yer alan yatay düzenlemedeki konsantrik dairelerin üzerinden teğet geçmektedir. (Çiz. XI-37, XII-38) Bu süsleme tarzının Kıbrıs üretimi kaplarda da kullanıldığı bilinmektedir.⁴⁶ 38 numaralı parçada yatay düzenlemedeki konsantrik dairelerin birbirlerine bitişik olarak yapıldığı görülmektedir.

2.2.2.2 Devetüyü Astarlılar

Bu grup altında incelenen parçaların (*Katalog no: 39 - 65*) genellikle hamur renklerinin açık sarı ve kahverengi, kırmızimsı sarı; astar renginin ise krem, devetüyü, açık kahverengi tonlarında olduğu görülmektedir. Bazı parçaların hamur renklerinin pembe (*Katalog no: 41, 62, 63*) ve açık kırmızı (*Katalog no: 45, 46, 47, 48, 65*) olduğu gözlemlenmiştir. Bezeme rengi olarak genellikle dikey ve yatay halkaların yapımında kırmızimsı kahverengi, koyu ve açık kahverengi tercih edilirken; konsantrik dairelerin yapımında siyah, koyu kahverengi ve grimsi siyah kullanılmıştır. Ancak 64, 65 numaralı örneklerde konsantrik dairelerin açık eflatun tonlarında olduğu görülmektedir. Pişme durumları iyi (*Katalog no: 39, 40, 41, 45, 46, 47, 48, 56, 57, 58, 59, 63, 64, 65*) ve orta (*Katalog no: 42, 43, 44, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 60, 61, 62*) olmak üzere değişmektedir. İncelenen bütün parçalar çark yapımıdır. Katkı maddesi olarak genellikle kireç ve kum kullanılmıştır. 39, 50, 51, 52 numaralı parçaların aynı zamanda küçük taş katkılı olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca 58, 59, 60, 61, 62 numaralı örnekler gözenekli bir yapıya sahiptir. 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 57, 58, 59 numaralılar testiye; 56 numaralı küresel gövdeli mataraya ve 63,64,65 numaralı parçaların da kratere ait olduğu düşünülmektedir. Bezeme olarak genellikle testi gibi küresel gövdeli kapalı kaplar üzerinde, kabın karın kısmını çevreleyen halkalar arasında konsantrik daire sıraları yaygın olarak kullanılmıştır. Buna ek olarak yatay bantların oluşturduğu metoplar arasında konsantrik daire sıraları da bezeme olarak kullanılmıştır (*Katalog no: 60-63*). Ayrıca 64 -65 numaralı

⁴⁵ Coldstream 1981, pl. 30, no: 111.

⁴⁶ Taylor 1959, fig. 3, şek. 4; Gjerstad 1974, fig. 2 no: 3.

kratere ait gövde parçaları üzerinde çift şeritli kare çerçeve içinde dikey konsantrik daire sırası bezeme olarak görülmektedir. Konsantrik dairelerin yapımında kullanılan pergel ayak izleri parçalar üzerinde belirgin olup, dairelerin dış halkaları içte yer alanlardan daha kalın yapılmıştır. Bu grup içindeki parçalar İ.Ö. VII. yy. tarihlenmektedir.

Kalın bantlardan oluşan dış çizgisi koyu kahve, içi kırmızımsı ve açık kahverenginde olan dairesel metoplar arasındaki konsantrik daire sıraları (*Lev. XII, Res. 21-Lev. XV, Res. 28*), Kıbrıs örneklerinde olduğu gibi küresel gövdeli testiler üzerinde yaygın olarak kullanılmıştır.⁴⁷ Lev. XII, Res. 21 de bu dairesel metoplar arasında yer alan konsantrik daire sıraları birbirinden ayrı yapılmışken (*Çiz. XII-39,40*), Lev. XV, Res. 28 de konsantrik daireler daha küçük ve daha sık olup birbirlerine teğet şekildedir⁴⁸ (*Çiz. XVI- 58,59*). Kıbrıs testilerinde benzer örnekleri⁴⁹ bulunan, dikey ince bant sıralarından oluşan dairesel metoplar arasındaki konsantrik daire sıralarının da yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu dairesel metopları oluşturan ince bantlar koyu ve açık kahverengi, konsantrik daireler ise koyu kahverengi olarak yapılmıştır (*Lev. XII, Res. 22; Lev. XIII, Res. 23,24; Lev. XIV, Res. 25*). Yapım tekniği olarak Lev. XIII, Res. 23 içinde yer alan parçaların diğer örneklerden daha kaliteli yapılmış olması bunların ithal olduğunu düşündürmektedir. Kıbrıs tipi mataralar üzerinde de aynı bezeme tarzının uygulandığı görülmektedir.⁵⁰ İncelediğimiz malzemeler arasında Lev. XIV, Res. 26; Lev. XV, Res.27’de görülen parçalar, Kıbrıs tipi mataraya ait en iyi örnekleri oluşturmaktadır⁵¹ (*Çiz. XVI- 57*) Bu örneklerde konsantrik daireleri oluşturan halkaların, diğerlerine göre daha sık yapıldığı gözlemlenmiştir. Lev. XIV, Res. 26 numaralı karın parçası üzerinde dikey ince bantların oluşturduğu dairesel metoplar arasında konsantrik daire sıraları bulunmaktadır. Göbek kısmından karın bölgesine doğru ilk iki metop arasındaki konsantrik daireler iç içe ve sık bir şekilde; yan üçüncü metop arasındaki ise,

⁴⁷ Gjerstad 1974, fig. 2, res. 7- fig. 3, res. 6; Taylor 1959, pl. XX res.1; Hanfmann 1963, pl72 no: 583.

⁴⁸ Garstang 1938, pl XLVIII,fig. 2.

⁴⁹ Hadjisavvas 1989, pl. XVIII, fig. 28; Lund 1986, pl 19.64, fig. 47; Aslan 1998, pl.27,no: 215.

⁵⁰ Karageorghis 1956, pl. 119, fig.5; Karageorghis 1967, pl. CXLIX, fig. 167; Karageorghis 1978, pl VI, no:3; Hadjicosti 1993, pl XLIX, no: 13, Hanfmann 1963, pl 72, no: 583.

⁵¹ Karageorghis 1967, pl.CXLIX, fig. 167; Hadjicosti 1993, pl. XLIX, no: 13; Karageorghis 1956, pl.119, fig.5; Karageorghis 1978, pl.VI, no:3; Hanfmann 1963, pl 72, no: 583.

dışta kalın, içte ince ve merkezinde tek halka bulunan konsantrik daire dizisi, yan yana tek merkezli ve kalın bordürlü daha küçük iki konsantrik dairelerle bölünmüştür. Merkezi oluşturan göbek kısmında ise, iç içe ince ve kalın halkaların bir bölümü görülmektedir. Bu örneklerde de görüldüğü gibi testilerde yaygın olarak kullanılan konsantrik daire sıraları bir dizi şeklinde kabın etrafını çevrelemektedir. Konsantrik dairelerin dış bordürlerinin kalın olması ortak bir özellik olarak görülmektedir.

Testilere ait gövde örnekleri dışında incelediğimiz bu grup içinde kraterlere ait gövde parçaları da bulunmaktadır. Kıbrıs örneklerinden⁵² yola çıkarak bu grup içindeki kraterlerde (*Lev. XVI, Res. 29,30 - Lev. XVII, Res. 31*) bezeme olarak dış çizgisi koyu, içi açık kahverengi yatay bantlar arasında konsantrik daire sıraları (*Çiz. XVII- 63*) kullanıldığı gözlemlenmiştir. *Lev. XVI, Res. 29* içinde yer alan örneklerde üst metop içinde iç içe dairelerden oluşan diğerlerine göre daha büyük konsantrik daire dizisi bulunurken; alt metop arasında kalın bordürlü, merkezinde ince bir halkadan oluşan konsantrik daire sırası yer almaktadır (*Çiz. XVII- 60,62*). Bezemenin uygulanış şeklinde farklılıklar bulunmasına rağmen Kıbrıs'ta benzer uygulamanın olduğu ele geçmiş örneklerden bilinmektedir.⁵³ Ayrıca incelediğimiz kratere ait gövde parçaları arasında, çift şeritten oluşan kare çerçeve içinde dikey konsantrik daire sırasının da bezeme olarak kullanıldığı görülmektedir (*Lev. XVII, Res. 31; Çiz. XVIII- 64,65*). Bezemenin işlenişinde bazı farklılıklar bulunsada Kıbrıs'ta benzer örnekler ele geçmiştir.⁵⁴

2.2.3. Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar

Soli Höyük'te bulunan konsantrik daire bezemeli seramikler arasında bu sınıfa dahil olan parçalar, Kıbrıs Kırmızı Üzeri Siyah (Black on Red) II (IV) grubuna aittir. Gjerstad bu grubun özelliklerini ayrıntılı bir şekilde belirtmiştir. Hamur kırmızımsı kahve olup astar kırmızı ya da kırmızımsı kahvedir. Bezemede mat siyah

⁵² Hanfmann 1963, pl 71, no: 566 -568; Coldstream 1981, pl 25, no: 70.

⁵³ Taylor 1959, pl XXI, fig. 2, şek.6

⁵⁴ Gjerstad 1948, pl XLVI, no: 11.

kullanılmıştır.⁵⁵ Soli Höyük'te bu gruba ait parçaların yapım tekniklerinde ve bezemenin uygulandığında bazı farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir.

Kırmızı Üzeri Siyah olarak adlandırılan bu grup içinde 66 - 70 numaralılar açık kaplara ait ağız; 71 - 83 numaralılar kapalı kaplara ait gövde parçalarını oluşturmaktadır. Hamur renklerinin açık kahverengi, pembe, açık kırmızı, kırmızımsı kahve; astar renginin ise açık kahve, kiremit rengi, kırmızı, açık kırmızı ve kırmızımsı kahve tonlarında olduğu gözlemlenmiştir. Bezemenin yapımında siyah nadir olmak üzere genellikle kahverenginin tonları kullanılmıştır. Pişme durumları iyi ve orta derecededir. Bu grup içinde incelenen parçaların tamamı çark yapımıdır. Katkı maddesi olarak kum ve kireç kullanılmıştır. Konsantrik dairelerin yapımında kullanılan pergel ayak izleri görülmektedir. Bu sınıf içinde incelenen seramik parçaları İ.Ö. VIII. ve VII. yy. tarihlenmektedir.

Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubu içinde 66 numaralı parça krater, 70 numaralı olan dinosa, 67, 68, 69 numaralılar da kase formuna ait ağız parçalarıdır. 66 numaralı krater ağız parçası, dışa çekik olup dudak kenarı kalınlaştırılmıştır (Çiz. II-66). Dudaktan omuz bölümüne geçiş iç bükey bir profille verilmiştir. Dudak kenarı ile ağız bölümü iç ve dış yüzde bant şeklinde boyalıdır. Ağız altında yatay bir bant ve altında konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur (Lev. XVII, Res. 32). Bu tarz bezeme uygulaması farklı kompozisyonlar içinde Kıbrıs tipi krater ve amphora formundaki kapların ağız ve omuz bölümünde görülmektedir.⁵⁶ Aynı tarz süsleme 70 numaralı dinosa ait ağız parçasında da bulunmaktadır. (Çiz. II:I- 70) Ağız bölümü iç yüzde boyalı olup yatay bantlar yer almaktadır. Ön yüzde yatay bir bant ve konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur. Dudak kısmı geniş ve dışa doğru kavisli, omuz ise dışa eğimlidir. Bu grup içinde yer alan kase formuna ait 67 ve 69 numaralı ağız parçalarının dudakları yuvarlak kenarlı ve dışa eğimli iken 68 numaralı parçanın dudağı cidar kalınlığında ve biraz içe dönüktür. 68 ve 69 numaralı kaseler kompozisyonun işlenişi açısından birbirine benzemektedir. 68 numaralı parça Kıbrıs örneklerinde⁵⁷ sıkça görüldüğü gibi dudak hem içte hem de dışta bant biçiminde

⁵⁵ Gjerstad 1948, s. 68.

⁵⁶ Badre 1998, fig. 7, şek.7

⁵⁷ Taylor 1959, fig.5, no:9; Postgate 1999, fig. 26; Gjerstad 1974, fig. 3, şek. 2

boyanmıştır. İçte ağız bölümünün altında yatay bir bant ve dış yüzde konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur (*Lev XVIII, 34a - Lev. XIX, Res. 34b; Çiz. III-68*). Kıbrıs'ta kase formları üzerinde yaygın görülen yatay bantlar arasındaki konsantrik daire sıraları⁵⁸ 69 numaralı ağız parçasında da bezeme olarak kullanılmıştır. Ancak bu yatay sıra içinde iki konsantrik daire birbirine bitişiktir ve iç bölümde ağız altında yatay bant sırası bulunmaktadır (*Lev. XIX, Res. 35a-b; Çiz. III-69*). 67 numaralı ağız parçasında diğer örneklerden farklı olarak, dikey düzenlemedeki ayrı paneller arasında konsantrik dairelerin bezeme olarak kullanıldığı görülmektedir (*Lev XVIII, Res. 33; Çiz. II-67*).

71 numaralı kapalı kap gövde parçası üzerinde işlenen bezeme, kompozisyon açısından Soli Höyük'te ele geçen tek örnektir (*Lev. XX, Res. 36*). Bezeme olarak dikey şeritlerden oluşan püsküllü triglif, dikey düzenlemeli konsantrik daire sırasını sınırlandırarak metoplar oluşturmuştur. Ayrıca püsküllü triglif, yatay bir bant ile bölünmüş şekildedir (*Çiz. XVIII-71*). Benzer bezeme uygulaması Tarsus'ta, Orta Demir Dönemi'ne tarihli Kıbrıs ithalleri içindeki amphoraya ait ağız + boyun parçasında görülmektedir.⁵⁹

Bu grup içinde 72, 73 ve 74 numaralı küresel gövdeli testiye ait olabileceği düşünülen kapalı kap gövde parçaları da önem taşımaktadır (*Lev. XXI, Res. 37*). Bu parçalar üzerinde, Kıbrıs küresel gövdeli testilerin omuz bölümünde sıkça kullanılmış olan çadır motifi ve iki yanında dikey düzenlemeli konsantrik dairelerin⁶⁰ bir bölümü korunabilmiştir. 72 numaralı parça üzerinde çadır motifinin değdiği ve omuz bölümünü sardığı düşünülen yatay şeritler bulunmaktadır (*Çiz. XIX-72*). 75, 76 numaralı parçalar üzerinde küçük konsantrik dairenin bir bölümü korunabilmiştir (*Lev. XXI, Res. 38*). Bu tarz küçük konsantrik daireler, Kıbrıs tipi kapalı kapların omuz bölümünde süsleme amacıyla kullanılmıştır.⁶¹ Astarlarının kırmızı, parlak ve

⁵⁸ Karageorghis 1983, pl. XLVII, no: 29; Postgate 1996, s. 11.

⁵⁹ Hanfmann 1963, pl 75, no: 669.

⁶⁰ Karageorghis 1987, pl XXVII, fig.11,20; Karageorghis 1999, fig.1; Karageorghis 1983, pl. CIV, fig. 2 - pl CXXVIII, fig. 102; Hadjisavvas 1989, fig. 3. şek.49; Hanfmann 1963, pl 74, no: 648-649; Coldstream 1984, fig. 12; Deshayes 1963, pl 48, no: 7-9

⁶¹ Karageorghis 1983, pl XCVI, fig. 39; Karageorghis 1983, pl. CXXVIII, fig.15- pl CLXI, fig.133; Hadjisavvas 2001, fig. 6, no: 63.

daha kaliteli yapılmış olmaları nedeniyle bu parçaların Kıbrıs'tan ithal olduğu düşünülmektedir.

77, 78 numaralı kapalı kap gövde parçalarında (*Lev. XXII, Res. 39, 40*) dikey konsantrik daire sırası; 79, 80, 81 (*Lev XXIII, Res. 41*) numaralılar üzerinde ise tek konsantrik dairenin bir bölümü korunabilmiştir. Bu parçaların küçük ve korunan bezeme kompozisyonunun yetersiz olması ait oldukları kap formlarının tanımlanmasını zorlaştırmaktadır.

82 numaralı kapalı kap gövde parçası üzerinde, yatay şeritler arasında dış bordürlü kalın bir dairenin merkezinde küçük ve yine kalın bordürlü daire bulunmaktadır (*Lev.XXIII, Res. 42; Çiz. XIX-82*). Kıbrıs örneklerinde kapalı kaplarda yer alan omuz süslemelerinde, yatay bantlar arasında iç içe halkalardan oluşan konsantrik daire sıraları⁶² görülse de incelediğimiz parçada yer alan konsantrik daire biçim olarak farklılık göstermektedir. 83 numaralı kapalı kap gövde parçası üzerinde ise, kalın bordürlü iki halkadan oluşan konsantrik daire ile iç içe halkalarla daha küçük yapılmış konsantrik daire dikey düzenlemede olup bir bölümü korunabilmiştir. Bu bezeme de Kıbrıs tipi kapalı kapların omuz bölümünde yer alan bir süsleme olarak karşımıza çıkmaktadır.⁶³

2.2.4. Sınıflandırma Dışında Yer Alan Parçalar

Gjerstad'ın Kıbrıs seramikleri için yaptığı sınıflandırma dışında kalan parçalar 84 - 92 numaralı (*Lev. XXIV, Res. 44*) seramik buluntularıyla temsil edilmektedir. Bu grup içinde 84 ve 85 numaralılar kratere ait kırık ağız ve omuz parçalarını oluştururken, 86 - 92 numaralar arasındakiler de gövde parçalarına aittirler. Hamur renkleri açık kahve ve kırmızımsı pembe iken astar açık kahverengidir. Boyama rengi olarak kırmızının tonları ve kırmızımsı kahverengi kullanılmıştır. Katkı maddesi olarak kireç, kum ve küçük taş kullanılan parçalar çark yapımıdır. Pişme durumları genellikle orta derecededir. Bu grup içinde yer alan örneklerin sıkı dokulu ve gözenekli bir yapıya sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bezeme olarak da 84 ve 85

⁶² Coldstream 1984, fig. 1, şek 7; fig. 2, şek 40, 42.

⁶³ Coldstream 1984, pl XXIV, şek. 15; Karageorghis 1983, pl LXXVIII, fig. 8.

numaralı kratere ait kırık ağız parçalarının dudak kısmı altında dalga motifi bulunmaktadır. Omuz bölümünde yatay bant sıraları ve bu bantlar arasında konsantrik daire sırası yer almaktadır (Çiz. XX - 84,85). 86 - 92 numaralı gövde parçaları üzerinde de yatay bantlar arasında yer alan konsantrik daire sıralarının bir bölümü korunabilmiştir (Çiz. XXI - 87, 89, 90, 92). Konsantrik dairelerin dış bordürü diğerlerinden biraz daha kalın olup 3'lü ve 4'lü halkalardan oluşmaktadır. Konsantrik dairelerin yapımında kullanılmış olan pergel ayak izleri parçalar üzerinde görülmektedir. İncelediğimiz bu grup içindeki parçalar İ.Ö. VIII. yy. sonlarına ve VII. yy. içlerine tarihlenmektedir.

Bu grup içinde yer alan seramiklerin bezeme tipleri uygulama olarak Kıbrıs tipi kaplar⁶⁴ üzerinde yer alan örneklere benzese de teknik açıdan oldukça farklılık göstermektedir. Kıbrıs seramiklerinde bichrome seramikler dışında bezeme yapımında ana renk olarak kırmızının tercih edildiği görülmemektedir. Teknik açıdan bu boyama türü Protogeometrik Dönemden itibaren Euboea seramik grubu içinde bilinmektedir.⁶⁵ Euboea seramik grubu içinde bu teknikte yapılmış yatay bantlar arasında konsantrik daire sıralarının bezeme olarak kullanıldığı da görülmektedir.⁶⁶

2.3. Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramiklerin Üretim Merkezi Olabilecek Atölyeler:

Kültürel ve ticari yayılımının bir göstergesi olan Soli Höyük konsantrik daireli seramik parçalarının, Kıbrıs ile ilişkili olduğu bir önceki bölümde ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Ancak yapım teknikleri ve bezemenin uygulandığı ayrıntılar Kıbrıs kaplarından farklılık göstermektedir. Bu durum incelediğimiz seramiklerin, Kıbrıs ile ilişkili ve bazılarının da olasılıkla yerli üretim olduğunu göstermektedir. Soli Höyük'te bulunan 45, 46, 47, 48 (*Lev.XIII, Res. 23*) ve 75, 76 (*Lev. XXI, Res. 38*) numaralı parçaların ele geçen diğer buluntulardan daha kaliteli olması, astar ve

⁶⁴ Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15 no: 20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288.

⁶⁵ Catling – Lemos 1990, s. 10,11.

⁶⁶ Catling- Lemos 1990, pl 34, no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127, Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

bezeme yapımında kullanılan renklerdeki canlılık bunların Kıbrıs'tan ithal olduğunu düşündürmektedir.

Kilikia bölgesinde kompozisyon açısından Kıbrıs tipi olduğu düşünülmüş kapların yapılan araştırmalar sonucu yerel üretim olduğu öne sürülmüştür. Astar ile boyamanın kalitesi ve bezemenin kendine özgü özellikler gösterdiği tespit edilmiştir.⁶⁷ Kilikia bölgesinde Tarsus'ta Erken Demir Dönem'i seramik ocaklarının keşfedilmesiyle Kıbrıs tipi seramiklerin Demir Çağı boyunca yerel olarak üretildiği görüşü desteklenmiştir. Ayrıca Kilikia bölgesinde Kıbrıs ithalleri de bulunmuştur⁶⁸.

Kilikia bölgesinde Demir Çağı'na ait seramik fırını Tarsus'ta ve Kinethöyük'te tespit edilmiştir. Tarsus fırınında Kıbrıs tipi seramikler üretilmiş olup Kıbrıs Geometrik III Dönemi içinde yerel ve ithal seramikler ele geçmiştir. Ancak İ.Ö. VII. yy. başlarında kent Assur kralı Sanherib tarafından tahrip edilmesiyle fırının kullanımının sona erdiği öne sürülmektedir. Buna bağlı olarak seramik üretiminde sayıca azalma gözlemlenmiştir.⁶⁹ Aynı şekilde Kinethöyük'te Orta Demir Dönemi'ne ait tabakada üç adet seramik fırını ortaya çıkarılmıştır. Bu fırınlardan birinde ortak merkezli dairelerle süslenmiş Kıbrıs tipi kapların yapıldığı tespit edilmiştir.⁷⁰

Kıbrıs Geometrik Dönem seramiklerinin özellikle Kırmızı Üzeri Siyah grubunda yer alanların öncülleri Suriye'de ve Filistin'de bulunmaktadır.⁷¹ Ancak bunların Kıbrıs'a ithal edilip edilmediği ve Kıbrıs'taki kökeni bilinmemektedir. Seramiklerin Suriye'den, Kıbrıs ve Kilikia'ya aynı dönemde getirilip üretilmeye başlandığı da görüşler arasında bulunmaktadır.⁷²

Kolonizasyon amacıyla göç eden gruplar arasında bulunan seramik ustalarının, yerel kilden kendi geleneklerine göre üretim yaptıkları ve ithal kapları

---

⁶⁷ Gjerstad 1948, s. 259.

⁶⁸ Fourrier 2003, s. 87.

⁶⁹ Hanfmann 1963, s. 33,37, plan 5-6; Gjerstad 1948, s. 423.

⁷⁰ Arslan 1998, s. 110.

⁷¹ Gjerstad 1944, s. 99.

⁷² Gjerstad 1960, s. 106; Gjerstad 1944, s. 99; Arslan 1998, s. 94.

yerel atölyelerde ürettikleri düşünülmektedir. Ele geçen seramiklerin kalitesinden ve hamur özelliklerinden kaynaklı bir kısmının yerel üretim olduğu önerilse de kil analizlerinin olmaması nedeniyle yerel ya da ithal üretim olduğu kesin olarak bilinmemektedir.

2.4. Soli Höyük'te Bulunan Kıbrıs Tipi Konsantrik Daire Bezemeli Kapların Ticari ve Kültürel İlişkiler Sonucu Yayılımı

Tiyatro kontekstinin altında ele geçen buluntular doğrultusunda Soli Höyük'te parlak bir Hellenistik Dönem yaşanmış olduğu ve bu dönemi Arkaik ve Geometrik Dönemlerin izlediği anlaşılmıştır.⁷³ Kuşlu Kaseler, Yaban Keçisi stili seramik parçaları, İ.Ö. VI. yy. dalga bezemeli örnekler, Ionia kaseleri ve Korinth Seramiği parçaları Soli' nin İ.Ö. VII.-VI. yy. Yunan dünyası ile olan yakın ilişkilerini kanıtlamaktadır. Aynı zamanda Soli'de Kıbrıs ile ilişkileri kanıtlayan buluntu grubu da ele geçmiştir. Seramik örneklerinin yanı sıra diğer arkeolojik veriler, Soli'de İ.Ö. VIII. yy. başlarından itibaren yoğunlaşan bir koloni etkinliğinin varlığını göstermektedir. Bu yoğun ticari ilişki, Hellenistik Dönem'in sonuna değin sürmüştür.⁷⁴ Ayrıca Hititler Dönemi'ne tarihlenen buluntuların ele geçmiş olması da Soli'nin İ.Ö. II. binde Doğu Akdeniz'de etkin bir liman kenti olduğunu ve deniz ticaret rotalarının üzerinde yer aldığını göstermektedir.⁷⁵ İ.Ö. VIII. ve VII. yüzyıllarda bu ticari yayılım sonucu Soli Höyük'te ele geçen konsantrik daireli seramikler, Orta ve Geç Demir Dönemi'nde Kıbrıs kaplarıyla birlikte yaygınlaşmış ve zengin süslemeleri oluşturmuştur.

Kıbrıs'ta ilk kolonizasyon hareketleri Geç Kıbrıs III A Dönemi'nde; ikinci kolonizasyon da İ.Ö. XII. yy. içinde yaklaşık İ.Ö.1100 de Geç Kıbrıs III B katında olmuştur. Bu göçlerin güzergâhı üzerinde Kyklad, Dodecanese ve Rodos bulunmaktadır.⁷⁶ İ.Ö. XI. yy. içinde Ege'den ve Kıta Yunanistan'dan Kıbrıs'a göçlerin olduğu bilinmektedir. İ.Ö. X. yy. içinde Kıbrıs'ta Yunan ithalleri özellikle

---

⁷³ Yağcı 2003, s.1.

⁷⁴ Yağcı, R. "Soli Pompeiopolis Maddesi", Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi (Baskıda), 2. Basım, İst.

⁷⁵ Yağcı 2002, s. 7.

⁷⁶ Gjerstad 1994, s.123

Euboea tipindeki Protogeometrik seramikler yoğunluk kazanmıştır. Amathus'da bulunan mezarlardan ve Tyre'de ele geçen seramikler, Yunanlıların Kıbrıs'ın güney kıyılarından Fenike kıyılarına ulaşarak ticaret yaptıklarını göstermektedir.⁷⁷ İ.Ö. VIII. ve VII. yy. da Kıbrıs tipi kaplar, Akdeniz üzerinden Rodos ile Girit aracılığıyla Doğuya ve Batıya yayılmıştır⁷⁸ (*Lev. XXXII, Harita 2*). Klasik Dönem'de Kıbrıs'ın ticari ilişkilerinin zayıfladığı bilinmektedir.⁷⁹

Ticari ve kültürel yayılım içinde Demir Dönemi'nde önemli bir yerleşim de Al-Mina kentidir. Ele geçen buluntular da önemli bir ticaret merkezi olduğunu göstermektedir.⁸⁰ İ.Ö. VIII. yy. ait olduğu düşünülen Euboea –Kykkladik ithal vazolar ele geçmiştir.⁸¹ Bu kaplar dışında ele geçen örneklerde Kıbrıs etkilerinin olduğu da görülmektedir. Bunlar daha çok bichrome tipi kaplara aittir. Ancak kapları yapan ustalar teknik yetersizlikleri sonucu renklerin dağılımını kendilerine göre yaptıkları ve Kıbrıs motiflerini taklit ettikleri görülmektedir. Bu taklit edilen motifler arasında pergelle yapılmış küçük konsantrik daireler bulunmaktadır.⁸² Bronz Dönemi'nde bulunanlar gibi, küresel mataralar üzerinde ortaya çıkan büyük çaplı konsantrik daire grupları da az sayıda kullanılmıştır. Buradaki kapların ağız kısımlarındaki konsantrik daire sıraları Kıbrıs kaplarına ve kaselerine benzemekte olup özellikle Al-Mina Kıbrıs tipi kapların üzerinde bulunmaktadır.⁸³ Kıbrıs tipi kaliteli ithal malzemenin dışında, yerel unsurları içeren süslemeler ve hamur yapısı göz önünde bulundurulduğunda, Suriye içindeki Kıbrıslıların da yerel üretimde buldukları anlaşılmaktadır. Bazı sıra dışı Kıbrıs üretimlerinde az da olsa ticari ilişkilerin etkileri görülmektedir.⁸⁴

Girit, Kıbrıs tipi konsantrik daire bezemeli kapların bulunduğu diğer önemli bir merkezdir. Doğu ile Batı arasında doğal köprü olan Rhodos, Kıbrıs ve Suriye üzerinden deniz yoluyla yapılan ticarete Girit'in ticari ve kültürel bir görevi olması

⁷⁷ Coldstream 1988, s. 35; Coldstream 1986, s. 321; Coldstream 1998, s. 6

⁷⁸ Stampolidis 1998, s. 141; Fourrier 2003, s. 87.

⁷⁹ Gjerstad 1948, s.313.

⁸⁰ Popham 1994, s. 26.

⁸¹ Boardman 1964, s. 63,64.

⁸² Boardman 1959, s. 163.

⁸³ Boardman 1959, s. 166.

⁸⁴ Gjerstad 1974, s. 115.

bu kültürlerin izlerinin sanatsal gelişimine yansımaları sağlamıştır. Bazı kaplarda Kıbrıs ve Myken etkilerinin bir arada görülmesi sanatsal etkileşimi ve biçim ile bezeme açısından Kıbrıs'la olan yakın ilişkileri göstermektedir. İ.Ö. IX. ve VIII. yy. Geometrik ve İ.Ö. VII. yy. Erken Orientalizan Dönem'e tarihlenen konsantrik daire bezemeli Kıbrıs ithal ve imitasyon örneklerin Girit'te ele geçmiş olması bunu kanıtlar şekildedir.⁸⁵ Bu ticari yayılımda önemli bir yer olan Rhodos'ta da Kıbrıs tipi konsantrik daireli mataralar⁸⁶ İ.Ö. VIII. yüzyılda gelişmeye ve yerel olarak üretilmeye başlamıştır.

Bu ticari ilişkiler sonucu Kilikia bölgesinde de Kıbrıs tipi konsantrik daireli seramiklerin yaygın olduğu görülmektedir. Başlıca yerleşimler arasında Sirkeli, Tömük, Lamos, Tarsus, Kilisetepe, Kinethöyük, Meydancıkale, Misis ve Kelenderis bulunmaktadır (*Lev. XXXIII, Harita 4*). Kinethöyük Demir Dönemi seramikleri Al-Mina ile paralellik göstermektedir.⁸⁷

Kıbrıs tipi konsantrik daire bezemeli seramiklerin Anadolu'nun güney kıyılarından iç bölgelerine kadar yayıldığı görülmektedir. Antalya üzerinden Burdur ve Denizli yerleşimlerine ulaşan İki Renkli (Bichrome) konsantrik daire bezemeli kaplar İ.Ö. VIII. ve VII. yy. ait olup Kilikia bölgesiyle ve Kıbrıs ile ilişkileri açıkça ortaya koymaktadır.⁸⁸ Kilikia bölgesinden iç bölgelere geçiş yolu olarak Göksu Vadisi (Kalycadnus) ve Kilikia'nın önemli bir geçidi olan Gülek Boğazı kullanılmıştır (*Lev. XXXIII, Harita 3*). Göksu Vadisi'nin Konya düzlüğündeki yerleşimlerle, Adana, Mersin ve Tarsus arasındaki iletişimi sağladığını, ele geçen seramik buluntularının Kilikia bölgesinin etkilerini göstermesi kanıtlamaktadır.⁸⁹ Bu yolun başlangıcı Silifke'dir. Silifke-Mersin yolunun güneyinde bulunan Tömükkale'de İ.Ö. VIII. yy. sonu ve VII. yy. başlarına tarihlenen Lev. IV, Res.6 seramik parçalarının benzerleri ele geçmiştir.⁹⁰ Aynı buluntu grubunun benzerlerini

⁸⁵ Levi 1945, s.1-23; Coldstream 1984, s. 122; Coldstream 1973, s. 36.

⁸⁶ Kinch 1914, pl 26, no 2-3; Stampolidis 1998, s. 256.

⁸⁷ Arslan 1998, s. 16,19; Gjerstad 1948, s. 258, 259.

⁸⁸ Birmigham 1964, s. 32,33.

⁸⁹ French 1965, s. 177.

⁹⁰ Mellaart 1955, s. 117; French 1965, fig.12, no : 10.

Kilise-tepe' de görülmektedir.⁹¹ Göksu vadisi içindeki Mut ve Kilise-tepe de konsantrik daireli Demir Dönemi seramiklerinin yayılımında önemli yerleşimlerden-dir. Bu yerleşimler Göksu vadisinde Tarsus ile Konya arasındaki bağlantıyı sağlayarak kuzeybatı ve güneydoğu yönlü yollardan Tarsus dağlarına ve buradan da güney kıyılarına açılımı kolaylaştırmıştır. Kilise-tepe, Akdeniz'den Anadolu platolarına geçişi sağlayan önemli bir geçiş yoludur. Ayrıca Silifke ile de bağlantı kurmaktadır.⁹² Silifke yer alan Tekirköy'de de benzer buluntular ele geçmiştir.⁹³ Kilise-tepe'deki Demir Dönemi seramikleri Kilikia bölgesiyle özellikle Tarsus'la ilişkilidir. Soli Höyük'te ele geçen konsantrik daireli seramikler içindeki 2, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 68, 69 numaralı parçaların benzer örnekleri Kilise-tepe ve Tarsus'ta bulunmuştur. Bu buluntu grubu Karatepe ve Kinethöyük'te de ele geçmiştir.⁹⁴ Ayrıca, Kilise-tepe'de II. tabakada ele geçen Demir Dönemi seramiklerinin Kıbrıs ve Al-Mina'da Orta Demir Dönemi'ne denk gelen İ.Ö. VIII. ve VII. yy. ait benzer örnekleri bulunmaktadır⁹⁵ (*Lev. 30, Tablo 1*).

Konya bölgesi, hem doğu-batı hem de kuzey-güney kültürleri arasında önemli bir rol oynamaktadır. Demir Dönemi konsantrik daireli seramikler Midas, Gordion, Alişar, Alacahöyük, Karahöyük, Pazarlı, Boğazköy ve Kültepe'de yaygın olarak kullanılmış olup kendi aralarında aynı özellikleri göstermektedir.⁹⁶ Bu seramikler yerel etkilerini korumaktadırlar. Orta Anadolu'ya ulaşan motifler aynı olmasına karşın yatay bant ve konsantrik dairelerin uygulanışı farklıdır. Doğu Phrygia'da konsantrik daireler daha çok metop alanlarında dolgu bezemeleri olarak tercih edilmiştir. Bu amaçla kullanıldıkları zaman, gölge görüntülü hayvan ve kuşların betimlendiği alanlarda, boşluklarda görülmektedirler. Bunun dışında kendileri için ayrılmış alanlarda tek başlarına bezemenin bir parçasını oluştururlar. Kraterlerin boyun bölümünde yatay kuşaklarda tek sıra halinde; çanakların ağız kenarında ve omuz kısmında ışın dizinleri arasında yer almaktadırlar.⁹⁷ Batı Phrygia'daki konsantrik dairelerin de aynı şekilde bezeme olarak kullanıldığı görülmektedir.

⁹¹ Arslan 1998, lev. 2, no: 14.

⁹² Postgate 1995, s. 143; Hawkins 1995, s. 143.

⁹³ Mellart 1955, s. 117.

⁹⁴ Symington 1995, s. 173.

⁹⁵ Postgate 1996, s. 11; Postgate 1996a, s. 441,442.

⁹⁶ Özgüç 1971, s. 85.

⁹⁷ Özkaya 1995, s. 54.

Ancak dalgalı çizgilerle kuşak bezemesi şeklinde dizin halinde kullanılması, sayıca az halkaları ve pergel çiziminin yanı sıra elle yapılmış olmaları yönünden Geç Geometrik Dönem Yunan seramiğinin benzer türdeki örneklerinden ayrılmaktadır. Bu bağlamda Demir Dönemi Anadolu'sundaki varlığının Yunan kültürüyle değil doğrudan Doğu ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.⁹⁸ Doğu Phrygia'da ele geçen konsantrik dairesel seramiklerin, Kıbrıs etkisinde olmayıp Yunan geometrik sanatına yakın olduğu öne sürülen görüşler arasındadır. Ancak bazı örneklerde tek fırça ve pergel kullanılması sonucu konsantrik dairelerin elle yapılmış gibi görünmesi bu durumu düşündürmektedir.⁹⁹ Kırmızı ya da turuncu üzerine siyah olan Kıbrıs tipi seramikler Smyrna'da da ele geçmiştir.¹⁰⁰ Sardis'deki buluntulara benzemekte olup pergelle yapılmış konsantrik daireler, kapalı kapların omuz üzerlerinde yer almaktadır. Skyphos ve kraterlerin dudak aşağısında, bazı tabakların da içinde ya da dışında süsleme olarak kullanılmıştır.¹⁰¹ Benzer parçalar Pergamon Akropolisinde de ele geçmiştir. Konya/Seydişehir ve çevresindeki yerlerin, Batı Phrygia ve merkezi Anadolu ile olan ilişkileri kadar Kilikia'yla kurdukları ilişki de önemlidir. Kıbrıs ile Phrygia arasında bir bağlantı söz konusu ise, bunun Kilikia üzerinden gerçekleşmesi gerekmektedir.¹⁰² Bu yöresel iletişim için Tarsus ve Porsuk üzerinden Silifke'ye; Göksu vadisinden batıda Karaman'a ulaşmış oldukları görüşler arasındadır.¹⁰³ Porsuk Höyük, Tarsus kuzey sıra dağlarından Kilikia ve Anadolu platolarıyla geçişi sağlayan stratejik bir konuma sahiptir. Porsuk IV, Orta Demir Çağ'ına tarihlenip Kilisetepe, Tarsus, Mersin, Karatepe, Kinethöyük'le arasında da benzerlikler bulunmaktadır.¹⁰⁴ Ancak Orta Anadolu ile sıkı ilişkiler içerisinde olduğu da tahmin edilmektedir.¹⁰⁵

---

⁹⁸ Özkaya 1995, s. 54.

⁹⁹ Özkaya 1995, s. 54, 165.

¹⁰⁰ Bahar 1999, s. 1,3

¹⁰¹ Gürtekin 2002, s. 121.

¹⁰² Özkaya 1995, s. 165.

¹⁰³ Bahar 1999, s. 1,3-8; Melaart 1955, s. 118-122.

¹⁰⁴ Crespın 1999, s. 62,65.

¹⁰⁵ Arslan 1998, s. 106.

2.5. Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramiklerin Tarihlendirilerek Değerlendirilmesi ve Soli Höyük Stratigrafisi:

2.5.1. Soli Höyük Konsantrik Daireli Seramiklerin Tarihlendirilmesi

Soli Höyük konsantrik daireli seramikleri, Tarsus'la paralel olarak zengin örneklerle temsil edilmektedir. Buluntuların çoğunluğu Geç ve Orta Demir Dönemi'ne tarihlenmektedir. Kıbrıs Geometrik Dönem III - Kıbrıs Arkaik I ve Tarsus Orta Demir Dönem'e ait seramiklere olan benzerliği vurgulanarak, Soli Höyük konsantrik daire bezemeli seramikler İ.Ö. IX.-VII. yüzyıllar arasına tarihlendirilmiştir.

Anadolu Demir Çağ'ı kronolojisinin belirlenmesinde Tarsus önemli bir merkezdir. Tarsus'ta Erken Demir Dönem'i, Kıbrıs Geometrik I ve II örnekleri nedeniyle İ.Ö. 1100 - 850 olarak tarihlendirilmiştir. Orta Demir Dönemi ise Kıbrıs Geometrik III ile karşılaştırıldığında İ.Ö. 850- 700 olarak tespit edilmiştir. Assur Kralı Sanherib'in İ.Ö. 696 yılında kenti tahrip etmesi de, Orta Demir Dönemi'nin alt sınırı olarak kabul edilmiştir. Ancak, Tarsus'ta Geç Demir Dönemi'ne geçiş tabakasında bu tahribi kanıtlayacak unsurların olmadığı ve bu tabakanın sadece dolgu olduğu da öneriler arasında bulunmaktadır. Geç Demir Dönemi de İ.Ö. 700-520 olarak belirlenmiştir. Bu dönem kendi içinde Assur Dönemi İ.Ö. 700-600 ve İ.Ö. 6. yy. (600-525) olarak ikiye ayrılmıştır.¹⁰⁶

Soli Höyük Kıbrıs tipi konsantrik daireli seramiklerin tarihlendirilmesinde, Tarsus dışında Al - Mina, Girit ve Kıbrıs yerleşimlerinde bulunan benzer örnekler de önem taşımaktadır (*Lev. XXX, Tablo I*).

Soli Höyük'te ele geçen konsantrik daireli seramik parçalarının Kıbrıs'taki benzer örnekleri, Kıbrıs Geometrik III ve Kıbrıs Arkaik I Dönemlerine tarihlenmektedir. Gjerstad, Kıbrıs Geometrik III'ü İ.Ö. 850-700, Kıbrıs Arkaik I' i de

---

¹⁰⁶ Hanfmann 1963, s.110 -117; Arslan 1998, s. 14, 15, 23.

İ.Ö.700-600 arasına tarihlenmiştir.¹⁰⁷ Karageorghis ise, Kıbrıs Geometrik III Dönemi'ni İ.Ö. 850- 725 ve Kıbrıs Arkaik I' i de İ.Ö. 725-600 olarak tespit etmiştir.¹⁰⁸

Soli Höyük'te de benzerleri bulunan Kıbrıs tipi seramik parçaları, Girit yerleşimlerinde Geometrik ve Orientalizan Dönem içinde ele geçmiştir. Coldstream, Erken Geometrik İ.Ö. 840 - 790; Orta Geometrik İ.Ö.790 - 745 ve Geç Geometrik Dönemi de İ.Ö.745 - 700 olarak tarihlenmiştir. Ayrıca Erken ve Geç Orientalizan Dönem için İ.Ö. 700 - 630 tarihlerini önermektedir.¹⁰⁹

Demir Çağı Kıbrıs seramiklerinin Suriye ve Filistin bölgesindeki yerleşimler aracılığıyla yakın zamanda tarihlendirilmesinin yapılması, Al Mina yapı katlarından gelen Kıbrıs seramiklerinin de tarihlendirilmesini sağlamıştır.¹¹⁰ Soli Höyük'te ve Tarsus'ta¹¹¹ bulunan konsantrik daireli seramik parçalarının Kıbrıs tipi benzer örnekleri, Al Mina'nın X-VIII katlarında ele geçmiştir.¹¹² Gjerstad, Al Mina'daki bu yapı katlarının tarihlendirmesini yapmıştır. O'na göre, kat IX, İ.Ö. 725 - 690 ve kat VIII de İ.Ö. 690 - 640 olup Kıbrıs Arkaik I Dönemi'nin erken safhalarına denk gelmektedir. Kat VII, İ.Ö. 640 - 600'dür ve Kıbrıs Arkaik I den Kıbrıs Arkaik II' ye geçişe tarihlenmektedir. Kat VI, İ.Ö. 600 - 570 tarihlidir ve Kıbrıs Arkaik II döneminin erken safhalarıdır.¹¹³ Wooley, tarafından da tarihlenmesi desteklenen Taylor ise, X-VIII arasını İ.Ö. 825- 720 tarihlerini, VI -V arası için de İ.Ö. VII. yy.ın tümünü kapsadığını önermiştir.¹¹⁴

Sonuç olarak Soli Höyük'te ele geçen konsantrik daire bezemeli seramik parçaları Kıbrıs Geometrik III ve Kıbrıs Arkaik I dönemi'ne tarihlenmektedir. Kıbrıs Geometrik III, Anadolu Orta Demir ve Girit Geometrik Dönem'e (İ.Ö. 850 - 700);

---

¹⁰⁷ Gjerstad 1948, s. 427.

¹⁰⁸ Stampolidis 1998, s. 157.

¹⁰⁹ Coldstream 1981, s. 143.

¹¹⁰ Taylor 1959, s. 62.

¹¹¹ Taylor 1959, s. 65.

¹¹² Taylor 1959, s. 65.

¹¹³ Gjerstad 1974, s. 115.

¹¹⁴ Taylor 1959, s. 91,92.

Kıbrıs Arkaik I, Geç Demir ve Girit Orientalizan Dönem'e (İ.Ö. 700- 600) denk gelmektedir (*Lev. XXX, Tablo 1*).

2.5.2. Soli Höyük Stratigrafisi

Soli Höyük'te (*Lev. XXV, Res. 45*) yamaç eğimi, döküntü toprak ve üst seviyelerde yer alan Roma ve Helenistik Dönem'e ait mimari unsurlar alt tabakada yer alan kültür katlarının tahribatına neden olmuştur. Yamaç eğimi nedeniyle Helenistik Dönem'e ait kesme blok taşların düşmesi, tabakalaşmayı ve sağlıklı bir stratigrafinin oluşturulmasını engellemiştir. Ayrıca günümüz mimari yapılaşması da höyükte yaratılan tahribatın nedenleri arasında yer almaktadır. Yukarıda belirtilen olumsuz etkenler, buluntuların belirli bir kontekst içinde verilmesini ve tarihlendirilmesini zorlaştırmıştır. Bu durum höyüğün genelinde, konsantrik dairesel seramik parçalarının farklı dönemlere ait seramik buluntularıyla aynı tabaka ve seviyelerde görülmesine neden olmuştur. Ancak D8, E7, E8, F6, F7, F8 F9, G7,G8 açmalarında yapılan çalışmalar sonucunda tespit edilen ortak bir mimari oluşuma ve İ.Ö.VIII. - VII. yy. için ele geçen malzemenin yoğunluğuna göre bir stratigrafi yakalanabilmiştir. Bu açmalar içinde, özellikle 18.20 – 17.30m seviyeleri arasında Geç Demir Dönemi seramiklerinin yoğunlaştığı görülmektedir.

E7 açmasında 20.02 – 19.50m. seviyeleri arasında karışık malzemenin olduğu görülmektedir. 37, 50, 59 numaralı parçalar, Klasik Dönem'e tarihlenen siyah firnisli ve kırmızı figür tekniğindeki gövde parçalarıyla birlikte bu seviyelerde bulunmuştur. 17.74m. seviyesinde yangın tabakası ortaya çıkarılmıştır. Assur Kralı Sanherib'in İ.Ö. 696 yılında Kilikia Bölgesinde yer alan Kilisetepe¹¹⁵ ve Tarsus¹¹⁶ gibi kentleri tahrip ettiği bilinmektedir. Soli'de bulunan bu yangın tabakasının da Assur Kralı Sanherib'in Kilikia bölgesine yapmış olduğu saldırılar sonucu oluştuğu düşünülmektedir. Assur tabakasının bittiğini gösteren bu yanık tabakadan ele geçen İ.Ö. VIII. yy. sonu ve VII. yy. başlarına tarihlenen lotus bezemeli Orientalizan Dönem kap parçaları ve yanık seramik buluntuları Assur yangın tabakasını kanıtlar

¹¹⁵ Hawkins 1995, s. 144.

¹¹⁶Hanfmann 1963, s. 19; Boardman 1965, s. 10.

şekildedir.¹¹⁷ Ayrıca 18.18 – 17.54m. arasında İ.Ö. VIII. yy. sonu ve VII. yy. başına tarihlenen 12, 44, 79 numaralı parçaların, İ.Ö. VII. yy. Kıbrıs Fenike tipi kandil parçasıyla ve İ.Ö. VII. yy. ikinci yarısına tarihlenen kuşlu kaselere ait gövde parçalarıyla birlikte bulunmuş olması İ.Ö. VII. yy. Geç Demir Dönemi'ne geçildiğini göstermesi açısından önem taşımaktadır. 17.54- 17.32m. seviyeleri arasında da 39, 42, 43, 45, 46, 66 numaralı seramik parçalarının ele geçmiş olması İ.Ö. VII. yy. seramik buluntularının devam ettiğini göstermektedir.

E8 açmasında 18.71 – 17.91m. seviyeleri arasında farklı dönemlere ait seramik buluntuları bir arada görülmektedir. Bu seviyeler arasındaki döküntü taşların kaldırılma çalışmaları sırasında İ.Ö. VI. yy. ait dalga motifli ve Klasik Dönem siyah firnisli gövde parçalarıyla birlikte İ.Ö. VIII. ve VII. yy. tarihlenen 4, 10, 11, 24, 29, 86 numaralı parçalar ele geçmiştir. 17.96- 17.73m. seviyeleri arasında yer yer küllü ve yanık alanlar tespit edilmiş olup, bu tabakaların E7 açmasındaki 17.74m. Assur yangın tabakasıyla paralellik gösterdikleri anlaşılmıştır. Bu seviyeler arasında bulunan İ.Ö. VIII. yy sonu ve VII. yy başlarına tarihlenen 1, 14, 15, 31, 41 numaralı parçalar da yanık tabakaların Assur Dönemi'ne ait olduğu düşüncesini desteklemektedir. E7 açmasında da 17.73 – 17.40m. seviyelerinde İ.Ö. VII. yy. seramikleri aynı seviyelerde görüldüğü anlaşılmıştır. Bu seviyeler arasından 16, 32, 61, 75 numaralı seramik buluntuları da Assur Dönemi dama motifli süslemeli ve kum saati motifli seramik parçalarıyla birlikte ele geçmiştir. Ayrıca E7 ve E8 açmalarında yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkarılan duvar kalıntılarının, her iki açma içinde ortak bir mimari kontekst oluşturduğu tespit edilmiştir (*Lev. XXV, Res. 46*). 17.53m ve 17.85m. seviyelerinde İ.Ö. VII. yy. tarihlenen birbirine paralel iki duvar ortaya çıkarılmıştır. 17.85m. seviyesindeki duvarın E8 açması içinde kalan bölümünü başka bir duvar mekan oluşturacak şekilde dik kesmektedir. Bu mimari kontekstin İ.Ö. VII. yy. ait anıtsal bir yapının temel duvarları olduğu düşünülmektedir.¹¹⁸ Bu temel duvarlar içinden lotus bezemeli Orientalizan Dönem kap parçalarının, Assur Dönemi'ne ait seramik buluntularının ve 16 numaralı parçanın ele geçmiş olması yapılmış olan tarihlendirmeyi desteklemektedir.

---

¹¹⁷ Yağcı 2006, s. 803.

¹¹⁸ Yağcı 2006, s. 803.

E8 açmasında bulunan ve küresel gövdeli testiye ait olduğu düşünülen 16, 61,14, 15, 41 numaralı parçalarla; E7 açmasındaki 39, 45, 46, 43, 42 numaralı parçaların 18.18 - 17.40m. seviyeleri arasından bulunmuş olması, bu seviyeler arasında E7 ve E8 açmalarında ortak bir kontekst yakalanarak İ.Ö. VII. yy. içinde Kıbrıs'la olan ticari ve kültürel ilişkilere ışık tutmasına imkan sağlaması açısından önem taşımaktadır.

F6 açmasında, 70 numaralı parça 19.70–19.66m. seviyelerinde Hellenistik Dönem'e ait daldırma firmisli seramik parçalarının; 54 numaralı parça da 19.45m. kotunda Klasik Dönem'e ait siyah firmisli buluntuların yoğunluk kazandığı seviyelerden bulunmuştur. Parçaların farklı dönemlere ait buluntu gruplarıyla birlikte bulunmasının temel nedeni, döküntü toprak ve üst seviyelerdeki Hellenistik ve Roma Dönemi'ne ait geç dönem yapı katlarının alttaki kültür katlarını tahrip etmesidir. Plan karenin 19.66m seviyesinde taban bulunmuştur. Açmada bu seviyede seramiğin farklı dönemlere ait olarak karışık nitelikte görülmesi, 19.66m. seviyeli bu tabanın Roma savunma duvarının altında kalmasından dolayı olabilir. Çünkü duvar, altından çıkan tabanı çöküntüye uğratmış ve açmanın bazı kısımlarında devamlılık göstermemesine neden olmuştur. 18.25 – 17.93m. kotları arasında bulunan ve İ.Ö. VIII. yy. sonu - VII. yy.a tarihlenen 13 ve 57 numaralı parçalar, bu tarihlerde yaygın bezeme unsuru olan yatay bant ve şeritli gövde parçalarıyla birlikte ele geçmiştir. Bu seviyeler arasında Geç Demir Dönemi seramiklerinin yoğunlaştığı, Arkaik Dönem seramiğinin de azaldığı görülmektedir.

F7 açmasında, İ.Ö. VII. yy. yarısına tarihlenen 60 numaralı parça 20.72 - 20.52m. seviyelerinde bulunmuştur. Bu seviyelerin, dolgu tabakası olmasından dolayı Helenistik, Arkaik, Orta ve Geç Demir Dönemi seramikleriyle birlikte ele geçmiştir. 19.33 –18.59m. seviyeleri arasında kesit düzeltme çalışmalarında, İ.Ö. VII. yy. ortalarına tarihlenen 103 numaralı parça, İ.Ö. VI. yy. kırmızı dalga motifli gövde parçalarıyla birlikte bulunmuştur. 18.59 – 18.42m. seviyeleri arasında da İ.Ö. VII. yy. sonuna ve İ.Ö. VI. yy. başına tarihlenen yaban keçisi stili, kırmızı dalga motifli İ.Ö. VI. yüzyıla ait gövde ve İonia kasesi ağız parçalarıyla birlikte İ.Ö. VII. yy. tarihlenen 20 numaralı parça ele geçmiştir. Bu buluntu grubu İ.Ö. VII. yy. Yunan

kolonizasyonuna ışık tutması açısından önem taşımaktadır. 18.59m. seviyesindeki Arkaik Dönem'e ait duvar, güney - batı yönlü olup güneye doğru yönelişte dere taşlarından apsis yaparak bir mekan oluşturmaktadır. Bu mekan içinde 18.42m seviyesinde ocak bulunmuştur (*Lev. XXVIII, Pl. 2*). Mekan içinde yapılan çalışmada 18.42–18.34m. kotlarında İ.Ö. VII. yy. sonlarına tarihlenen 36 numaralı parça, İ.Ö. VI. yy. seramikleriyle birlikte ele geçmiştir. Ayrıca ocak etrafında form ve stil açısından Arkaik Dönem'e tarihlenen bezemesiz, dibi düğme şeklinde, boyundan kulplu amphora ile boyun ve omuz kısmında koyu ve açık kahverengi şeritli, kulbunda kahverengi fırça darbeleri oinochoe bulunmuştur. Seramiklerin Geç Demir Dönem'i sonu ve Arkaik Dönem ağırlıklı olması mekanı oluşturan duvarları ve mekan içindeki ocağı İ.Ö. VII. yy sonuna ve VI. yy. içlerine tarihlendirilmesini sağlamıştır. 17.93m seviyesine kadar Arkaik malzemenin devam ettiği görülmüştür. Açma genelinde 19.39m. ve 17.93m. arası, seramik ve mimari buluntulara dayanarak Arkaik tabaka olarak nitelendirilmiştir.

F8 açmasında 18.53- 17.90m. seviyeleri arasında 78, 23 numaralı parçalar; İ.Ö. VII. yy. sonuna tarihlenen lotus- palmet bezemeli ve İ.Ö. VIII.- VII. yy.larda yaygın görülen motif olan yatay bant ve şerit bezemeli gövde parçalarıyla ele geçmiştir. F8 açmasında 19.56m seviyesinde birbirini kesen iki duvarın oluşturduğu mekan içinde 18.86m. ve 18.74m seviyesinde iki adet ocak bulunmuştur. (*Lev. XXVI, Res. 47*) Bulunan ocakların altından gelen taban 17.51m. seviyesindedir. İ.Ö. VIII. ve VII. yüzyıllara ait 55, 73 numaralı parçaların bu taban üzerinden gelmesi ocakların da aynı tarihlere ait olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca E7 - E8 açmalarında bu seviyeler arasında ele geçen buluntuların Geç Demir Dönemi'ne ait olması da bu ihtimali güçlü kılmaktadır.

Höyüğün doğu yamacında yer alan F9 açmasında, 17.61- 16.94m. seviyeleri arasından 7, 52, 85, 89, 90 numaralı parçaların ele geçmiş olması, bu seviyeler arasında İ.Ö. VIII. yy. sonu - VII. yy. başı seramik buluntularının yoğunlaştığını göstermektedir. 16.94 – 16.20m. seviyeleri arasında 48, 72, 83, 87, 88 numaralı parçalar, Orta Demir Dönemi'ne tarihlenen kum saati motifli, yatay bant ve şeritli gövde parçalarıyla birlikte ele geçmiştir. Bu seviyeler arasında Orta ve Geç Demir

Dönemi'ne ait parçaların bir arada görülmesi, Geç Demir Dönemi'nden Orta Demir Dönemi'ne geçildiğini göstermesi açısından önem taşımaktadır. F9 açması içinde 15.40m. ve 15.20m. seviyelerinde mekan oluşturabilecek duvar kalıntıları bulunmuştur (*Lev. XXVI, Res. 48*). Mekan olarak değerlendirilen kısımda yapılan çalışmalarda 15.18 – 14.81m. seviyelerinde 19, 91 numaralı parçalar, Erken Demir Dönemi'ne tarihlenen kafes bezemeli gövde parçaları, İ.Ö. XII. yy. Myken III C evresine ait heliozonik daireler bulunan ağız parçası ve Hitit Dönemi'ne ait tabak ağız ve gövde parçalarıyla birlikte bulunmuştur. Açma içinde yer alan mekan oluşturabilecek bu yapıyı, buluntular ışığında İ.Ö. XII. yy. sonu Hitit İmparatorluk Dönemi'nin sonuna tarihlendirmek mümkündür. Bu nedenle, mekan içinden çıkan ve İ.Ö. VIII. yy. sonu-VII. yy. ortalarına tarihlenen 91 numaralı parçanın, höyüğün doğu yamacında bulunan F9 açmasına, eğim ve döküntü toprak nedeniyle üst seviyelerden düştüğü düşünülmektedir. 91 numaralı kratere ait gövde parçasının, F9 açmasında 17.61 – 16.94m. seviyelerinde bulunmuş olan 83, 85, 87, 88, 90 numaralı ve E9 açmasında 17.25- 16.92m seviyesinden gelen 82, 84 numaralı gövde parçalarıyla aynı gruba dahil olması, parçanın üst seviyelerden düşerek bu seviye toprağına karıştığını açıkça göstermektedir.

Höyüğün doğu yamacında bulunan E9 açmasında, yamaç eğimi ve döküntü toprak nedeniyle belli bir stratigrafi yakalanamadığı gözlemlenmiştir (*Lev. XXVIII, Pl. 2*). 17.05- 16.53m. seviyeleri arasından 58, 28, 35, 84 numaralı parçalar, Hellenistik Dönem ve İ.Ö. VI. yy. seramikleriyle birlikte ele geçmiştir. 6, 21, 82 numaralı parçalar ise 16.92 – 17.25m. seviyelerindeki batı kesitteki döküntü toprağın kaldırılması sırasında bulunmuştur. Bu seramik buluntularıyla birlikte İ.Ö. VI. yy. seramikleri de görülmektedir. 15.45 -14.98m. seviyeleri arasından Helenistik Dönem seramiklerinden Batı Yamacı gövde parçaları, Erken Demir Dönemi'ne ait kafes bezemeli gövde parçaları ve İ.Ö. VI. yy. kırmızı dalga bezemeli ağız parçasıyla birlikte İ.Ö. VIII. ve VII. yüzyıllara tarihlenen 18 numaralı parçanın ele geçmesi karışık malzemenin devam ettiğini göstermektedir. 14.98 – 14.25m seviyelerinde Hitit seramik buluntularının arttığı görülmektedir. Bu seviyeler arasında ele geçen, İ.Ö. VIII. ve VII. yy. içinde yaygın görülen 5, 8, 9, 17, 51

numaralı parçaların Hitit tabakalarından ele geçmiş olması, bu parçaların üst seviyelerden Hitit tabakasına karıştığını göstermektedir.

Höyüğün doğu yamacının en kuzeyinde D8 açması yer almaktadır. D8 açmasında yüzeyden aşağıya doğru höyüğün eğiminden kaynaklanan blok taş ve dere taşlarından oluşan üç sıralı bir terasın (20.87m.,19.25m.,18.74m.) varlığı belirlenmiştir. 17.79- 16.46m. seviyeleri arasından İ.Ö. VIII. ve VII. yy. tarihlenen 62, 56, 38, 64, 69 numaralı parçalarla birlikte aynı yüzyıllara ait yatay bant ve şerit bezemeli gövde parçaları da ele geçmiştir. Höyüğün genelinde olduğu gibi bu seviyeler arasında da İ.Ö. VIII. ve VII. yy. seramiklerinin yoğun olduğu görülmektedir.

G7 açması höyüğün güney yamacında bulunmaktadır (*Lev. XXVII, Pl. 1*). 27, 80, 81 numaralı parçalar 18.22 – 17.44m. seviyeleri arasından yamaç eğimi ve döküntü toprak nedeniyle Erken Demir Dönemi'ne ait dama motifli, kafes bezemeli; Arkaik Dönem kırmızı yatay bantlı gövde ve İ.Ö. VII. yy. ait Ionia kasesi ağız parçası ile birlikte ele geçmiştir. 17.65- 17.44m. seviyelerinden 34 ve 71 numaralı parçalar bulunmuştur. Bu seviyeler arasında Geç Demir Dönemi seramik buluntuları yoğunluk kazanmış olsa da Arkaik ve Erken Demir Dönemi seramik parçalarıyla birlikte ele geçmesi karışık malzemenin devam ettiğini göstermektedir.

G8 açması höyüğün güney yamacında yer almaktadır. 74 numaralı parça 18.96m. seviyesinde döküntü topraktan ele geçmiştir. 18.20m. ve 17.30m. seviyelerindeki iki duvarın oluşturduğu mekan içinde E7 açmasındaki 17.74m. ve E8 açmasındaki 17.73m. seviyesindeki Assur yangın tabakasıyla paralel olarak 17.76m. seviyeli kül tabakası tespit edilmiştir (*Lev. XXVII, Res. 49*). İ.Ö. VIII. yy. sonu ve VII. yy. başlarına tarihlenen 68 numaralı parçanın da bu kısımdan ele geçmesi tabakanın, Assur yangın tabakası olduğu düşüncesini desteklemektedir. 17.33 – 17.22m. kotları arasında bulunan 68 numaralı kase ağız parçası, Arkaik ve Helenistik Dönem ait seramik buluntularıyla birlikte yukarıda söz edilen mekanın dışında kalan tahrip tabakasından ele geçmiştir.

Höyüğün güney yamacında yer alan H8 açmasında, Roma ve Cumhuriyet Dönemlerinde höyüğün üstünün ve yamaçlarının teraslanmasından dolayı oluşan tahribatlar nedeniyle tabakaların karıştığı anlaşılmaktadır. Açmanın dik yamaçta yer alması sonucu üst seviyelerden düşen döküntü dere taşları ve kesme taş blokların, tabakalaşmayı engellediği görülmektedir. 15.12- 14.90m. seviyeleri arasından İ.Ö. VIII. yy. tarihlenen 25, 26 numaralı gövde parçaları Arkaik Dönem ve Hellenistik Dönem seramikleriyle birlikte ele geçmiştir.

15 numaralı parça, G3 ve H3 açmaları arasındaki araba yolunu kaldırma çalışmaları sırasında, İ.Ö.VI. yy. seramik buluntularıyla birlikte 17.06 – 17.02m. seviyelerinden ele geçmiştir. F4 açmasında 48 numaralı parçanın 16.94- 16.60m. ve 33 numaralı parçanın da F5 açmasının 21.10 -20.64m. seviyelerinde Helenistik Dönem seramik buluntularıyla birlikte bulunmuş olması höyüğün talan edilmesinden kaynaklıdır.

SONUÇ

Soli’de ele geçen buluntular doğrultusunda Hitit Dönemi İ.Ö. II. binde olduğu gibi¹¹⁹ İ.Ö. I. bin içinde de Doğu Akdeniz’de önemli bir liman kenti olduğu ve deniz ticaret rotalarının üzerinde yer aldığı bilinmektedir. İ.Ö. I. bin içinde Doğu ile Batı arasındaki ticari ilişkilerin, İ.Ö. VIII. yy. ikinci yarısından itibaren giderek yoğunlaştığı görülmektedir.¹²⁰ Höyükte yapılan kazı çalışmaları sonucu ele geçen İ.Ö. VIII – VII. yy. Doğu – Batı ticareti içinde Soli kentiyle kurulan ilişkiyi gösteren Kuşlu Kaseler, Yaban Keçisi stili, Ionia kasesi, Korinth Seramiği ve Kıbrıs tipi kap parçaları gibi bulgular arasında, Soli Höyük’te parçalar halinde açığa çıkarılan konsantrik daire bezemeli seramik buluntuları da önem taşımaktadır. İ.Ö. VIII. ve VII. yüzyıllarda ticari ilişkiler sonucu Soli Höyük’te ele geçen konsantrik daireli seramikler, Orta ve Geç Demir Dönemi’nde Kıbrıs kapları ile birlikte yaygınlaşmış ve zengin süslemeleri oluşturmuştur.

Soli’deki konsantrik daireli seramiklerin gruplandırılması, Kıbrıs seramiklerine olan benzerliklerinden yola çıkarak hamur ve astar renkleri, boyama türlerinin incelenip Gjerstad’ın Kıbrıs seramiği için oluşturduğu sınıflama esas alınarak yapılmıştır.¹²¹ İncelediğimiz seramik parçaları, *Beyaz Boyalılar, İki Renkliler ve Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar* grubuna ait parçalardan oluşmaktadır. İki Renkliler kendi içinde kırmızı – açık kahverengi ve devetüyü astarlılar olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Lev. XXIV, Res. 44’te yer alan seramik parçaları bu grupta dışında bulunmaktadır. Yapılan sınıflandırma sonucu incelediğimiz malzemenin 26’sının Beyaz Boyalılar, 39’unun İki Renkliler, 18’inin Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar ve 9’unun sınıflandırılmayanlar içinde olduğu görülmektedir (Lev. XXIX, Grafik 2).

Soli konsantrik daire bezemeli seramik parçalarının tamamı çark yapımı ve astarlıdır. Pişme dereceleri iyi ve orta olmak üzere değişmektedir. Kum, kireç

---

¹¹⁹ Yağcı 2002, s. 7.

¹²⁰ Arslan 2001, s. 9.

¹²¹ Gjerstad 1948, s. 49-72.

yoğunlukta olmak üzere bazılarının küçük taşçık ve mika katkılı olduğu görülmektedir. Konsantrik dairelerin yapımında görülen pergel ayağı izleri, pergel kullanımını göstermektedir. Ayrıca konsantrik dairelerin yapımında boyama tekniğinde de görüldüğü gibi fırça kullandıkları anlaşılmaktadır. Seramiklere uygulanan bezeme doğrudan zemin üzerine tek ve iki renkli olmak üzere iki şekildedir. Konsantrik daire bezemelerinin renkleri daha çok kahverenginin tonlarıdır. Buna ek olarak siyah renk ve bazı örneklerde de mor tonlarının olduğu gözlemlenmiştir (*Lev. XVII; Res. 31*). İki renk kullanılan seramiklerde bu renklerin yanında kırmızı, kırmızımsı kahve ve turuncuya yakın renkler tercih edilmiştir. Levha XXIV, Res. 44'te yer alan parçalarda görüldüğü gibi bezemede ana renk olarak kırmızı da kullanılmıştır. Konsantrik daireleri oluşturan halka sayısı 3 ve 7 arasında değişmektedir. Soli'de bulunan Kıbrıs tipi konsantrik dairelerin Yunan geleneğindeki örneklerinden farklı olarak dış bordürünün kalın olduğu görülmektedir. Atina gibi Yunan şehirlerinde genellikle konsantrik daireler daha sık aralıklı, düzgün ve daha simetrik yapılmışlardır.¹²² Bezeme kapalı kaplarda omuz ve gövde üzerinde yer almaktadır. Açık kaplarda ise ağız kenarı, boyun, iç ve dış yüzeyler bezenmiştir.

Beyaz Boyalılar, İki Renkliler ve Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar grubuna ait konsantrik daireli seramik parçaları üzerindeki kompozisyonlar benzer bir şekilde uygulanmıştır. Konsantrik daireler genellikle yatay bant ve şerit bezemelerle birlikte kullanılmıştır. Konsantrik daireler dikey, yatay ve birbirlerine teğet olarak farklı düzenlemelerde karşımıza çıkmaktadır. Konsantrik daire ve dalga motifinin bir arada kullanımı, İki Renkli seramikler (*Katalog no: 27, 28, 29, 30*) ve gruplama dışında yer alan (*Lev. XXIV, Res. 44*) krater parçaları üzerinde görülmektedir. İki renkli seramikler içindeki İ.Ö. VII. yy.a tarihlenen parçalar üzerinde bulunan, ortasından çizgi geçen konsantrik daire sıraları da (*Katalog no: 36, 37, 38*) bezeme olarak tercih edilmiştir. Çadır motifi etrafında dikey düzenlemedeki konsantrik daire sıraları, Beyaz Boyalılar içinde 3 ve Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar arasında 72, 73, 74 numaralı testiye ait gövde parçaları üzerinde bulunmaktadır. Ayrıca, testiye ait gövde

---

¹²² Blegen 1936, s. 541, fig. 2-3.

parçalarında bant ya da şeritlerden oluşan dairesel metoplar arasındaki konsantrik daire sıralarının da kabın etrafını çevrelediği görülmektedir (*Katalog no: 39-59*).

Soli konsantrik daire bezemeli seramik parçaları içinde açık kaplardan krater ve kase, kapalı kaplardan testi ile amphora en çok tercih edilen form olarak karşımıza çıkmaktadır. Beyaz Boyalılar içinde 2 ve Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar içinde 67, 68 ve 69 numaralılar, kaseye; Beyaz Boyalılar grubunda 1 ve Kırmızı Üzeri Siyah Boyalılar içinde 66 numaralı ağız parçaları da kratere aittir. Kırmızı Üzeri Siyah grubundaki 35 numaralı ağız parçası tabağa ve 70 numaralı ağız da dinosa aittir ve bu formlara ait tek örnekleri oluşturmaktadırlar. Kaseler İ.Ö. VIII ve VII. yy.da görülürken, kraterler İ.Ö. VII. yy.a tarihlenmektedir. Açık kaplara ait bu ağız parçalarında genellikle konsantrik daire sırası ağız bölümünün altında olup ağız bölümü bir bant şeklinde boyanmıştır. İç bölümde yatay bant sıraları bulunmaktadır.

İki Renkliler grubu içindeki kırmızı – açık kahverengi astarlılar arasında 27, 28, 29, 30 ve devetüyü astarlılar grubunda 63, 64, 65; sınıflandırma dışında bulunan 84, 85 numaralı parçalar kratere ait gövde parçalarıdır. 1 ve 66 numaralı ağız parçalarının da gösterdiği gibi İ.Ö. VII. yy.da kraterlerin yaygın kullanılan bir form olduğu görülmektedir. Soli Höyük'te ele geçen konsantrik daire bezemeli seramik buluntuları içinde testi formuna ait parçalar da yoğunluktadır. Beyaz Boyalılar içinde 3, 14, 15, 16, 17, 18, 19; İki Renkliler içinde incelenen devetüyü astarlılar grubunda 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59 ve Kırmızı Üzeri Siyah grubu içinde 72, 73, 74 numaralı seramikler testiye ait gövde parçalarıdır. İ.Ö. VIII. yy. sonu – VII. yy.a tarihlenen testiye ait bu parçalar, bu tarihlerde Kıbrıs'la yapılan ticari ilişkileri göstermesi açısından ayrıca önem taşımaktadır (*Lev. XXIX, Grafik 1*).

Gjerstad Kilikia bölgesindeki kompozisyon açısından Kıbrıs'a ait olduğu düşünülmüş kapların, yaptığı araştırmalar sonucu yerel üretim olduğunu belirtmiştir.¹²³ Tarsus'ta Erken Demir Dönem'i¹²⁴ ve Kinethöyük'te Orta Demir

¹²³ Gjerstad 1948, s. 259.

¹²⁴ Fourier 2003, s. 87.

Dönemi'nden¹²⁵ itibaren Kıbrıs tipi seramik üretimi yapılan fırınların ortaya çıkarılması bu görüşü desteklemektedir. Bu fırınların ortaya çıkarılmasıyla Soli Höyük'te bulunan İ.Ö. IX. – VII. yy.a ait konsantrik daireli kapların, hem form hem de bezeme olarak Kıbrıs kaplarına yakın olması yanında kendine has özelliklerinin de bulunması, bazılarının Kıbrıs geleneğine bağlı yerli üretim olduğu ihtimalini güçlendirmiştir. Soli Höyük'te ele geçen 45, 46, 47, 48 (*Lev.XIII, Res. 23*) ve 75,76 (*Lev. XXI, Res. 38*) numaralı parçaların diğer ele geçen buluntulardan daha kaliteli olması, astar ve bezeme yapımında kullanılan boyamadaki renklerin canlılığı bunların Kıbrıs'tan ithal olduğunu düşündürmektedir. Soli'de bulunan bu buluntu grubunun, kalitesine ve hamur özelliklerine dayanarak bir kısmının yerel üretim olduğu yaptığımız inceleme sonucu önerilebilir. Ayrıca konsantrik daireli kapların Suriye'den Kıbrıs ve Kilikia'ya aynı zamanda getirilip üretilmeye başlandığı da görüşler arasında bulunmaktadır.¹²⁶

Soli Höyük'te ele geçen konsantrik daire bezemeli Kıbrıs tipi seramiklerin tarihlendirilmesi, Tarsus, Al-Mina, Girit ve Kıbrıs yerleşimlerindeki benzer örneklerle karşılaştırılması sonucu yapılmıştır. İncelediğimiz malzemenin yakın benzer örneklerinin özellikle Kıbrıs ve Tarsus'ta bulunmuş olması Kıbrıs ve Tarsus kronolojileri doğrultusunda tarihlendirme yapmamızı sağlamıştır. Bu nedenle Soli konsantrik daire bezemeli seramikler, Kıbrıs Geometrik Dönem III (İ.Ö.850- 700) - Kıbrıs Arkaik I (İ.Ö. 700-600)¹²⁷ ve Tarsus Orta Demir Dönemi'ne (İ.Ö. 850- 700)¹²⁸ ait seramiklerle olan benzerliği vurgulanarak İ.Ö. IX.-VII. yüzyıllara tarihlendirilmiştir. Ayrıca Soli'deki Kıbrıs tipi bu kap parçalarının benzer örnekleri Al Mina'nın X.-VIII. (İ.Ö. VIII. – VII. yy.) katlarında, Girit'in Geometrik (İ.Ö. 840-700) ve Orientalizan (İ.Ö.700-630) Dönemleri içinde ele geçmiştir.¹²⁹

Soli Höyük'te yamaç eğimi, döküntü toprak, günümüz mimari yapılaşması ve üst seviyelerde yer alan Helenistik ve Roma Dönemi'ne ait mimari unsurlar, alt tabakada yer alan kültür katlarının tahrip olmasına neden olmuştur. Bu durum,

---

¹²⁵ Arslan 1998, s. 110.

¹²⁶ Gjerstad 1960, s. 106; Gjerstad 1944, s. 99; Arslan 1998, s. 94.

¹²⁷ Gjerstad 1948, s. 427.

¹²⁸ Hanfmann 1963, s. 20.

¹²⁹ Taylor 1959, s. 65.

höyüğün genelinde İ.Ö. IX- VII. yy. konsantrik dairesel seramik parçalarının farklı dönemlere ait seramik buluntularıyla birlikte görülmesine neden olurken tabakalaşmayı ve stratigrafi oluşturulmasını zorlaştırmıştır. Özellikle E7 açmasında 37, 50, 59 ; E8'de 4, 10, 11, 24, 29, 86; F6 açmasında 54, 70; F7'de 60, 103; E9'da 6, 18, 21, 28, 35, 58, 82, 84; G7 plan kaResinde 27, 80, 81 ve H8 açmasında 25, 26 numaralı parçalar Klasik Dönem siyah firnisli; Hellenistik Dönem daldırma firnisli, Batı yamacı ve Arkaik Dönem dalga motifli gövde parçaları gibi farklı dönemlere ait seramik buluntularıyla birlikte bulunmuştur. E9 açmasında 14.98 – 14.25m. seviyelerinde Hitit seramik buluntularının yoğunluk kazandığı görülmektedir. Bu seviyeler arasında ele geçen, İ.Ö. VIII. ve VII. yy. içlerinde yaygın olarak görülen 5, 8, 9, 17, 51 numaralı seramiklerin Hitit tabakalarından ele geçmiş olması, bu parçaların üst seviyelerden Hitit tabasına karıştığını göstermektedir.

Ancak D8, E7, E8, F6, F7, F8 F9, G7, G8 plan karelerinde yapılan çalışmalar sonucunda, İ.Ö.VIII. - VII. yy. içine tarihlenebilen buluntuların yoğunluğuna ve ortak bir mimari oluşumun saptanmasına göre bir stratigrafi yakalanabilmiştir. Özellikle bu açmalarda, 18.20 – 17.30m. seviyeleri arasında Geç Demir Dönemi seramiklerinin yoğunlaştığı tespit edilmiş olup İ.Ö. VIII. yy sonu – VII yy. başına ve ortasına tarihlendirilmiştir. E7 açmasında 17.74m., E8'de 17.73m. ve G8 açmasında 17.76m. seviyelerinde açığa çıkarılan yangın tabakasının, Assur Kralı Sanherib'in İ.Ö. 696 yılında Kilikia Bölgesinde yer alan Kilisetepe¹³⁰ ve Tarsus¹³¹ gibi kentleri tahrip etmiş olmasından yola çıkarak buradaki yangın tabakasının da İ.Ö. VII. yy. ait olduğu saptanmıştır.

E7 ve E8 plan karelerindeki anıtsal bir yapıya ait temel duvarlarının (*Lev.XXV, Res. 46*) içinde yer alan kül tabakasında ve çevresinde, İ.Ö. VII. yy. tarihlenen lotus bezemeli Orientalizan Dönem kap parçaları bulunmuştur.¹³² Bu kontekste dağınık durumda E7 açmasında 12, 42, 43, 44, 45, 46, 66 numaralı parçalar, İ.Ö. VII. yy. Kıbrıs Fenike tipi kandil ve İ.Ö. VII. yy.ın ikinci yarısına tarihlenen kuşlu kaselere ait gövde parçalarıyla; E8 açmasında 1, 14, 15, 16, 31, 41, 61, 75 numaralı seramik

¹³⁰ Hawkins 1995, s. 144.

¹³¹ Hanfmann 1963, s. 19; Boardman 1965, s. 10.

¹³² Yağcı 2006, s. 803.

buluntuları da Assur Dönemi dama motifi süslemeli gövde parçalarıyla birlikte ele geçmiştir. Bu buluntular Tarsus İ.Ö. VII. –VI. yy tarihlenen “Assyrian Period” olarak adlandırılan kontesteki buluntularla paralellik göstermektedir.¹³³ Ayrıca F6 açmasında 13, 57; D8’de 38, 56, 62, 64, 69 ve F9’da 7, 52, 85, 89, 90 numaralı parçaların Orta Demir Dönemi yatay bant ve şerit bezemeli gövdeyle; F7 açmasında 20 numaralı seramik buluntusunun da İ.Ö. VII. yy. sonuna ve İ.Ö. VI. yy. başına tarihlenen yaban keçisi stili gövde ve İonia kasesi ağız parçalarıyla birlikte bulunmuş olması 18.20-17.30m seviyeleri arasında Geç Demir Dönemi seramiklerinin yoğunlaştığını doğrulamaktadır.

F7 açmasında 18.59m. seviyesindeki duvarının kavis yaparak oluşturduğu mekan içinde, bir ocak bulunmuştur. Mekan içinde yapılan çalışmada İ.Ö. VII. yy. sonlarına tarihlenen 36 numaralı parça İ.Ö. VI. yy. seramikleriyle birlikte ele geçmiştir. Seramiklerin Geç Demir Dönemi sonu ve Arkaik Dönem ağırlıklı olması, mekanı oluşturan duvarları ve mekan içindeki ocağı İ.Ö. VII. yy. sonuna ve VI. yy. içlerine tarihlendirilmesini sağlamıştır (*Lev. XXVII; Pl. 1*). F8 açmasında birbirini kesen iki duvarın oluşturduğu mekan içinde de iki adet ocak bulunmuştur. İ.Ö. VIII. yy. ve VII. yy.a ait 55 ve 73 numaralı parçaların, ocak altındaki taban üzerinden gelmesi ocakların da bu tarihlere ait olduğunu düşündürmektedir (*Lev. XXVI, Res. 47*). F9 açmasında 16.94 – 16.20m. seviyeleri arasında Geç Demir Dönemi’ne tarihlenen 48, 72, 83, 87 ve 88 numaralı parçalar, Orta Demir Dönemi’ne tarihlenen kum saati motifli, yatay bant ve şeritli gövde parçalarıyla birlikte ele geçmiştir. Bu seviyeler arasında Orta Demir Dönemi’ne ait parçaların yoğunluk kazanması Geç Demir Dönemi’nden Orta Demir Dönemi’ne geçildiğini göstermektedir. Höyüğün genelinde yapılan kazı çalışmalarında konsantrik daireli seramik parçalarının mekan oluşturabilecek mimari kontekst içinden gelmesi, bu kapların ölü kültürden ziyade günlük hayatta şarap ve yağ gibi sıvı maddeler için kullanılmış olduğunu göstermektedir.

Yukarıdaki bölümde sınıflandırmasını ve tarihlendirmesini yapmış olduğumuz Soli konsantrik daire bezemeli kap parçaları doğuyla ve batıyla kurulan ticari ve

---

¹³³ Yağcı 2006, s. 803.

kültürel ilişkileri aydınlatması açısından önem taşıdığı görülmektedir. İ.Ö. I. binde Doğu – Batı arasında kullanılan ticari rota Suriye, Ege, Yunanistan ve Güney Anadolu kıyılarını izlemektedir. Bu yol üzerinde Kıbrıs, Girit ve Rhodos önemli yerleşimler olarak karşımıza çıkmaktadır.¹³⁴ İ.Ö. VIII. ve VII. yy. da üretilmiş birçok Kıbrıs kapları gibi konsantrik daire bezemeli kaplar da Akdeniz üzerinden Rodos ile Girit aracılığıyla doğuya ve batıya yayılmıştır. Bu kültürel ve ticari ilişkiler sonucu Soli Höyük'te ele geçen Kıbrıs tipi konsantrik daire bezemeli seramik parçalarının Kıbrıs dışında benzer örnekleri Al Mina,¹³⁵ Tell Sukas,¹³⁶ Girit¹³⁷ ve Rhodos¹³⁸ yerleşimlerinde ele geçmiştir. İ.Ö. VIII. ve VII. yüzyıllarda Kilikia bölgesiyle de ilişkilerin devam ettiği görülmektedir.¹³⁹ Kilikia bölgesinde birbirleriyle ilişkili Kıbrıs tipi konsantrik daireli seramiklerin yaygın olarak görülmesi bu durumu desteklemektedir. Başlıca yerleşimler arasında Sirkeli, Tömük, Lamos, Tarsus, Kilisetepe, Kinethöyük, Meydancikkale, Misis ve Kelenderis bulunmaktadır.¹⁴⁰ 2, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 68, 69 numaralı parçaların benzer örnekleri, yaptığımız çalışma sonucunda özellikle Kilisetepe'de ve Tarsus'ta saptanmıştır. Kilikia bölgesinden iç bölgelere geçiş yolu olarak Göksu Vadisi (Kalycadnus) ve Kilikia'nın geçidi olan Gülek Boğazı kullanılmıştır. Göksu Vadisi'nin Konya düzlüğündeki yerleşimlerle Adana, Mersin ve Tarsus arasındaki iletişimi sağladığı Kilikia bölgesinin etkilerini gösteren seramik buluntularına dayanılarak öne sürülmüştür.¹⁴¹ Gülek Boğazı'nın ve Göksu Vadi'sinin kullanılarak Kıbrıs tipi konsantrik daireli seramiklerin Orta Anadoluya ulaştığı görülmektedir.¹⁴²

Soli Höyük 'te Kıbrıs tipi seramikler için yapılan sınıflandırmanın dışında yer alan Lev. XXIV, Res. 44 içindeki konsantrik daire bezemeli seramik parçaları İ.Ö. VIII. – VII. yüzyıllarda Yunan kültürüyle ilişkileri göstermesi açısından önem

---

¹³⁴ Coldstream 1986, s. 321.

¹³⁵ Boardman 1959, s. 166.

¹³⁶ Lund 1986, s. 70.

¹³⁷ Levi 1945, s.1-23 Coldstream 1984, s. 122; Coldstream 1973, s. 36.

¹³⁸ Kinch 1914, pl 26, no 2-3; Stampolidis 1998, s. 256.

¹³⁹ Stampolidis 1998, s. 141; Fourrier 2003, s. 87.

¹⁴⁰ Arslan 1998 s. 16,19; Gjerstad 1948, s. 258, 259.

¹⁴¹ French 1965, s. 177; Hanfmann 1963, s. 156.

¹⁴² Gjerstad 1948, s. 262.

taşımaktadır. Bu grup içindeki seramiklerin bezeme düzenlemesi Kıbrıs tipi kaplar¹⁴³ üzerinde yer alan örneklere benzese de teknik açıdan farklılıkları bulunmaktadır. Kıbrıs seramiklerinde, iki renkli seramikler dışında, bezeme yapımında ana renk olarak kırmızının tercih edildiği görülmektedir. Bu seramik parçalarının hamur, astar ve boyama türü, Euboea tipi seramik özelliklerini taşımaktadır.¹⁴⁴ Ayrıca Lev. XXIV, Res. 44 yer alan parçalar üzerindeki yatay bantlar arasındaki 3'lü ve 4'lü konsantrik daire sıraları, Kıbrıs tipi seramiklerde olduğu gibi Euboea seramiklerinde de bezeme olarak kullanılmıştır.¹⁴⁵ İncelediğimiz Lev. XXIV, Res. 44 içinde yer alan 84-85 numaralı krater formuna ait parçaların boyun bölümünde dalga motifi bulunmaktadır. Samos'ta İ.Ö. VII. yy. da yaygın olan krater formundaki kapların boyun bölümlerinin de dalga bantlarıyla bezendiği bilinmektedir.¹⁴⁶ Euboealıların, İ.Ö. VIII. ve VII. yy. da Akdeniz kıyılarıyla ticari amaçlı ilişki içinde oldukları görülmektedir. Akdeniz kıyılarında Euboea tipi, ağız kısmında asılı yarım daire bulunan skyphos kaplar bu ticari yayılımı göstermesi açısından önem taşımaktadır.¹⁴⁷ Suriye'de bir liman kent olan Al-Mina'da İ.Ö. VIII. yy. tarihlenen Euboea kolonilerinde bulunmuş olan bu kapların ele geçmiş olması ve Al Mina'daki benzer örneklerin de Tarsus'ta bulunması bu yerleşimlerin Euboea kolonisi olduğu şeklindeki görüşlere neden olmuştur.¹⁴⁸ Ancak Hanfmann, Yunan seramiklerinin Tarsus'a ticaretle geldiğini belirtmiştir.¹⁴⁹ Yunanlı tüccarların Suriye'ye yolculukları sırasında Soli kentine uğradıkları¹⁵⁰ göz önünde bulundurularak Lev. XXIV, Res. 44'te yer alan seramik parçalarındaki teknik uygulamanın İ.Ö. VIII. yy. – VII. yy. daki ticari ilişkiler sonucunda Soli kentine ulaşmış olduğu önerilebileceği gibi bu kapların Soli'ye, Euboea ve Atina ithal seramikleri bulunan Kıbrıs¹⁵¹ üzerinden geldiği de önerilebilir.

---

¹⁴³ Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15 no: 20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288.

¹⁴⁴ Catling-Lemos 1990, s. 10.

¹⁴⁵ Catling- Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64 no: 122-127, Boardman 1952 pl.IB fig. 7-9.

¹⁴⁶ Walter 1968, s. 53.

¹⁴⁷ Boardman 1965, s. 10.

¹⁴⁸ Boardman 1965, s. 12.

¹⁴⁹ Hanfmann 1963, s. 160.

¹⁵⁰ Coldstream 2003, s. 95.

¹⁵¹ Coldstream 1986, s. 321.

İ.Ö. VIII. yy sonu VII. yy başında Asur Kralları II. Sargon (İ.Ö. 715) ve Sanherib (İ.Ö. 699) dönemindeki politik olaylar nedeniyle¹⁵² Yunanlı kolonistlerin Anadolu'nun güney kıyılarındaki ve Suriye'deki yerleşimlerle kurdukları ilişkilerin azaldığı görülmüştür¹⁵³ ve Assur etkilerinden uzak olan Dağlık Kilikia'da faaliyet göstermeye başlamışlardır.¹⁵⁴ Buna rağmen İ.Ö. VIII. yy sonu – VII. yy. ortalarına tarihlenen Lev. XXIV, Res. 44 içinde yer alan krater formuna ait parçaların Samos, Euboea tipi seramik özellikleriyle ilişkilendirilmesi bu ticari ilişkiler içinde Soli kentinin önemini kaybetmeyip sürdürdüğünü göstermektedir. Ayrıca Soli'de ele geçen Kıbrıs tipi konsantrik daire bezemeli seramik parçalarının benzer örneklerinin Al Mina¹⁵⁵, Tell Sukas¹⁵⁶, Girit¹⁵⁷ ve Rhodos¹⁵⁸, Kilikia bölgesinde Tarsus, Kilisetepe, Karatepe ve Kinethöyük'te ele geçmiş olması Kıbrıs tipi konsantrik daire bezemeli kapların, İ.Ö. VIII. – VII. yüzyıllarda Akdeniz üzerinden dağıtımının sağlandığını düşündürmektedir.

Yaptığımız çalışma sonucunda Konsantrik daire bezemeli kap parçaları doğrultusunda İ.Ö. VIII – VII. yüzyıllarda Soli'nin özellikle Kıbrıs ve Euboea'la olan ticari ve kültürel ilişkileri değerlendirilmiştir. Ancak ileride yapılacak olan incelemeler ve kazı çalışmaları İ.Ö. I. bindeki Doğu – Batı arasındaki ticareti ve Kilikia bölgesiyle kurulan ilişkileri daha iyi anlamamızı sağlayacaktır.

---

¹⁵² Zoroğlu 1990, s. 305.

¹⁵³ Salmeri 2003, s. 270.

¹⁵⁴ Arslan 2001, s. 3; Fourrier 2003, s. 88.

¹⁵⁵ Boardman 1959, s. 166.

¹⁵⁶ Lund 1986, s. 70.

¹⁵⁷ Levi 1945, s.1-23 Coldstream 1984, s. 122; Coldstream 1973, s. 36.

¹⁵⁸ Kinch 1914, pl 26, no 2-3; Stampolidis 1998, s. 256.

KAYNAKLAR

- AKARCA 1998 Akarca, A., *Şehir ve Savunması*, TTK, Ankara, 1998.
- AKURGAL 1962 Akurgal, E., “ The Early Period and The Golden Age Ionia”, *AJA* 66/4, 1962.
- ARSLAN 1998 Arslan, N., “Kilikia Boyalı Seramikleri” (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Konya, 1998.
- ARSLAN 2001 Arslan, N., “Kilikia Bölgesindeki Grek Kolonizasyonu”, *OLBA* IV, Kaam Yayınları, Mersin, 2001.
- BADRE 1998 Badre, L., “ Late Bronz and Iron Age Imported Pottery From The Archaeological Excavations of Urban Beirut”, Eastern Mediterranean Cyprus-Dodecanese-Crete 16 th – 6 th Cent. B.C Proceedings of the International Symposium Held at Rethymnon – Crete in May 1997, Athens, 1998.
- BAHAR 1999 Bahar, H., “ The Konya Region in The Iron Age and Its Relations with Cilicia”, *AS* 49, 1999.
- BIRMINGHAM 1964 Birmingham, “Recent Archaeological Research in Turkey”, *AS* XIV, 1964.

- BLEGEN 1936 Blegen, E.P., “New Items from Athens” *AJA* XL / 4, 1936.
- BOARDMAN 1952 Boardman, J., “Pottery from Eretria”, *BSA* XLVII, London, 1952.
- BOARDMAN 1959 Boardman, J., “Greek Potters at Al Mina”, *AS* IX, 1959.
- BOARDMAN 1964 Boardman, J., *The Greek Overseas*, 1964.
- BOARDMAN 1965 Boardman, J., “Tarsus, Almina and Greek Chronology”, *JHS* LXXXV, 1965.
- BOSCH 1957 Bosch, C.E., “Studien Zur Geschichte Pamphylens”, *Untersuchungen in der Gegend Von Antalya* I, 1957.
- BRANN 1962 Brann, T.H.E., “Late Geometric and Protoattic Pottery (Mid. 8 th to Late 7 th Century B.C.)”, *AA* VIII, New Jersey, 1962.
- BRAUN 1975 Braun, R.G., “The Greeks in the Near East” Expansion of the Greek Word, *CAH* III, 1975.
- CATLING-LEMOS1990 Catling, R.W.V. – Lemos, I.S., *Lefkandi II; The Protogeometric Building at Toumba*, 1990.

- COLDSTREAM 1973 Coldstream, J.N. “ Knossos: 1951-61 Orientalizing and Archaic Pottery from the Town”, *BSA* 68, 1973.
- COLDSTREAM 1981 Coldstream, J.N., “ Knossos: An Early Greek Tomb on Lower Gypsadhes Hill”, *BSA* 76, 1981.
- COLDSTREAM 1984 Coldstream, J.N., “ Cypriaca and Cretocypriaca from the North Cemetery of Knossos”, *RDAC*, 1984.
- COLDSTREAM 1986 Coldstream, J.N., “ Kition and Amathus: Some Iron Age” *Acts of the International Archaeological Symposium Cyprus Between the Orient and the Occident* Nicosia, 1986.
- COLDSTREAM 1988 Coldstream, J.N. “Early Greek Pottery in Tyre and Cyprus: Some Preliminary Comparisons”, *RDAC*, 1988.
- COLDSTREAM 1998 Coldstream, J.N., *Light from Cyprus on the Greek Dark Age*, Oxford, 1998.
- COLDSTREAM 2003 Coldstream, J.N., “ Knossos: Early Greek Occupation under The Roman Villa Dionysos”, *BSA* 98, 2003.
- COLDSTREAM 2003 Coldstream, J.N., *Geometric Greece*, New York, 2003.
- COOK 1960 Cook, R.M., *Greek Painted Pottery*, London, 1960.

- COULSON 1985   Coulson, W.D.E., “ The Dark Age Pottery of Sparta”,
BSA 80, 1985.
- CRESPIN 1999   CRespin, A.S., “ Between Phrygia and Cilicia: The
Porsuk Area at the Begining of the Iron Age”, *AS* 49,
1999.
- DAVARAS 1968   Davaras, C., “ Two Geometric Tombs at Atsalenio
Near Knossos”, *BSA* 63, 1968.
- DESHAYES 1963   Deshayes, J., *La Necropole de Ktima*, 1963.
- FLOURENTZOS 1986   Flourentzos, N.P., “ Tomb Groups from the Necropolis
in Ay, Omoligetes”, *RDAC*, 1986.
- FLOURENTZOS 1993   Flourentzos, N.P., “ The Tombs 214 and 215 from
Agios Athanasios Limassol”, 1993.
- FLOURENTZOS 2004   Flourentzos, N.P., “ The Tomb 646 at Amathus”,
RDAC, 2004.
- FOURRIER 2003   Fourrier, S., “ Cyprus and Cilicia in the Iron Age: A
Review of the Evidence”, *OLBA* 7, Kaam Yayınları,
Mersin, 2003.
- FRENCH 1965   French, D.H., “ Prehistoric Sites in the Göksu Valley”,
AS XV, 1965.

- GARSTANG 1939 Garstang, J., *Exploration in Cilicia, The Neilson Expedition: 5 th. Interim Report, Excavations at Mersin*, 1939.
- GJERSTAD 1944 Gjerstad, E., “The Initial Date of the Cypriote Iron Age”, *Opuscula Archaeologica* III, 1944.
- GJERSTAD 1948 Gjerstad, E., “The Cypro-Geometric, Cypro- Archaic and Cypro-Classical Periods”, *The Swedish Cyprus Expedition* 4 / 2, 1948.
- GJERSTAD 1960 Gjerstad, E., “Pottery Types Cypro- Geometric to Cypro-Classical”, *Opuscula Atheniensia* III, 1960.
- GJERSTAD 1974 Gjerstad, E., “The Stratification at Al Mina and its Chronological Evidence”, *Acta Archaeologica* 45, 1974.
- GJERSTAD 1994 Gjerstad, E., “The Colonization of Cyprus in Greek Legend”, *Opuscula Archaeologica* III, 1994.
- GÜRTEKİN 2002 Gürtekin, G., “Lydian Painted Pottery at Daskyleion”, *AS* 52, 2002.
- HADJICOSTI 1993 Hadjicosti, M., “The Late Archaic and Classical Cemetery of Agioi Omologites, Nicosia in the Light of New Evidence”, *RDAC*, 1993.

- HADJISAVVAS 1989 Hadjisavvas, S., “ Two Cypro-Archaic I Tombs at Alassa-Kampos”, *RDAC*, 1989.
- HADJISAVVAS 2001 Hadjisavvas, S., “ An Enigmatic Burial at Kouklia-Eliomylia”, *RDAC*, 2001.
- HANFMANN 1963 Hanfmann, G., *Excavations at Gözli Kule, Tarsus: The Iron Age*, New Jersey, 1963.
- HAWKINS 1995 Hawkins, J.D., “ Kilisetepe 1994”, *AS XLV*, 1995.
- KARAGEORGHIS 1956 Karageorghis, V., “ Some Inscribed Iron Age Vases From Cyprus”, *AJA* 60, No:4, 1956.
- KARAGEORGHIS 1967 Karageorghis, V., “ Excavations in the Necropolis of Salamis I”, *Salamis* 3, Cyprus, 1967.
- KARAGEORGHIS 1978 Karageorghis, V., “ Excavation in the Necropolis of Salamis IV”, *Salamis* 7, Cyprus, 1978.
- KARAGEORGHIS 1983 Karageorghis, V., *Palaepaphos-Skales an Iron age Cemetery in Cyprus* 3, 1983.
- KARAGEORGHIS 1987 Karageorghis, V., “A Cypro-Archaic I Tomb at Palaepaphos-Skales”, *RDAC*, 1987.

- KARAGEORGHIS 1988 Karageorghis, V., *Eastern Mediterranean Cyprus-Dodecanese-Crete 16 th-6th Cent. B.C.*, Athens, 1998.
- KARAGEORGHIS 1999 Karageorghis, V., “ Two Cypro- Archaic I Vases Repatriated”, *RDAC*, 1999.
- KEARSLEY 1995 Kearsley, R.A., “ Al Mina Levels 10-8 Fragments in Various Collection”, *Mediterranean Archaeology* 8, 1995.
- KINCH 1914 Kinch, K.F., *Fouilles de Vroulia (Rhodes)*, Berlin, 1914.
- LEVI 1945 Levi, D., “ Early Hellenic Pottery of Crete”, *Hesperia*, XIV - 1, 1945.
- LUND 1986 Lund, J., “ The Habitation Quarters ”, *Sukas* VIII, 1986.
- NICOLAOU 1968 Nicolaou, K., “Archaeological News from Cyprus 1967”, *AJA* 72 / 4, 1968.
- MELLAART 1995 Mellaart, J., “ Iron Age Pottery from Southern Anatolia”, *Bulleten* XIX - 74, 1955.
- ÖZBAYOĞLU 1999 Özbayoğlu, E., “ Soli (Cilicia) ve Soloecismus”, *OLBA* 2 Cilt:1, Mersin, 1999.

- ÖZGÜÇ 1971 Özgüç, T., *Kültepe and its Vicinity in the Iron Age*, T.T.K, Ankara, 1971.
- ÖZKAYA 1995 Özkaya, V., *M.Ö. Erken Birinci Binde Frig Boyalı Seramiği*, Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Yayını, Erzurum, 1995.
- PAPADOPOULOS 1991 Papadopoulos, J.K., “ Excavation at Torone, 1989”, *Mediterranean Archaeology* 4, 1991.
- POPHAM- SACKETT- THEMELIS 1980 Popham, M.R - Sackett, L.H - Themelis P.G., *The Iron Age Lefkandi I*, 1980.
- POPHAM 1994 Popham, M., “ Precolonisation: Early Greek Contact with the East”, *The Archaeology of Greek Colonisation*, Oxford University Committee for Archaeology 40, 1994.
- POSTGATE 1995 Postgate, J.N., “Kilisepepe 1994”, *AS XLV*, 1995.
- POSTGATE 1996 Postgate, J.N., “ Kilisepepe”, *Anatolian Archaeology* II, 1996.
- POSTGATE 1996a Postgate, J.N., “ Kilisepepe 1995, A Summary of the Principal Results”, *KST XVIII*, Ankara, 1996a.

- POSTGATE – HANSEN 1999 Postgate, J.N.- Hansen, C.K., “ The Bronz to Iron Age Transition at Kilisetepe”, *AS* 49, 1999.
- ROBERTSON 1940 Robertson, M., “ The Excavations at Al Mina, Sueidia IV. th. Early Greek Vases, *JHS* LX, 1940.
- SALMERI 2003 Salmeri, “ Processes of Hellenization in Cilicia” *OLBA* VIII, Kaam Yayınları, Mersin, 2003.
- SNODGRASS 1994 Snodgrass, A.M., “ The Nature and Standing of the Early Western Colonies”, *The Archaeology of Greek Colonisation*, Oxford University Commite for Archaeology 40, 1994.
- STAMPOLIDIS 1998 Stampolidis, N., *Eastern Mediterranean Cyprus Dodecanese-Crete 16 th-6th cent B.C.*, Archaeological Museum of Heraklion, 1998.
- SWINTON 1994 Swinton, A., “Maroni Valley Archaeological Survey Project Preliminary Report on 1992- 1993 Seasons”, *RDAC*, 1994.
- SYMINGTON 1995 Symington, D., “ Kilisetepe 1994”, *AS* XLV, 1995.
- TAYLOR 1959 Taylor, J. D. P., “ The Cypriot and Syrian Pottery from Al Mina, Syria”, *Iraq* XXI, Parts: 1-2, 1959.
- UMAR 2000 Umar, B., *Kilikia*, İnkilap Kitabevi, Ankara, 2000.

- WALTER 1968 Walter, H., “Frühe Samische Gefasse Chronologie und Landschaftsstile Ostgriechischer Gefasse” *Samos V*, 1968.
- YAĞCI 1999 Yağcı, R., “M.Ö. III-II. Binde Kilikia’da Ticaret”, *OLBA 2*, Cilt: 1, Mersin, 1999.
- YAĞCI 2000 Yağcı, R. “Soli-Pompeiopolis Kazıları”, *KST 22*, Cilt:2, İzmir, 2000.
- YAĞCI 2002 Yağcı, R., “Hitit Arkeolojisinde Kizzuwatna’nın Rolü” *V.Uluslararası Hititoloji Kongresi*, Çorum, 2002.
- YAĞCI 2002 Yağcı, R., “Beyaz Astarlı (White Slip) II Kapları ve İ.Ö. II . Binde Kıbrıs Soli İlişkileri”, *Adalya*, Antalya, 2003.
- YAĞCI 2006 Yağcı, R., “Soli-Kilikia’da Bulunan Lotus Bezemeli Amphora Parçaları ve Lotus Koklayan Kutsal FahişeFigürü”, Hayat Erkanal’a Armağan Kültürlerin Yansıması, Homer kitabevi, İstanbul, 2006.
- YAĞCI Yağcı, R., “Soli Pompeiopolis Maddesi”, Yayınlanmamış Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, 2. Basım, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul.

ZOROĞLU 1990

Zoroğlu, L., “Cilicia Tracheia in the Iron Age: The Khilakku Problem”, *Anatolian Iron Ages, Anadolu Demir Çađları Sempozyumu 3*, Van, 1990.

ZOROĞLU 1991

Zoroğlu, L., “Kelenderis 1990 Yılı Kazısı”, *KST XIII-1*, 1991.

KATALOG

KATALOG NO: 1

LEVHA: I (Res. a-b)

ÇİZİM NO: I - 1

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu - VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.96 – 17.73m.

Tanım: Yüksek boyunlu kratere ait ağız parçasıdır. Dudak bölümü dışa doğru cidar kalınlığından genişlemektedir. İçte eğimli olup yüksek boyunludur. İçte dudak altında yatay bir bant; dış yüzde ise iki yatay şerit altında pergel ayağı izi bulunan bir adet 4'lü konsantrik daire bulunmaktadır. Ayrıca dudak üst yüzeyi dil motifleriyle süslenmiştir.

Genişlik: 2.8cm.

Ağız Cidarı: 1.7cm.

Cidar: 0.9cm.

Çap: 22cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kum katkılıdır.

Hamur Rengi: : 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/2 (Dark Brown)

Karşılaştırma: Badre 1998, fig.7, no: 6; Taylor 1959, fig. 3, no: 4

KATALOG NO: 2

LEVHA: II (Res. 2 a-b)

ÇİZİM NO: I - 2

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.05 -16.73m.

Tanım: Basık küre formunda kaseye ait ağız parçasıdır. Dudak bölümü cidar kalınlığında içte dönüktür. Dudak kısmı içte ve dışta bant biçiminde boyanmıştır. Boyamada dökülme görülmektedir. İçte bu bant altında paralel kalın yatay şerit

bulunmaktadır. Yatay düzenlemedeki 3'lü ve sadece dış halkasının bir bölümü görünen 2 adet konsantrik dairenin bir kısmı korunabilmiştir. Pergel izi bulunmektedir.

Yükseklik: 3.2cm

Ağız Genişliği: 2.8cm

Genişlik: 3.4cm

Ağız Cıdarı: 07cm.

Cıdar: 0.6cm.

Ağız Çapı: 14.5cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup ince kireç ve kum katkılıdır. Çark yapımıdır.

Hamur Rengi: 2.5 Y 6/2 (Light Brownish Gray)

Astar Rengi: 2.5 Y 7/2 (Light Gray)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Postgate 1999, fig.26, s.118; Gjerstad 1974, fig. 3, şek . 2

KATALOG NO: 3

LEVHA: III (Res. 3)

ÇİZİM NO: IV - 3

Tarih: İ. Ö. IX yy.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - G7 Açması

Bulunduğu Seviye: 19.11- 18.94m.

Tanım: Testiye ait gövde parçasıdır. Çap noktası belirsizdir. 4'lü konsantrik dairenin ve çadır motifinin bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 4.3cm

Genişlik: 3.3cm

Cıdar: 0.5cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Az miktarda kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/2 (Dark Brown)

Karşılaştırma: Stampolidis 1998, fig. 107,111; Hanfmann 1963, pl.68, no: 445.

KATALOG NO: 4

LEVHA: III (Res. 4)

ÇİZİM NO: IV - 4

Tarih: İ.Ö. IX. yy. ortaları- VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.50 -18.20m.

Tanım: Testi omuz bölümüne ait parçadır. Kulp yeri azda olsa belirgindir. Dikey halkanın bir bölümü ile 4 halkadan oluşan ve sadece 2 halkası korunmuş konsantrik daireler dikey düzenlemede bulunmaktadır.

Yükseklik: 4.1cm.

Genişlik: 4.8 cm

Cidar: 0.6 cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 5YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 5YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Hanfmann 1963, pl.68, no: 445; Postgate 1996a, s.456, fig.11.

KATALOG NO: 5

LEVHA : IV (Res. 5)

Tarih: İÖ. IX. yy. ortaları- VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 14.98 -14.81m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 3'lü konsantrik daire görülmektedir. Dairenin dış bordürü kalın ve içinde daha ince bir halka bulunmaktadır. Konsantrik dairenin merkezinde kalın bordürlü küçük bir daire vardır. Pergel izi görülmemektedir.

Yükseklik: 5.6cm.

Genişlik: 5cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark izleri belirgindir. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 7/4 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 10YR 5/3 (Brown)

Karşılaştırma: Nicalau 1968, pl 123,fig.5; Hanfmann 1963, pl 71, no: 555; Lund 1986, pl. 19.60, fig.45.

KATALOG NO: 6

LEVHA: IV (Res. 5)

Tarih: İÖ. IX. yy. ortaları- VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.92m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 3'lü konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Dairenin dış bordürü kalın ve içinde daha ince bir halka bulunmaktadır. Konsantrik dairenin merkezinde kalın bordürlü küçük bir daire vardır. Pergel izi belirgindir.

Yükseklik: 3cm.

Genişlik: 3.5cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/3 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 10 YR 3/2 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Nicalau 1968, pl 123,fig.5; Hanfmann 1963, pl 71, no: 555; Lund 1986, pl. 19.60, fig.45.

KATALOG NO: 7

LEVHA: IV (Res. 5)

Tarih: İÖ. IX. yy. ortaları- VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.19m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4 'lü konsantrik daire ve teğet olduğu yatay bandın bir bölümü görülmektedir. Kalın bordürlü daire içinde ince 2 halka ve merkezinde küçük daire bulunmaktadır. Pergel ayağı izi yoktur.

Yükseklik: 4.1cm.

Genişlik: 5.3cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Gözenekli bir yapısı vardır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Nicalau 1968, pl 123,fig.5; Hanfmann 1963, pl 71, no: 555; Lund 1986, pl. 19.60, fig.45.

KATALOG NO: 8

LEVHA: IV (Res. 6)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonları – VII yy. başları

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 14.89 -14.25m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4'lü konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Konsantrik daire, dıştaki kalın içteki ince olmak üzere 2 halka içinde çap noktası bulunan 2 ince halkadan oluşmuştur.

Yükseklik: 3.2cm.

Genişlik: 5.7cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pale Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 10 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5; French 1965, fig.12, no : 10.

KATALOG NO: 9

LEVHA: IV (Res. 6)

ÇİZİM NO: IV - 9

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonları – VII yy. başları

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 14.89 -14.25m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4'lü konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Konsantrik daire, dıştaki kalın içteki ince olmak üzere 2 halka içinde çap noktası bulunan 2 ince halkadan oluşmuştur. Boyamada dökülme vardır.

Yükseklik: 5.8cm.

Genişlik: 5.6cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme ortadır. Çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5; French 1965, fig.12, no :10.

KATALOG NO: 10

LEVHA: IV (Res. 6)

ÇİZİM NO: V - 10

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonları – VII yy. başları

Buluntu Yeri: SH - E8. Açması

Bulunduğu Seviye: 18.71m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4'lü konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Konsantrik daire, dıştaki kalın içteki ince olmak üzere 2 halka içinde çap noktası bulunan 2 ince halkadan oluşmuştur. Yatay düzenlemedeki bu dairelerden diğerinin sadece kalın dış halkasının küçük bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 5.1cm.

Genişlik: 4.8cm.

Cidar: 0.8cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme ortadır. Çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Redish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5; French 1965, fig.12, no: 10.

KATALOG NO: 11

LEVHA: IV (Res. 6)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonları – VII yy. başları

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.25–17.91m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4'lü konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Konsantrik daire, dıştaki kalın içteki ince olmak üzere 2 halka içinde çap noktası bulunan 2 ince halkadan oluşmuştur. Boyamada dökülme vardır.

Yükseklik: 1.9cm.

Genişlik: 4cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme ortadır. Çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 Y 8/4 (Pale Yellow)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5; French 1965, fig.12, no: 10.

KATALOG NO: 12

LEVHA: IV (Res. 6)

ÇİZİM NO: V - 12

Tarih: İ.Ö. 8. yy. sonları – VII yy. başları

Buluntu Yeri: SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.80 -17.54m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4'lü konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Konsantrik daire, dıştaki kalın içteki ince olmak üzere 2 halka içinde çap noktası bulunan 2 ince halkadan oluşmuştur. Diğer konsantrik dairenin dış halkasının çok az bir bölümünün görülmesinden kaynaklı yatay düzenlemede oldukları anlaşılmaktadır. Fırça darbelerinden dolayı boyamada ton farklılıkları bulunmaktadır.

Yükseklik: 5cm.

Genişlik: 6.3cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme ortadır. Çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pale Yellow)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 4/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5; French 1965, fig.12, no: 10.

KATALOG NO: 13

LEVHA: IV (Res. 6)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonları – VII yy. başları

Buluntu Yeri: SH - F6 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.25 -17.93m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4'lü konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Konsantrik daire, dıştaki kalın içteki ince olmak üzere 2 halka içinde çap noktası bulunan 2 ince halkadan oluşmuştur. Konsantrik daire üst kısmında bir bölümü görülen yatay banda teğettir.

Yükseklik: 5.8cm.

Genişlik: 3.2cm.

Cidar: 0.8cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme ortadır. Çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 Y 8/4 (Pale Yellow)

Astar Rengi: 2.5 Y 7/3 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 2.5 /1 (Black)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5; French 1965, fig.12, no: 10.

KATALOG NO: 14

LEVHA: V (Res. 7)

ÇİZİM NO: V - 14

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu - VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.96 -17.73m.

Tanım: Kapalı kap gövde (Testi?- Amphora?) parçasıdır. Dikey düzenlemede birbirine teğet olarak yapılmış 2 tane konsantrik daire görülmektedir. Üstte yer alan konsantrik dairenin 4; alttakinin 2 halkası korunabilmiştir.

Yükseklik: 3.7cm.

Genişlik: 4cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/2 (Dark Brown)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5 - fig.3 no:5; Taylor 1959, pl.XXII, fig.3a, şek 1-4; Hanfmann 1963, pl.65 no:345;- pl. 68, no: 465; Postgate 1999, s.118, fig.28.

KATALOG NO: 15

LEVHA : V (Res. 7)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu - VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.96 -17.73m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Dikey düzenlemede 2 konsantrik daire görülmektedir. Üstte yer alan dış bordürü kalın küçük konsantrik dairenin sadece 5

halkasının bir bölümü korunmuştur. Altındaki daha büyük olan konsantrik dairenin sadece kalın dış bordürünün bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 2.5cm.

Genişlik: 3.5cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 10 YR 3/1 (Vey Dark Gray)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5 - fig.3 no:5; Taylor 1959, pl.XXII, fig.3a, şek 1-4; Hanfmann 1963, pl.65, no:345 - pl 68 no: 465; Postgate 1999, s.118, fig.28.

KATALOG NO: 16

LEVHA: V (Res. 7)

ÇİZİM NO: VI - 16

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu - VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.73 -17.59m.

Tanım: Kapalı kap (testi ya da amphora?) gövde parçasıdır. Sadece kalın bordürü görülen konsantrik dairelerin arasında dikey düzenlemede 2 tane 5'li konsantrik dairelerin bir bölümü görülmektedir. Pergel izi bulunmaktadır.

Yükseklik: 4.6cm.

Genişlik: 7cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/2 (Dark Brown)

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, no:5 - fig.3 no:5; Taylor 1959, pl.XXII, fig.3a, şek 1-4; Hanfmann 1963, pl.65, no:345 - pl 68, no: 465; Postgate 1999, s.118, fig.28.

KATALOG NO: 17**LEVHA : V (Res. 8)**

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. - VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E9Açması

Bulunduğu Seviye: 14.32- 14.13m.

Tanım: Testiye ait gövde parçasıdır. 2 tane dikey düzenlemede biri 5'li halkalardan oluşan diğerinin sadece 3 halkasının korunduğu konsantrik daire sırası bulunmaktadır. Bu dikey düzenlemedeki konsantrik dairelerin yanında içi boş tek halkadan oluşan küçük daire bulunmaktadır. Boyamada ton farklılıkları olduğu görülmektedir. Pergel izi bulunmamaktadır.

Yükseklik: 6.3cm.

Genişlik: 4.5cm.

Cidar: 4.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark izleri belirgindir. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Pale Brown)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

KATALOG NO: 18**LEVHA: V (Res. 8)****ÇİZİM NO: VI - 18**

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. - VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 15.45 -15.20m.

Tanım: Testiye ait gövde parçasıdır. Testiyi çevrelediği düşünülen 4 adet dikey kalın halkaların her iki tarafında çeşitli düzenlemede olan konsantrik dairelerin bir bölümü korunmuştur. Sol tarafta pergel ayağı izi olan 5'li konsantrik dairenin bir bölümü bulunurken, sağ tarafta içi boş küçük daireye teğet 5'li konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Boyamada ton farklılıkları bulunmaktadır.

Yükseklik: 7.4cm.

Genişlik: 8.1cm.

Cidar: 0.5–0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 (Red)

Astar Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 5 YR 2.5/1 (Black)

KATALOG NO: 19

LEVHA: V (Res. 8)

ÇİZİM NO: VI - 19

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. - VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 15.02 -14.81m.

Tanım: Testiye ait gövde parçasıdır. Testiyi çevrelediği düşünülen 5 dikey halkanın bir tarafında içi boş küçük bir daire diğer tarafta 3 halkası görünen konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 5.5cm

Genişlik: 6.6cm.

Cidar: :0.7 – 0.4cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 7/5 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/2 (Very Dark Gray); boyası dökülmüş dikey halka 5 YR 5/3 (Reddish Brown)

KATALOG NO: 20

LEVHA: VI (Res. 9)

ÇİZİM NO: VII - 20

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. sonu

Buluntu Yeri: SH - F7 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.59 – 18.42m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Üstte üç altta iki yatay şerit arasında 3 tane pergel izi olan 4'lü konsantrik daire sırası görülmektedir. Bunlardan sadece sol taraftakinin 3 halkası korunmuştur. Parçanın en altında bir yatay şerit olduğu da görülmektedir.

Yükseklik: 9.6cm.

Genişlik: 10.3cm.

Cidar: 1.8cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 4/3 (Brown)

Karşılaştırma: Zoroğlu 1991, Res. 6, s.f. 249

KATALOG NO: 21

LEVHA: VI (Res. 10)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.92m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4 halkası korunmuş konsantrik dairenin altında 4 yatay şerit bulunmaktadır. Boyamada fırça darbelerinden kaynaklı ton farklılıklarının olduğu görülmektedir.

Yükseklik: 3.8cm.

Genişlik: 4.6cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pink Yellow)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Swinton 1994, pl LXXXIX, no:5; Karageorghis 1983, pl.CIV, fig.11.

KATALOG NO: 22

LEVHA: VI (Res. 10)

ÇİZİM NO: VII - 22

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 15.05 -16.78m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4 halkası korunmuş olan konsantrik dairenin altında bir kalın bant ve 7 ince şerit bulunmaktadır. Boyamada silinme vardır.

Yükseklik: 5.2cm.

Genişlik: 3.7cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kum ve kireç katkılıdır. Çark izleri içte belirgindir.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 5YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Swinton 1994, pl LXXXIX, no:5; Karageorghis 1983, pl.CIV, fig.11.

KATALOG NO: 23

LEVHA: VI (Res. 10)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - F8 açması

Bulunduğu Seviye: 18.26 -17.90m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4 halkası korunmuş konsantrik dairenin altında bir kalın bant ve yatay 10 adet ince şeritler bulunmaktadır. Boyamada silinme görülmektedir.

Yükseklik: 5cm.

Genişlik: 4.4cm.

Cidar: 0.4cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 2.5 Y8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Swinton 1994, pl LXXXIX, no:5; Karageorghis 1983, pl.CIV, fig.11.

KATALOG NO: 24

LEVHA: VII (Res. 11)

ÇİZİM NO: VII - 24

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.71 -18.25m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Üst bölümde yatay düzenlemede 2 adet şeridin ve dış bordürü kalın, pergel izi boyalı 7'li konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur.

Yükseklik: 8.1cm.

Genişlik: 5cm.

Cidar: 0.4cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/3 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 4/2 (Brown)

Karşılaştırma: Karageorghis 1987, pl.XXIX, fig.8,no: 25, 37; Karageorghis 1983, pl. LXXV, fig.81, 83; Gjerstad 1948, fig. XXIX, no: 12,13a.

KATALOG NO: 25

LEVHA: VII (Res. 11)

ÇİZİM NO: VIII - 25

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH – H8 Açması

Bulunduğu Seviye: 15.12 -14.98m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Dış bordürü kalın 7'li konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur.

Yükseklik: 5.7cm.

Genişlik: 8.7cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Karageorghis 1987, pl.XXIX, fig.8,no: 25, 37; Karageorghis 1983, pl. LXXV, fig.81, 83; Gjerstad 1948, fig. XXIX, no: 12, 13a.

KATALOG NO: 26

LEVHA: VII (Res. 11)

ÇİZİM NO: VIII - 26

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH – H8 Açması

Bulunduğu Seviye: 15.07 -14.90m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Dış bordürü kalın 7'li konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur. Pergel izi görülmektedir.

Yükseklik: 5.8cm.

Genişlik: 7.2cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Karageorghis 1987, pl.XXIX, fig.8,no: 25, 37; Karageorghis 1983, pl. LXXV, fig.81, 83; Gjerstad 1948, fig. XXIX, no: 12, 13a.

KATALOG NO:27

LEVHA: VII (Res. 12)

ÇİZİM NO: IX - 27

Tarih: İ.Ö.VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH – G7 açması

Bulunduğu Seviye: 18.22 -17.65m.

Tanım: Krater ait kırık boyun ve omuz parçasıdır. Boyun etrafında kenarları siyah şeritli kırmızı renkte gösterilmiş yatay 2 sıra bant ve üst kısımlarında bir siyah bant daha bulunmaktadır. Düzgün olmayan dikey 4 şeritten oluşan panel arasında dikey düzenlemede 4'lü konsantrik daire sırası bulunmaktadır. Sol bölümde konsantrik dairelerin 2 tanesi korunurken; diğer taraftaki konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur.

Yükseklik: 9cm.

Genişlik: 10cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup iç yüzde yivli çark izleri görülmektedir. Kireç ve seyrek kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2. 5 YR 5/6 (Red)

Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)

Bezeme Rengi: Yatay bantlar ve dikey şeritler 2.5 YR 4/6 (Red); konsantrik daireler ve yatay bantların kenar bordürleri 5YR 2.5 /1 (Black)

Karşılaştırma: Hanfmann 1963, pl. 72, fig. 574.

KATALOG NO: 28

LEVHA: VIII (Res. 13)

ÇİZİM NO: IX - 28

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.73 – 16.69m.

Tanım: Kraterde ait boyun + gövde parçasıdır. İki parça birleştirilmiştir. Boyun altında yatay bandın bir bölümü ve omuzda dalga motifi, gövde de ise tek merkezli

7'li halkadan oluşan üç tane konsantrik daire bulunmaktadır. Dairelerde pergel izleri bulunmaktadır. Alt bölümde bant izleri görülmektedir.

Yükseklik: 7.6cm.

Genişlik:13cm.

Cidar: 0.4cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 5YR 6/4 (Light Reddish Brown)

Bezeme Rengi: Yatay dalgalı hat ve bant 2.5 YR 5/6 (Red); konsantrik daireler 2.5 YR 2.5 /1 (Reddish Black)

Karşılaştırma: Hanfmann 1963, pl 65, no: 349; Gjerstad 1948, pl LI, no: 9; Flourentzos 2004, pl. XIII, no:124(20).

KATALOG NO: 29

LEVHA: VIII (Res. 14)

ÇİZİM NO: X - 29

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.50 -18.20m.

Tanım: Krater'e ait gövde parçasıdır. Çift yatay şerit ve dalgalı banttan oluşan metoplar arasında yatay düzenlemede sadece ortadaki tam olan 3 tane dış bordürü kalın 3'lü konsantrik daire bulunmaktadır. Pergel ayak izi görülmektedir.

Yükseklik: 5.2cm.

Genişlik: :8.6cm.

Cidar: 0.9cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kum ve kireç katkılıdır. Gözenekli bir yapıya sahiptir.

Hamur Rengi: 10 YR 6/4 (Light Yellowish Brown)

Astar Rengi: 10YR 7/6 (Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik daireler ve yatay şeritler 2.5 YR 2.5 /1 (Reddish Black); dalgalı hat 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown).

KATALOG NO: 30

LEVHA: VIII (Res. 14)

ÇİZİM NO: X - 30

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH. —E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.53 – 17. 05m.

Tanım: Kratere ait gövde parçasıdır. Üst bölümde bandın küçük bir bölümü ve iki yatay şeridin bir bölümü görülmektedir. Dalgalı hatlar arasında yatay düzenlemede pergel izi belirgin ve dış bordürü kalın 2 tane 3'lü konsantrik daire bulunmaktadır. Biri tama yakın iken diğerinin sadece dış halkasının bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 5.4cm.

Genişlik: 3.2cm.

Cidar: 1.cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kum ve kireç katkılıdır. Gözenekli bir yapıya sahiptir.

Hamur Rengi: 10 YR 6/4 (Light Yellowish Brown)

Astar Rengi: 10YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve yatay bantlar 5 YR 2.5/1 (Reddish Black); dalgalı hat 2.5 YR 5/6 (Red).

KATALOG NO: 31

LEVHA: IX (Res. 15)

ÇİZİM NO: X - 31

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.96 -17.73m.

Tanım: Kapalı kaba ait gövde parçasıdır. Yatay 1 kalın bant ve 4 şeridin altında dikey düzenlemede birinin pergel izi olmayan 3'lü halkadan oluşan 2 tane konsantrik daire bulunmaktadır.

Yükseklik: 7.6cm.

Genişlik: 6cm.

Cidar: :1.2–1.4cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyidir. Çark izleri içte belirgindir. Çekirdekli bir yapısı vardır. Kireç ve kum katkıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Bezeme Rengi: Yatay şeritler ve konsantrik daire 5YR 3/1 (Very Dark Gray); kalın yatay bant 5 YR 5/5 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Gjerstad 1948, pl. XIV no: 4; Taylor 1959, fig 1 no: 14.

KATALOG NO: 32

LEVHA: IX (Res. 15)

ÇİZİM NO: XI - 32

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.50m.

Tanım: Kapalı kap boyun + gövde parçasıdır. İki kalın yatay bant ve 4 şerit bezeme altında sadece 3 halkası korunmuş konsantrik daire bulunmaktadır.

Yükseklik: 5.6cm.

Genişlik: 8.3cm.

Cidar: 1.2 – 1.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyidir. Çark izleri içte belirgindir. Çekirdekli bir yapıya sahiptir. Kireç ve kum katkıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Yatay kalın bantlar 5 YR 5/6 (Yellowish Red); konsantrik daire ve şeritler 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Gjerstad 1948, pl. XIV no: 4; Taylor 1959, fig 1 no: 14.

KATALOG NO: 33

LEVHA: IX (Res. 15)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu

Buluntu Yeri: SH - F5 Açması

Bulunduğu Seviye: 21.10- 20.64m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. İki kalın yatay bant ve bir şerit üzerinde 2 halkası korunmuş konsantrik daire bulunmaktadır. Boyamada silinme vardır.

Yükseklik: 4.8cm.

Genişlik: 7.1cm.

Cidar: 1.3cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyidir. Çark izleri içte belirgindir. Çekirdekli bir yapıya sahiptir. Kireç ve kum katkıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Bezeme Rengi: Yatay kalın bantlar 5YR 5/4 (Reddish Brown); konsantrik daire ve şerit 5 YR 2.5 /1 (Black)

Karşılaştırma: Gjerstad 1948, pl. XIV, no: 4; Taylor 1959, fig 1, no: 14.

KATALOG NO:34

LEVHA: IX (Res. 16)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH – G7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.65 -17.60m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 7 yatay şerit ve 4 halkası korunmuş konsantrik dairenin bir bölümü bulunmaktadır.

Yükseklik: 4.1cm

Genişlik: 5 cm.

Cidar: :0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyidir. Kireç ve kum katkıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 6/3 (Light Yellowish Brown)

Astar Rengi: 10 YR 6/4 (Light Yellowish Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve yatay şeritler 7.5 YR 3/2 (Dark Brown); parçanın en alt bölümünde yer alan yatay şerit ve dairenin hemen altındaki 2 yatay şerit 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown).

KATALOG NO: 35

LEVHA: X (Res. 17)

ÇİZİM NO: II - 35

Tarih: İ.Ö. VII. yy. sonu

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.73 -16.69m.

Tanım: Tabak ağız parçasıdır. Dudak, cidarına göre hafifçe kalınlaştırılmış ve içe dönüktür. Ağız kısmında biri açık kırmızımsı kahverengi diğeri siyah olmak üzere iki yatay bant, altında iki siyah şerit ve sadece iki halkası korunmuş konsantrik daire bulunmaktadır.

Yükseklik: 3.8cm.

Ağız Genişlik: 6cm.

Cidar: 0.7 – 0.9cm.

Ağız Çapı: 29cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Seyrek kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Ağızdaki bant, yatay şeritlerler ve konsantrik daire 5YR 3/2 (Dark Reddish Brown); yatay bant 5 YR 6/4 (Light Reddish Brown).

Karşılaştırma: Karageorghis 1967, pl. CIX, no: 10.

KATALOG NO: 36

LEVHA: X (Res. 18)

ÇİZİM NO: XI - 36

Tarih: İ.Ö. VII. yy. sonları

Buluntu Yeri: SH - F7 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.42 -18.34m.

Tanım: Kapalı kap (testi – amphora?) gövde parçasıdır. Dış bordürleri kalın ve merkezlerindeki daire boyalı olan iki tane dikey düzenlemede konsantrik daire bulunmaktadır. İki konsantrik daire ortalarından geçen dikey çizgiyle birleştirilmiştir.

Konsantrik daire sırasının sol tarafında 2 si farklı renkte olmak üzere 3 tane bant biçiminde dikey halkaların bir bölümü bulunmaktadır.

Yükseklik: 8.4cm.

Genişlik: 6.6cm.

Cidar: 0.8cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Gözenekli bir yapıya sahiptir. İnce kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (Light Reddish Brown)

Astar Rengi: 5 YR 6/4 (Light Reddish Brown)

Bezeme Rengi: Dikey halkalar; 7.5 YR 6/4 (Light Brown), konsantrik daire; 7.5 YR 4/1 (Dark Gray)

Karşılaştırma: Coldstream 1981, pl.30, no:111.

KATALOG NO: 37

LEVHA: XI (Res. 19)

ÇİZİM NO: XI - 37

Tarih: İ.Ö. VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 19.69 -19.50m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Farklı renkteki yatay şeritler arasında pergel izi olmayan 4'lü konsatrik daire bulunmaktadır. Dairenin ortasından yatay şerit geçmektedir.

Yükseklik: 7.2cm.

Genişlik: 3.3cm.

Cidar: : 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. İnce çekirdekli kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 5YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Yatay şeritler, 5 YR 4/4 (Reddish Brown); konsantrik daire, 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Taylor 1959, fig.3, no:4; Gjerstad 1974, fig.2, no:3.

KATALOG NO: 38

LEVHA: XI (Res. 20)

ÇİZİM NO: XII - 38

Tarih: İ.Ö. VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - D8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.35–17.26m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Kenarları şerit gibi daha koyu yapılarak belirginleştirilmiş yatay bantlar arasında birbirine teğet yatay düzenlemede 7’li halkadan oluşan 3 tane konsantrik dairenin bir bölümü korunabilmiştir. Konsantrik daireler ortalarından geçen yatay şeritle birbirlerine birleştirilmiştir.

Yükseklik: 4.5cm.

Genişlik: 6cm.

Cidar: 0.8cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Çekirdekli kireç ve kum katkılıdır. Toz halinde mika katkıları da görülmektedir. Gözenekli bir yapıya sahiptir.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire, 5 YR 4/3 (Reddish Brown); bant 5 YR 5/3 (Reddish Brown); ortadan geçen çizgi 5YR 3/1 (Very Dark Gray).

KATALOG NO: 39

LEVHA: XII (Res. 21)

ÇİZİM NO: XII - 39

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu -VII. yy. ilk yarısı

Buluntu Yeri: SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.54 -17.32m.

Tanım: Kapalı kap (testi - amphora?) gövde parçasıdır. Çap noktaları belirgin yatay düzenlemede 5’li halkalardan oluşan 2 tane konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur. Bu daire sırasının altında kenarları siyah şeritle belirginleştirilmiş 2 tane yatay bant sırası bulunmaktadır.

Yükseklik: 7cm.

Genişlik: 7.1cm.

Cidar: 0.4–0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi ve çark yapımıdır. Kireç, kum ve küçük taş katkıdır.

Hamur Rengi: 2.5 Y 7/3 (Pale Yellow)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve yatay bandın alt ve üst kenarlarını belirgin kılan şeritlerin rengi 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray); bantların rengi 2.5YR 4/3 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, şek.7- fig.3, şek.6; Taylor 1959, pl.XX, Res.1; Hanfmann 1963, pl.72, no:583., Aslan 1998, pl 27, no: 215.

KATALOG NO: 40

LEVHA: XII (Res. 21)

ÇİZİM NO: XII - 40

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu -VII. yy. ilk yarısı

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.48m.

Tanım: Kapalı kap (Testi - amphora?) gövde parçasıdır. Yatay düzenlemede 5'li halkalardan oluşan 2 tane konsantrik daire bulunmaktadır. Bu daire sırası; altta iki tane kenarları siyah şeritli kalın yatay bant ve üstte bir bölümü görülen bant arasında bulunmaktadır. Konsantrik daireler yatay bantlara teğettir.

Yükseklik: 4cm.

Genişlik: 6.7cm.

Cidar: 0.8cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyidir. Çark yapımıdır. Kireç ve kum katkıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 6/6 (Brownish Yellow)

Astar Rengi: 2.5Y 8/3 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve yatay bandın alt ve üst kenarlarını belirgin kılan şeritlerin rengi 10 YR 3/1 (Very Dark Gray; bandın rengi 7.5 YR 3/2 (Dark Brown).

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, şek.7- fig.3, şek.6; Taylor 1959, pl.XX, Res.1; Hanfmann 1963, pl.72, no:583, Aslan 1998, pl 27 no: 215.

KATALOG NO: 41

LEVHA: XII (Res. 21)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu -VII. yy. ilk yarısı

Buluntu Yeri: SH- E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.96-17.73

Tanım: Kapalı kap (testi?) gövde parçasıdır. Kenarları siyah şeritli olan yatay bandın üzerinde dışı kalın bordürlü konsantrik dairenin 4 halkası görülmektedir.

Yükseklik: 7.2cm.

Genişlik: 6.2cm.

Cidar: 0.6cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyidir. İçte yivli çark izleri bulunmaktadır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve yatay bandın alt ve üst kenarlarını belirgin kılan şeritlerin rengi 7.5 YR 2.5 /1 (Black); bandın rengi 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Gjerstad 1974, fig.2, şek.7- fig.3, şek.6; Taylor 1959, pl.XX, Res.1; Hanfmann 1963, pl.72, no:583, Aslan 1998, pl 27 no: 215.

KATALOG NO: 42

LEVHA: XII (Res. 22)

ÇİZİM NO: XIII - 42

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ilk yarısı ile sonları

Buluntu Yeri: SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.54 -17.32m.

Tanım: Küresel gövdeli testiye (oinochoe) ait gövde parçasıdır. Dikey iki halkanın birbirinden ayırdığı dikey düzenlemedeki konsantrik daireler görülmektedir. Sol tarafta dışı kalın bordürlü ve çap noktası belirgin 3'lü konsantrik daire vardır. Sağ

bölümde ise sadece dış halkaları görülen dikey düzenlemedeki 2 tane konsantrik daire bulunmaktadır. Boyada silinmelerin olduğu görülmektedir.

Yükseklik: 6.7cm.

Genişlik: 5.2cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik daireler 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray); dikey bantlar 5 YR 4/4 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Hadjisavvas 1989, pl XVIII, fig.28; Aslan 1998, pl 27, no: 215.

KATALOG NO: 43

LEVHA: XII (Res. 22)

ÇİZİM NO: XIII - 43

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ilk yarısı ile sonları

Buluntu Yeri: SH- E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.54 -17.32 m.

Tanım: Küresel gövdeli testiye (oinochoe) ait gövde parçasıdır. Dikey iki halkanın birbirinden ayırdığı dikey düzenlemedeki konsantrik dairelerin küçük bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: : 3.9cm.

Genişlik: 6cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: : Pişme orta olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik dairelerin rengi 7.5 YR 3/3 (Very Dark Brown); bantların rengi 5 YR 4/3 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Hadjisavvas 1989, pl XVIII, fig.28; Aslan 1998, pl 27, no: 215.

KATALOG NO: 44

LEVHA: XII (Res. 22)

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ilk yarısı ile sonları

Buluntu Yeri: SH- E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.80 -17.54m.

Tanım: Küresel gövdeli testiye (oinochoe) ait gövde parçasıdır. Dışı kalın bordürlü konsantrik dairenin bir bölümü ve dairenin sağ tarafındaki ilk 2 tanesi kırmızı kahve ve diğeri siyah olan 3 adet dikey halkanın bir bölümü bulunmaktadır.

Yükseklik: 4cm.

Genişlik: 4.4cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: : Pişme orta olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve bant, 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray); bantlar 5 YR 4/3 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Hadjisavvas 1989, pl XVIII, fig.28; Aslan 1998, pl 27, no: 215.

KATALOG NO: 45

LEVHA: XIII (Res. 23)

ÇİZİM NO: XIII - 45

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.54 -17.32m.

Tanım: Kapalı kap (oinochoe?) gövde parçasıdır. 3 tane siyah ve bir kırmızımsı kahverengi dikey halkaların bir bölümü görülmektedir. Kırmızımsı kahverenginde olan banda dışı kalın bordürlü ve pergel izi belirgin bir bölümü korunmuş 6'lı konsantrik daire teğet geçmektedir. Diğer dairenin ise sadece kalın dış bordürü görülmektedir.

Yükseklik: 7.6cm.

Genişlik: 8cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi ve çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)

Astar Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve bantlar 7.5 YR 2.5/1 (Very Dark Gray); Konsantrik dairenin teğet olduğu dikey bant 2.5YR 4/4 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 46

LEVHA: XIII (Res. 23)

ÇİZİM NO: XIV - 46

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH- E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.54–17.32m.

Tanım: Kapalı kap (oinochoe?) gövde parçasıdır. Kırmızımsı kahve dikey halkalar arasında dış bordürü kalın 6'lı iki konsantrik daire birbirine teğettir. Her iki dairenin de bir bölümü görülmektedir. Pergel izleri belirgindir.

Yükseklik: 6.8cm.

Genişlik: 4.8cm.

Cidar:0.5cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi ve çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 (Light Red)

Astar Rengi: 10YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daireler 2.5 YR 4/4 (Redish Brown); bantlar 7.5 YR 2.5/1 Very Dark Gray).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 47

LEVHA: XIII (Res. 23)

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - E4 Açması

Bulunduğu Seviye: 20.68 – 20.39m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Kenarları siyah şeritle belirginleştirilmiş banda teğet dış bordürü kalın sadece 5 halkası korunmuş konsantrik daire bulunmaktadır.

Yükseklik: 3.6cm.

Genişlik: 3.9cm.

Cidar: :0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi ve çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)

Astar Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire 7.5 YR 2.5/1 (Very Dark Gray); bant 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 48

LEVHA: XIII (Res. 23)

ÇİZİM NO: XIV - 48

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.94 -16.60m.

Tanım: Kapalı kap (testi?) gövde parçasına ait parçadır. Birbirine teğet dış bordürü kalın iki konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Bu iki konsantrik dairenin üzerinde her ikisini de kesen kahverengi halka bulunmaktadır. Ayrıca üst bölümde diğer ikisinden daha büyük olan konsantrik dairenin dıştan iki kalın bordürü korunmuştur.

Yükseklik: 3.5cm.

Genişlik: 4.8cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi ve çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 (Light Red)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire 5 YR 3/1, (Very Dark Gray); iki daireye teğet olan halkanın rengi 7.5 YR 5/4 (Brown).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 49

LEVHA: XIII (Res. 24)

ÇİZİM NO: XIV - 49

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F4 Açması

Bulunduğu Seviye: 20.97 - 20.60m.

Tanım: Kapalı kap (testi?) gövde parçasıdır. 3 tane siyah ve bir kırmızımsı kahverenginde dikey halkaların bir bölümü bulunmaktadır. Dış bordürü kalın konsantrik dairenin sadece 5 halkasının bir bölümü korunmuştur.

Yükseklik: 4.2cm.

Genişlik: 3.7cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup, çark yapımıdır. Kireç, kum ve küçük taş katkılıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve bantlar 5 YR 3/2 (Dark Reddish Brown); Konsantrik dairenin yanında yer alan dikey halka 5 YR 5/3 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 50

LEVHA: XIII (Res. 24)

ÇİZİM NO: XV - 50

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 20.02 -19.90m.

Tanım: Kapalı kap (testi?) gövde parçasıdır. 3 tane siyah ve bir kırmızımsı kahverenginde dikey halkaların bir bölümü bulunmaktadır. Dış bordürü kalın konsantrik dairenin sadece 3 halkası korunmuştur.

Yükseklik: 5.6cm.

Genişlik: 7.1cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kireç, kum ve küçük taş katkıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)

Astar Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve bantlar 7.5 YR 2.5/1 (Black); konsantrik dairenin yanındaki dikey bant 2.5YR 5/4 (Redish Brown).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 51

LEVHA: XIII (Res. 24)

ÇİZİM NO: XV - 51

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 14.30m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. İki dikey halka ve 4 halkası korunmuş konsantrik daire bulunmaktadır.

Yükseklik: 5.1cm.

Genişlik: 3.9cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup, çark yapımıdır. Kireç, kum ve küçük taş katkıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 7/5 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve halka 10 YR 3/1 (Very Dark Gray); daireye teğet olan halka 7.5 YR 5/3 (Brown).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 52

LEVHA: XIII (Res. 24)

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH- F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.19m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Biri siyah ve diğeri kırmızımsı kahve dikey halkanın bir bölümü bulunmaktadır. Pergel izi belirgin 4 halkadan oluşan konsantrik daire korunmuştur.

Yükseklik: 3.9cm.

Genişlik: 4cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kireç, kum ve küçük taş katkıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve halka 2.5 YR 3/1 (Dark Reddish Gray); konsantrik daireye teğet olan halka 5 YR 5/3 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 53

LEVHA: XIV (Res. 25)

ÇİZİM NO: XV - 53

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F7 Açması

Bulunduğu Seviye: 19.33 – 18.59m.

Tanım: Kapalı kap (testi?) gövde parçasıdır. Dış bordürü kalın 5 halkadan oluşan pergel izi belirgin konsantrik daire ve biri kırmızımsı kahve olmak üzere 4 tane bant biçimindeki halkanın bir bölümü bulunmaktadır.

Yükseklik: 6.2cm.

Genişlik: 4.5cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olu; çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Yellowish Brown)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve bantlar 5YR 4/1 (Dark Gray); dairenin yanındaki bant 5YR 4/4 Reddish Brown)

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 54

LEVHA: XIV (Res. 25)

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F6 Açması

Bulunduğu Seviye: 19.45m.

Tanım: Kapalı kap (testi?) gövde parçasıdır. Kırmızımsı kahve şeritler arasında dış bordürü kalın ve 5 halkadan oluşan konsantrik daire bulunmaktadır.

Yükseklik: 2.9cm.

Genişlik: 4.5cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/3 (Light Brown)

Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Daire 2.5 YR 3/1 (Dark Reddish Gray); şeritler 2.5 YR 5/3 (Reddish Brown)

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 55

LEVHA: XIV (Res. 25)

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F8 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.10–17.5m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. İki şerit ve dış bordürü kalın ve 5 halkadan oluşan konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur.

Yükseklik: 1.6cm.

Genişlik: 3.9cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire 5 YR 2.5/1(Black); dikey şerit 2.5 YR 5/4 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Lund 1986, pl 19.64-fig.47, s.70.

KATALOG NO: 56

LEVHA: XIV (Res. 26)

Tarih: İ.Ö. VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - D8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.79 – 17.26m.

Tanım: Matara tipi kaba ait karın parçasıdır. Dikey ince bantların oluşturduğu dairesel metoplar arasında konsantrik daire sıraları bulunmaktadır. Göbek kısmından karın bölgesine doğru ilk iki metop arasındaki konsantrik daireler iç içe ve sık bir şekilde; yan üçüncü metop arasındaki ise, dışta kalın, içte ince ve merkezinde tek halka bulunan konsantrik daire dizisi, yan yana tek merkezli ve kalın bordürlü daha küçük iki konsantrik dairelerle bölünmüştür. Merkezi oluşturan göbek kısmında ise, iç içe ince ve kalın halkaların bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 14cm.

Genişlik: 22.5cm.

Cidar: min.0.4-max.0.9cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme durumu iyidir. Kireç ve kum katkılıdır. Çark yapımıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve dikey bantlar 7.5 YR 2.5/1 (Black); dairesel metopları oluşturan dikey bantların bazılarının rengi 10 R 4/6 (Red)

Karşılaştırma: Karageorghis 1967, pl.CXLIX fig. 167; Hadjicosti 1993, pl. XLIX, no: 13; Karageorghis 1956, pl.119, fig.5; Karageorghis 1978 pl.VI no:3, Hanfmann 1963,pl72 no: 583.

KATALOG NO: 57

LEVHA: XV (Res. 27)

ÇİZİM NO: XVI - 57

Tarih: İ.Ö. VII. yy. sonları

Buluntu Yeri: SH - F6 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.25 -17.93m.

Tanım: Küresel gövdeli testiye ait gövde parçasıdır. Dikey düzenlemede pergel izi belirgin ve dış bordürü kalın 3 adet 7'li halkadan oluşan konsantrik daire sırası, kırmızımsı kahve şerit şeklindeki halkalar arasında bulunmaktadır. Ortadaki konsantrik daire tam olup diğer ikisinin sadece bir bölümü korunmuştur.

Yükseklik: 9.9cm.

Genişlik: 7.2cm.

Cidar: min.0.6-max.1.cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi ve çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır. İçte çark izleri belirgindir.

Hamur Rengi: 5 YR 7/5 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire 2.5 YR 3/2 (Dusky Red) ; halka şeritler 2.5 YR 3/5

Karşılaştırma: Karageorghis 1967, pl.CXLIX fig. 167; Hadjicosti 1993, pl. XLIX, no: 13; Karageorghis 1956, pl.119, fig.5; Karageorghis 1978, pl.VI no:3; Hanfmann 1963,pl 72, no: 583.

KATALOG NO: 58

LEVHA: XV (Res. 28)

ÇİZİM NO: XVI - 58

Tarih: İ.Ö. VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E 9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.05 -16.53m.

Tanım: Testiye ait gövde parçasıdır. Dairesel metopların içi açık olup dış bordürleri koyu renktir. 4'lü halkalardan oluşan ve dış bordürü kalın konsantrik daireler sık ve teğet olarak bir dizi şeklinde işlenmiştir. Pergel ayağının izleri görülmektedir.

Yükseklik: 8cm.

Genişlik: 7.6cm

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Gözenekli yapısı vardır. Sıkı dokuludur. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/4 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Dairesel metopların dışındaki bordür ve konsantrik daire 10 YR 2/1 (Black); dairesele metopların içi 10YR 5/4 (Yellowish Brown).

Karşılaştırma: Garstang 1938, pl. XLVIII- fig.2.

KATALOG NO: 59

LEVHA: XV (Res. 28)

ÇİZİM NO: XVI - 59

Tarih: İ.Ö. VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 19.94 – 19.66m.

Tanım: Testiye ait gövde parçasıdır. Dairesel metopların içi açık olup dış bordürleri koyu renktir. 4'lü halkalardan oluşan ve dış bordürü kalın konsantrik daireler sık ve teğet olarak bir dizi şeklinde işlenmiştir. Pergel ayağının izleri görülmektedir.

Yükseklik: 4.9cm.

Genişlik: 5.3cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Gözenekli yapısı vardır. Sıkı dokuludur. Kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/3 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Dairesel metopların dışındaki bordür ve konsantrik daire 7.5 YR 2/1 (Black); dairesel metopların içi 7.5YR 4/3 (Brown).

Karşılaştırma: Garstang 1938, pl. XLVIII- fig.2.

KATALOG NO: 60

LEVHA: XVI (Res. 29)

ÇİZİM NO: XVII - 60

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ilk yarısı

Buluntu Yeri: SH - F7 Açması

Bulunduğu Seviye: 20.72 -20.52m.

Tanım: Kratere ait gövde parçasıdır. Yatay metoplar arasında konsantrik daire sırası bulunmaktadır. İçteki açık renk, dıştakiler ise koyu renk olan yatay şeritlerin oluşturduğu metop arasında dış bordürü kalın, pergel izi fırçayla boyanmış 2 halkadan oluşan konsantrik daire bulunmaktadır. Üst bölümde daha büyük ve 3 tane ince halkası olan konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Ancak boyamada dökülme bulunmaktadır.

Yükseklik: 7.3cm.

Genişlik: 4.5cm.

Cidar: 1.1cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Gözenekli ve çekirdekli bir yapısı vardır. kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik daireler ve panellerin dış bordürleri 2.5 YR 3.1 (Dark Reddish Gray); panelin iç kısmının rengi 5 YR 4/4 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Taylor 1959, pl.XXI, fig.2, no:6.

KATALOG NO: 61

LEVHA: XVI (Res. 29)

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ilk yarısı

Buluntu Yeri: SH - E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.50m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. İçi açık dış bordürü koyu renk olan yatay panelin üzerinde ince ve 2 halkası korunmuş konsantrik daire ve altında 2 halkadan oluşan konsantrik daire bulunmaktadır.

Yükseklik: 5.8cm

Genişlik: 4.1cm.

Cidar: 0.9cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Gözenekli ve çekirdekli bir yapısı vardır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 5YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/2 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire 10 R 3/1 (Very Dark Gray); yatay panelin rengi 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Taylor 1959, pl.XXI, fig.2, no:6.

KATALOG NO: 62

LEVHA: XVI (Res. 29)

ÇİZİM NO: XVII - 62

Tarih: İ.Ö. VII. yy. ilk yarısı

Buluntu Yeri: SH - D8 Açması

Bulunduğu Seviye: 19.54m.

Tanım: Kratere ait gövde parçasıdır. İçi açık dış bordürü koyu renk olan yatay bant üzerinde ince ve 6 halkadan oluşan konsantrik dairenin bir bölümü bulunmaktadır. Alt bölümünde yatay düzenlemede dış bordürü kalın 2 halkadan oluşan konsantrik daire sırası vardır.

Yükseklik: 7.3cm

Genişlik: 5.3cm

Cidar: 1.1cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Gözenekli ve çekirdekli bir yapısı vardır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 8/2 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daireler ve panellerin dış bordürleri 5 YR 2.5/2 (Dark Reddish Brown); panelin iç kısmının rengi 7.5YR 4/4 (Brown).

Karşılaştırma: Taylor 1959, pl.XXI, fig.2, no:6.

KATALOG NO: 63

LEVHA: XVI (Res. 30)

ÇİZİM NO: XVII - 63

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.-VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - G8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.90 -17.74m.

Tanım: Krater aıt gövde parçasıdır. Dış bordürü koyu içi açık renk olan yatay bantların oluşturduğu metoplar arasında yatay düzenlemede merkezlerinden geçen çizgiyle birleşen 2 dizi halinde konsantrik daire sırası bulunmaktadır. Dış halkası daha belirgin olan 6 halkadan oluşan konsantrik dairelerin pergel ayağının izi görülmektedir. Bu konsantrik daire sıraları yatay bantlara teğet olarak yapılmışlardır. Sadece her iki sıradan biri tam diğerlerinin bir bölümü olmak üzere 3 tanesi korunmuştur.

Yükseklik: 12.1cm.

Genişlik: 10cm.

Cidar: 1.4 cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup içte yivli çark izleri görülmektedir. Kireç ve siyah kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/3 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire ve yatay panellerin dış bordürü 10 YR 2/1 (Black); panelin iç kısmı 5 YR 4/3 (Reddish Brown); dairelerin merkezlerinden geçen çizgi 10 YR 4/4 (Dark Yellowish Brown).

Karşılaştırma: Hanfmann 1963, pl.71, no: 567–568; pl 82, no: 1034; Coldstream 1981, pl 25, no: 70.

KATALOG NO:64

LEVHA: XVII (Res. 31)

ÇİZİM NO: XVIII - 64

Tarih: İ.Ö. VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - D8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.66 -17.02m.

Tanım: Krater ait gövde parçasıdır. Çift şeritli kare çerçeve içinde 7'li halkadan oluşan dış bordürü kalın konsantrik daireler bulunmaktadır.

Yükseklik: 4.8cm.

Genişlik: 10.8cm.

Cidar: 0.9 cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. İnce kum ve seyrek çekirdekli kum katkılıdır. Gözenekli bir yapıya sahiptir.

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 2.5 Y 8/3 (Pale Yellow)

Bezeme Rengi: Daire 7.5 YR 6/2 (Pinkish Gray); kare metopların rengi 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown).

Karşılaştırma: Gjerstad 1948, pl. XLVI, no: 11.

KATALOG NO: 65

LEVHA: XVII (Res. 31)

ÇİZİM NO: XVIII - 65

Tarih: İ.Ö. VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - G3/H3 servis yolu

Bulunduğu Seviye: 17.06 -17.02m.

Tanım: Krater ait gövde parçasıdır. Çift şeritli kare çerçeve içinde 7'li halkadan oluşan dış bordürü kalın konsantrik daireler dikey düzenlemede bulunmaktadır. Pergel izleri görülmektedir. Çift çerçeveden birinin rengi konsantrik dairelerle aynı renkte yapılmıştır.

Yükseklik: 10.5cm

Genişlik: 5.7cm

Cidar: max.1.2 –min.0.8cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Pişme iyi olup çark yapımıdır. İnce kum ve seyrek çekirdekli kum katkıdır. Gözenekli bir yapıya sahiptir.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)

Astar Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Konsantrik daire 7.5 YR 6/2 (Pinkish Gray); metopların rengi 7.5 YR 6/4 (Light Brown).

Karşılaştırma: Gjerstad 1948, pl. XLVI, no: 11.

KATALOG NO: 66

LEVHA: XVII (Res. 32)

ÇİZİM NO: II - 66

Tarih: İ.Ö. VIII.-VII. yy.

Buluntu Yeri SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.54 -17.32m.

Tanım: Krater'e ait ağız parçasıdır. Dudak kenarı kalınlaştırılmış, dışa çekik olup boyuna doğru daralmaktadır. Ağızdan omuz bölümüne geçiş iç bükey bir profile verilmiştir. Dudak bölümü içte ve dışta bant şeklinde boyanmıştır. Dış yüzde yatay bant altında 3 halkası görünen konsantrik dairenin bir bölümü korunabilmiştir.

Yükseklik: 3.2cm.

Genişlik: 6.9cm.

Cidar: 0.7cm.

Ağız Çapı: 20cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. İnce kum ve kireç katkıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 6/4 (Light Yellowish Brown)

Astar Rengi: 7.5 YR 6/3 (Light Brown)

Bezeme Rengi: 10 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Badre 1998, fig. 7, şek. 7.

KATALOG NO: 67

LEVHA: XVIII (Res. 33)

ÇİZİM NO: II - 67

Tarih: İ.Ö. VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - F8 Açması

Bulunduğu Seviye: 19.20m.

Tanım: Dışa çekik ağızlı kaseye ait dudak + karın parçasıdır. Dikey düzenlemede ayrı paneller arasında bulunan pergel izi belirgin 2 tane 4'lü konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur. İçte ağız bölümünde kalın bir bant bulunmaktadır.

Yükseklik: 6.0cm.

Genişlik: 4.5cm.

Cidar: 0.6cm.

Ağız Çapı: 20cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. İnce kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 6/4 (Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 4/2 (Dark Gray)

KATALOG NO: 68

LEVHA: XVIII (Res. 34a) – XIX (Res. 34b)

ÇİZİM NO: III - 68

Tarih: İ.Ö. VIII.-VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - G8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.33 – 17.22m.

Tanım: Kaseye ait içe dönük ağız parçasıdır. Gövdeye doğru yarım basık küre formunda olduğu tespit edilmiştir. Dudak bölümü içte ve dışta yatay bir şerit gibi boyalıdır. İç kısımda yatay bir şerit bulunmaktadır. Kırık konsantrik dairenin 3 halkası görülmektedir.

Yükseklik: 3.9cm.

Genişlik: 3.2cm.

Cidar: 0.5cm.

Ağız çapı:17cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. İnce kum ve kireç katkılıdır

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 6/2 (Light Brownish Gray)

Bezeme Rengi: 5 YR 4/2 (Dark Reddish Gray)

Karşılaştırma: Taylor 1959, fig.5, no: 9; Postgate 1999, fig.26, s.118; Gjerstad 1974, fig. 3, şek. 2

KATALOG NO: 69

LEVHA: XIX (Res. 35a) – XX (Res. 35b)

ÇİZİM NO: III - 69

Tarih: İ.Ö. VIII.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - D8 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.87 -16.46m.

Tanım: Kaseye ait dışa çekik ağız parçasıdır. Gövde bölümleri ise derin olup yarı oval biçimlidir. Ön yüzde ağız kısmı yatay bir bant gibi boyanmıştır. İç bölümde iki yatay şerit bulunmaktadır. Dış yüzde 4 tane yatay düzenlemede 5'li küçük konsantrik daire bulunmaktadır. Ortalarında pergel izleri görülmektedir. Boyamada dökülme vardır.

Yükseklik: 4.1cm.

Genişlik: 4.9cm.

Ağız Cidarı: 0.9cm.

Ağız Çapı: 16.5cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. İnce çekirdekli kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Karageorghis 1983, pl.XLVII, no: 29; Postgate 1996, s.11.

KATALOG NO: 70

ÇİZİM NO: III - 70

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - F6 Açması

Bulunduğu Seviye: 19.70 -19.66m.

Tanım: Dışta keskin profilli dışa çekik dinos formuna ait ağız parçasıdır. Dudak bölümü geniş ve dışa doğru kanca şeklinde kavislidir. Dışa eğimli bir omuz bölümüne sahip olduğu tespit edilmiştir. İç bölümünde 3 tane kalın yatay şeridi olan ve dışta ağız altında yatay şerit ve 5 halkasının bir bölümü korunan konsantrik daire bulunmaktadır.

Yükseklik: 2.9cm.

Genişlik: 3.5cm.

Cidar: 0.7cm.

Ağız Çapı: 23cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. ince kum katkılıdır.

Hamur Rengi: : 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 5 YR 4/1 (Dark Gray)

Karşılaştırma: Gjerstad 1948, fig. XXXVII, no: 18b.

KATALOG NO: 71

LEVHA: XX (Res. 36)

ÇİZİM NO: XVIII – 71

Tarih: İ.Ö. IX. yy. ortaları – VIII. yüzyıl

Buluntu Yeri: SH – G7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.60 -17.44m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Püsküllü triglifle ayrılmış dikey düzenlemede konsantrik daire sırası vardır. Üsttekinde pergel izi belirgin olup 6 halkadan oluşan konsantrik dairenin ve altında 3 halkası korunmuş konsantrik daire bulunmaktadır. Püsküllü triglifi kesen yatay bant görülmektedir. Bezemenin boyamasında renk tonlamaları göze çarpmaktadır.

Yükseklik: 8cm.

Genişlik: 7.5cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 5YR 5/6 (Yellow Red)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 4/2 (Brown)

Karşılaştırma: Hanfmann 1963, pl. 75, no: 669.

KATALOG NO: 72

LEVHA: XXI (Res. 37)

ÇİZİM NO: XIX - 72

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. – VII. yy.

Buluntu Yeri: SH- F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.60m.

Tanım: Küresel gövdeli testinin omuz kısmıdır. İki parça birleştirilmiştir. Çadır bezemesinin etrafında dikey düzenlemede konsantrik daire sırasının bir bölümü korunmuştur. Çadır bezemesinin alt bölümünde yatay şeritler görülmektedir.

Yükseklik: 7.4cm.

Genişlik: 3.5cm.

Cidar:0.4 – 0.5cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyidir. İç yüzde çark izleri belirgindir. Seyrek mika, kireç ve ince kum katkılıdır. Yüzey perdahlanmıştır. Sıkı dokuludur.

Hamur Rengi: 5YR 6/4 (Light Reddish Brown)

Astar Rengi: 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Karageorghis 1987, pl. XXVII fig. 11,20; Karageorghis 1999, fig.1, s. 197; Karageorghis 1983, pl. CIV fig. 2-pl. CXXVIII, fig. 102; Hadjisavvas 1989, fig.3, no: 49; Hanfmann 1963, pl. 74, no: 648, 649; Coldstream 1984, fig. 12, s. 124; Deshayes 1963, pl. 48, no:7,9.

KATALOG NO: 73

LEVHA: XXI (Res. 37)

ÇİZİM NO: XIX - 73

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. – VII. yy.

Buluntu Yeri: SH. - F8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.59–17.54m.

Tanım: Küresel gövdeli testinin omuz bölümüne ait parçadır. Çadır bezemesinin ve iki yanındaki konsantrik dairelerin bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 4.2cm.

Genişlik: 3.4cm.

Cidar:0.4cm - 0.7cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Seyrek kireç ve ince kum katkılıdır. Yüzey perdahlanmıştır.

Hamur Rengi: 2.5 Y 6/1 (Light Brownish Gray)

Astar Rengi: 5 YR 4/4 (Reddish Brown)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Karageorghis 1987, pl. XXVII fig. 11,20; Karageorghis 1999, fig.1, s. 197; Karageorghis 1983, pl. CIV fig. 2-pl. CXXVIII, fig. 102; Hadjisavvas 1989, fig.3, no: 49; Hanfmann 1963, pl. 74, no: 648, 649; Coldstream 1984, fig. 12, s. 124; Deshayes 1963, pl. 48, no:7,9.

KATALOG NO: 74

LEVHA: XXI (Res. 37)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. – VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - G8 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.96m.

Tanım: Küresel gövdeli testiye ait gövde parçasıdır. Konsantrik dairenin ve çadır bezemesinin bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 2.8cm.

Genişlik: 2.9cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Seyrek kireç ve ince kum katkılıdır. Yüzey perdahlanmıştır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/3 (Light Brown)

Astar Rengi: 2.5 YR 4/6 (Red)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Karageorghis 1987, pl. XXVII fig. 11,20; Karageorghis 1999, fig.1, s. 197; Karageorghis 1983, pl. CIV fig. 2-pl. CXXVIII, fig. 102; Hadjisavvas 1989, fig.3, no: 49; Hanfmann 1963, pl. 74, no: 648, 649; Coldstream 1984, fig. 12, s. 124; Deshayes 1963, pl. 48, no:7,9

KATALOG NO: 75

LEVHA: XXI (Res. 38)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu – VII. yy.

Buluntu Yeri: SH – E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.49 -17.40m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Dış bordürü diğerlerine göre kalın yapılmış olan 4'lü konsantrik daire bulunmaktadır. Pergel izi görülmemektedir.

Yükseklik: 3.7cm.

Genişlik: 3.6cm.

Cidar: : 0.4cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup iç yüzde çark izleri belirgindir. Dış yüzey perdahlanmıştır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 R 4/8 (Red)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 2.5 /1 (Black)

Karşılaştırma: Karageorghis 1983, pl. XCVI, fig. 39, 52; Karageorghis 1983, pl. CXXVIII, fig.15, pl. CLXI fig. 133; Hadjisavvas 2001, fig.6, no: 63,

KATALOG NO: 76

LEVHA: XXI (Res. 38)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu – VII. yy.

Buluntu Yeri: SH – E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.49 -17.40m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. 4 halkadan oluşan konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir. Pergel izi bulunmamaktadır.

Yükseklik: 2.7cm.

Genişlik: 4.7cm.

Cidar: 0.4cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup iç yüzde çark izleri belirgindir. Dış yüzey perdahlanmıştır. Kireç ve kum katkılıdır

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 R 4/8 (Red)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 2.5 /1 (Black)

Karşılaştırma: Karageorghis 1983, pl. XCVI, fig. 39, 52; Karageorghis 1983, pl. CXXVIII, fig.15, pl. CLXI fig. 133; Hadjisavvas 2001, fig.6, no: 63,

KATALOG NO: 77

LEVHA: XXII (Res. 39)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: Döküntü toprak

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Dikey düzenlemedeki konsantrik dairelerin üsttekinin dış bordürünün bir bölümü ve alttaki 5'li konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur. Boyamada silinmelerin olduğu gözlemlenmektedir. Pergel izi görülmemektedir.

Yükseklik: 2.8cm.

Genişlik: 2cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 7.5 YR 8/3 (Pink)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Karafgeorghis 1983, pl. XV fig. 5.

KATALOG NO: 78

LEVHA: XXII (Res. 40)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy.

Buluntu Yeri: SH - F8 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.53–18.26m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Dikey düzenlemedeki konsantrik dairelerden 4 halkadan oluşan ve ortadaki pergel izi boya ile belirtilmiş üstteki daire, tam olarak korunmuştur. Alttaki konsantrik dairenin sadece 2 halkasının bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 5.8cm.

Genişlik: 4.9cm.

Cidar: 0.5cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup içte yivli çark izleri görülmektedir. Taneli kum ve kireç katkıdır.

Hamur Rengi: 5YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 5/2 (Brown)

Karşılaştırma: Karafgeorghis 1983, pl. XV fig. 5.

KATALOG NO: 79

LEVHA: XXIII (Res. 41)

Tarih: İ.Ö. VIII.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH - E7 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.95

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Dıştaki daha kalın olmak üzere 4 halkadan oluşan konsantrik dairenin bir bölümü korunmuştur.

Yükseklik: 3.2cm.

Genişlik: : 4cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme orta olup çark yapımıdır. Kum katkıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 5YR 7/4 (Pink)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/2 (Dark Brown)

Karşılaştırma: Coldstream 1984, fig.2 no: 20,21; fig.2, no:7,40,42.

KATALOG NO: 80

LEVHA: XXIII (Res. 41)

Tarih: İ.Ö. VIII.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH – G7 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.08 – 18.74m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Kalın bordürlü halka içinde iki halkası bulunan konsantrik dairenin bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 3.6cm.

Genişlik: 3.5cm.

Cidar: 0.7cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 7.5 YR 7/5 (Pink)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 3/2 (Dark Brown)

Karşılaştırma: Coldstream 1984, fig.2, no: 20,21; fig.2 no:7,40,42.

KATALOG NO: 81

LEVHA: XXIII (Res. 41)

Tarih: İ.Ö. VIII.- VII. yy.

Buluntu Yeri: SH – G7 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.05 -18.74m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Pergel izi belirgin ve kalın 5 halkadan oluşan konsantrik dairenin büyük bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 3.9cm.

Genişlik: 3.3cm.

Cidar: : 0.8cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. Kireç ve kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish yellow)

Astar Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Bezeme Rengi: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)

Karşılaştırma: Coldstream 1984, fig.2 no: 20,21; fig.2, no:7,40,42.

KATALOG NO: 82

LEVHA: XXIII (Res. 42)

ÇİZİM NO: XIX - 82

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.92m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Çift yatay şeritten oluşan metoplar arasında kalın 2'li daireden oluşan konsantrik dairenin ortasında pergel izi bulunmaktadır.

Yükseklik: 5.9cm.

Genişlik: 5.4cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi olup çark yapımıdır. İnce kum katkılıdır.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4 (Ligh Reddish Brown)

Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)

Bezeme Rengi: 2.5 YR 3/2 (Dusky Red)

KATALOG NO: 83

LEVHA: XXIV (Res. 43)

Tarih: M.Ö. VII. yüzyıl

Buluntu Yeri: SH- F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.94 -16.60m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. Bir bölümü korunmuş 2 kalın halkadan oluşan dairenin üzerinde küçük 5'li konsantrik daire dikey düzenlemede bulunmaktadır. Pergel izleri görülmemektedir.

Yükseklik: 2.9cm.

Genişlik: 3.8cm.

Cidar: 0.4cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme iyi ve çark yapımıdır. İnce kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/3 (Pink)

Astar Rengi: 5 YR 6/4 (Light Reddish Brown)

Bezeme Rengi: 7.5 YR 4/1 (Dark Gray); Kalın halkalardan oluşan dairenin üstünde yer alan küçük 5'li konsantrik dairenin rengi daha açık olup 7.5 YR 5/2 (Brown).

Karşılaştırma: Coldstream 1984, pl.XXIV, no:15; Karageorghis 1983; pl. LXXVIII no:8.

KATALOG NO: 84

LEVHA: XXIV (Res. 44)

ÇİZİM NO: XX - 84

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.73 -16.69m.

Tanım: Krater aıt kırık ağız ve boyun parçasıdır. Ağız bölümünün hemen altında dalga motifi ve onunda altında kalın yatay bantlar bulunmaktadır. Yatay bantlar arasında yatay düzenlemede pergel izi belirgin biri tam diğerlerinin bir bölümü korunmuş; 3 halkadan oluşan konsantrik daire sırası görölmektedir.

Yükseklik: 8.5cm.

Genişlik: 14cm.

Cidar: min. 1.1cm – max. 1.9cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi ortadır. Çark yapımıdır. Sıkı dokuludur. Kireç, kum ve ufak taş katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 2.5 YR 4/6 (Red)

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no:

376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

KATALOG NO: 85

LEVHA: XXIV (Res. 44)

ÇİZİM NO: XX - 85

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH- F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.61 – 16.94m.

Tanım: Krater aitt kırık ağız ve boyun parçasıdır. 3 parça birleştirilmiştir. Ağız bölümünün hemen altında dalga motifi bulunmaktadır. Onunda altında kalın bir yatay bant ve daha ince bantlar arasında yatay düzenlemede pergel izi belirgin 3 halkadan oluşan konsantrik daire sırası görülmektedir.

Yükseklik: 6.5cm.

Genişlik: 11cm.

Cidar: min. 0.7 – max. 1.2 cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi orta olup; çark yapımıdır. Sıkı dokuludur. Seyrek kireç ve kum katkılıdır. Ufak taşlarda katkı maddesi olarak kullanılmıştır. Gözenekli bir yapısı vardır.

Hamur Rengi: 7.5YR 6/6 (Reddish Yellow)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown)

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

KATALOG NO: 86

LEVHA: XXIV (Res. 44)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH – E8 Açması

Bulunduğu Seviye: 18.71–18.25m.

Tanım: Kratere (?) ait gövde parçasıdır. 2 yatay bantla birbirinden ayrılan 3 halkadan oluşan ve pergel izi olan 3 adet konsantrik dairenin ortadaki tam olmak üzere diğerlerinin bir bölümü korunmuştur.

Yükseklik: 4cm.

Genişlik: 4.2cm.

Cidar: 1cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi ortadır. Çark yapımıdır. Sıkı dokuludur. Kireç, kum ve ufak taş katkıdır

Hamur Rengi: 10 YR 6/3 (Pale Brown)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 10 R 4/6 (Red)

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

KATALOG NO: 87

LEVHA: XXIV (Res. 44)

ÇİZİM NO: XXI - 87

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.94 -16.60m.

Tanım: Kratere (?) ait gövde parçasıdır. İkili ve tekli yatay bant arasında 3 halkadan oluşan 2 adet konsantrik daire sırasının bir bölümü görülmektedir. Pergel izleri belirgin olmayıp boyamada dökülme bulunmaktadır.

Yükseklik: 4.2cm.

Genişlik: 5.3cm.

Cidar: 1cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi ortadır. Çark yapımıdır. Sıkı dokuludur. Kireç, kum ve ufak taş katkıdır

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 2.5 YR 4/6 (Red)

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

KATALOG NO: 88

LEVHA: XXIV (Res. 44)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH – F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 16.32 -16.20m.

Tanım: Kratere (?) ait gövde parçasıdır. Kalın bir bant, altındaki ince banda teğet olan 3 halkadan oluşan konsantrik dairenin bir bölümü korunabilmiştir.

Yükseklik:4.4cm.

Genişlik: 4.2cm.

Cidar: min.0.7- max. 1.1cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi ortadır. Çark yapımıdır. Sıkı dokuludur. Kireç, kum ve ufak taş katkıdır

Hamur Rengi: 10 YR 6/4

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 10 R 4/4 (Weak red)

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

KATALOG NO: 89

LEVHA: XXIV (Res. 44)

ÇİZİM NO: XXI - 89

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.61 – 16.94m.

Tanım: Kratere (?) ait gövde parçasıdır. Üst bölümde kalın bir bant bulunmaktadır. İnce yatay şeritler arasında pergel ayağı izi belirgin ve 4 halkadan oluşan biri tam, diğerinin bir bölümü olmak üzere yatay konsantrik daire sırası bulunmaktadır. Konsantrik daireler birbirine teğettir. Konsantrik dairelerde boyamanın dökülmesinden kaynaklı ton farklılıkları bulunmaktadır.

Yükseklik: 4.6cm.

Genişlik: 5cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi iyi olup çark yapımıdır. Sıkı dokulu ve gözenekli bir yapısı vardır. Seyrek kum ve kireç katkıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Yatay bantlar 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown); konsantrik daire 2.5 YR 4/6 (Red).

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

KATALOG NO: 90

LEVHA: XXIV (Res. 44)

ÇİZİM NO: XXI - 90

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.61 – 16.94m.

Tanım: Kratere (?) ait gövde parçasıdır. Altta kalın bir yatay bant ve üstünde daha ince yatay bir bant bulunmaktadır. Birbirine teğet 4 halkadan oluşan ve sadece bir bölümü görünen yatay konsantrik daire sırası birbirine teğet olarak yapılmıştır. Boyanın silinmesinden kaynaklı ton farklılıkları bulunmaktadır.

Yükseklik: 3.3cm.

Genişlik: 4cm.

Cidar: 0.6cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi iyi olup; çark yapımıdır. Sıkı dokulu ve gözenekli bir yapısı vardır. Seyrek kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Yatay bantlar 2.5 YR 4/4 (Reddish Brown); Konsantrik daire 2.5 YR 4/6 (Red)

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

KATALOG NO: 91

LEVHA: XXIV (Res. 44)

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH - F9 Açması

Bulunduğu Seviye: 15.18 -15.10m.

Tanım: Kratere (?) ait gövde parçasıdır. İki yatay bant üzerinde üst ve altta iki tane konsantrik daire korunmuştur. Konsantrik dairelerin sadece bir bölümü görülmektedir.

Yükseklik: 3.7cm.

Genişlik: 4.7cm.

Cidar: 1.1cm.

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi iyi olup; çark yapımıdır. Sıkı dokulu ve gözenekli bir yapısı vardır. Seyrek kum ve kireç katkılıdır.

Hamur Rengi: 10 YR 6/4 (Very Pale Brown)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: 10 R 4/4 (Weak Red)

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

KATALOG NO: 92

LEVHA: XXIV (Res. 44)

ÇİZİM NO: XXI - 92

Tarih: İ.Ö. VIII. yy. sonu- VII. yy. ortaları

Buluntu Yeri: SH- E9 Açması

Bulunduğu Seviye: 17.05–16.78m.

Tanım: Kapalı kap gövde parçasıdır. İki yatay bant ve 2 tane pergel izi belirgin 4 halkadan oluşan yatay konsantrik daire sırası görülmektedir. Sol tarafta bulunan konsantrik dairenin sadece bir bölümü korunmuştur. Konsantrik dairelerin boyası dökülmüş olduğundan daha açık görülmektedir.

Yükseklik: 3.5cm.

Genişlik: 4.3cm.

Cidar: 0.7cm

Pişme Durumu ve Katkı Maddeleri: Pişme derecesi ortadır. Çark yapımıdır. Sıkı dokuludur. Kireç, kum ve ufak taş katkıdır

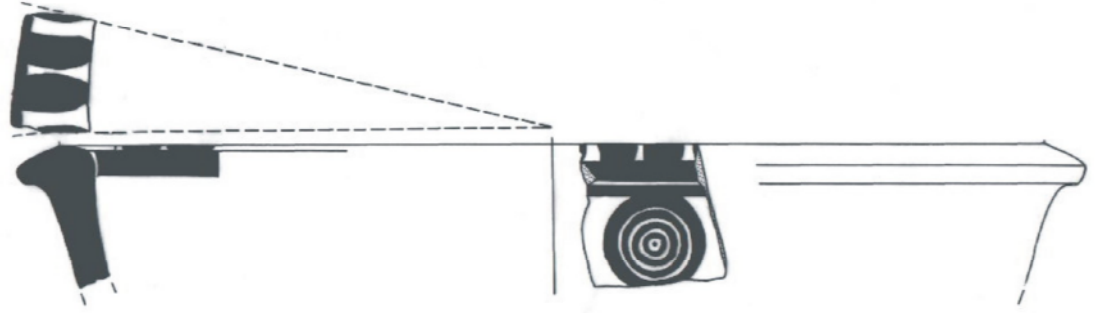
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)

Astar Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)

Bezeme Rengi: Yatay bantlar 2.5 YR 4/6 (Red); konsantrik daire 5YR 5/6 (Yellowish Red).

Karşılaştırma: Coldstream 2003, pl.26, s. 36; Coldstream 1973, pl. 15, no:20; Walter 1968, taf. 49, no: 283-284-285-286-287-288, Catling – Lemos 1990, pl 34 no: 376, 578; Popham-Sackett-Themelis 1980, pl.64, no: 122-127; Boardman 1952, pl.IB, fig. 7-9.

ÇİZİM I

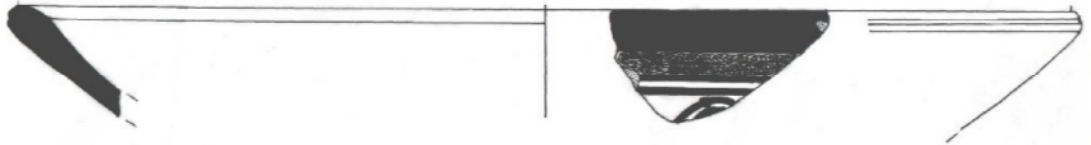

1

2

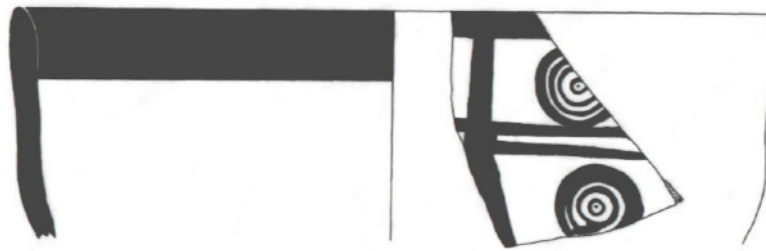

35

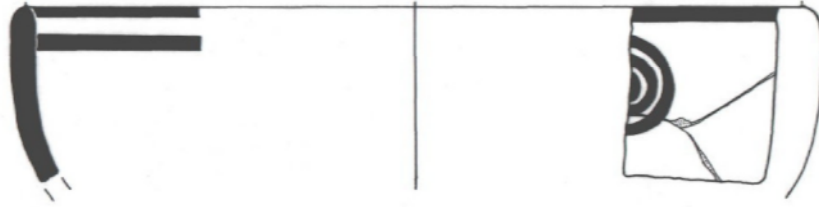

66

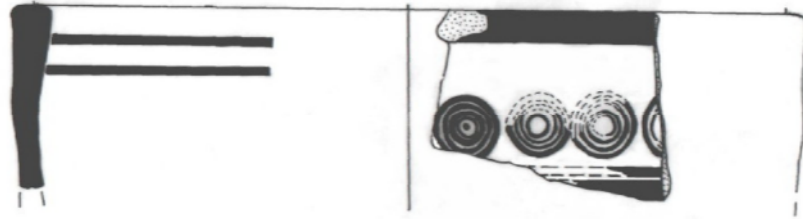

67

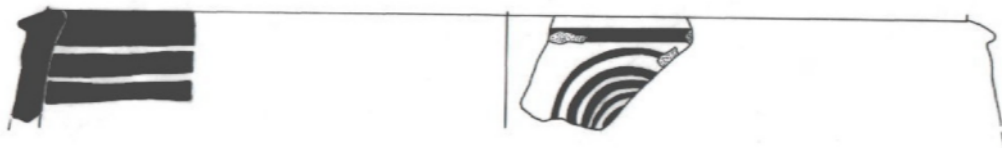

68

69

70

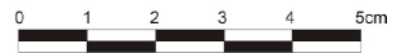
3

4

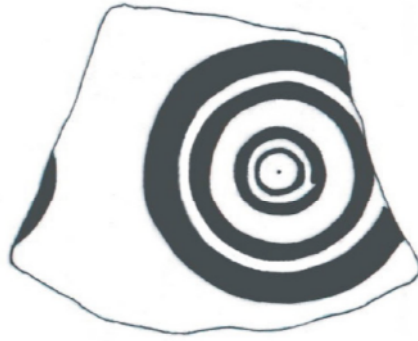
9

10

12

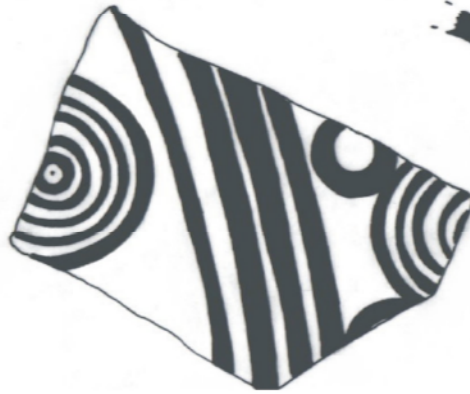

14

16

18

19

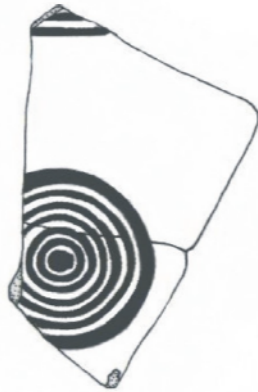

20

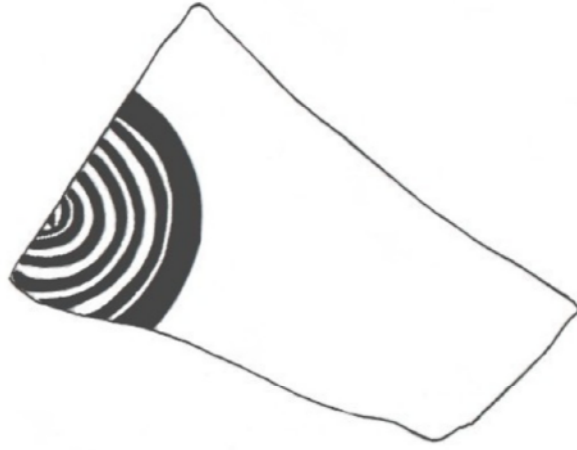
22

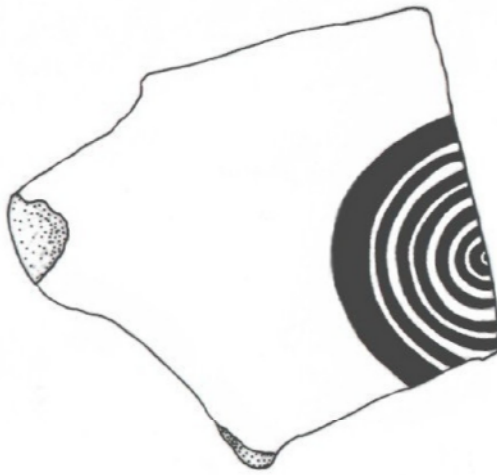
24

ÇİZİM VIII

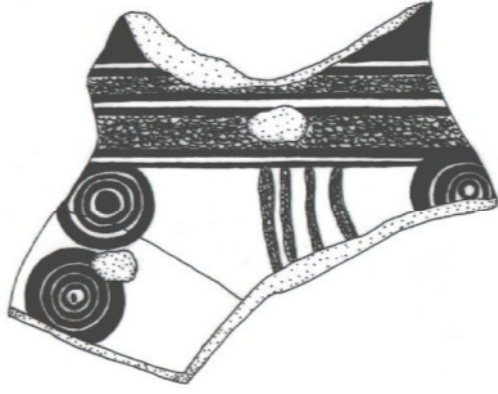

25

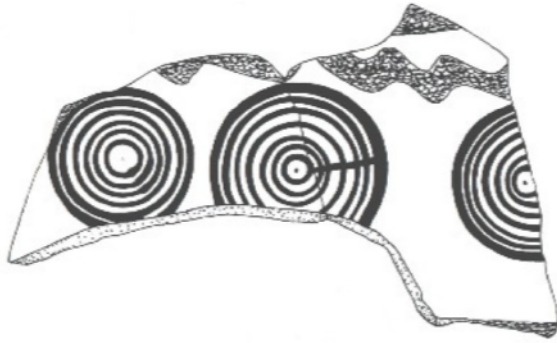

26

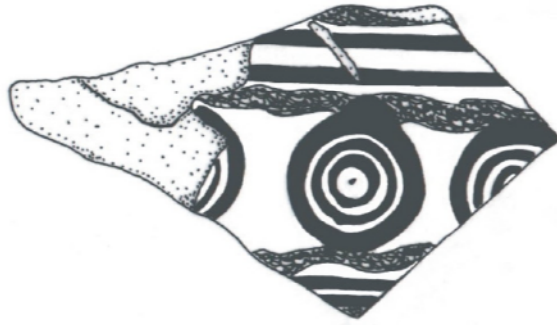

27

28

29

30

31

32

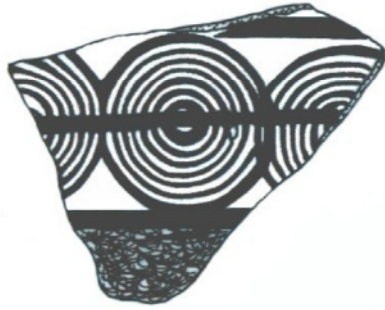

36

37

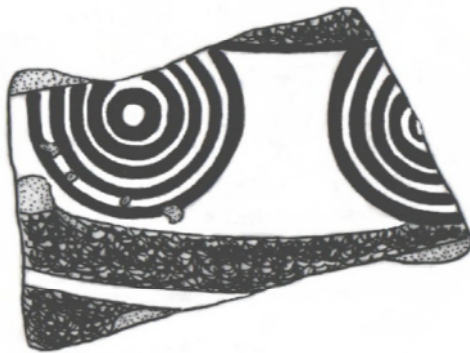

38

39

40

42

43

45

46

48

49

50

51

53

57

58

59

60

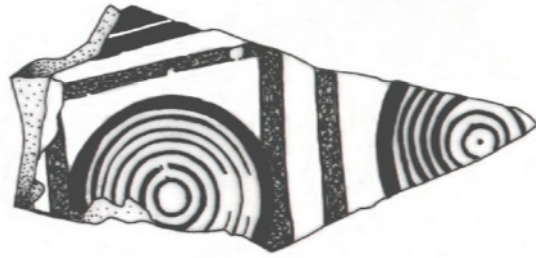
62

63

ÇİZİM XVIII

64

65

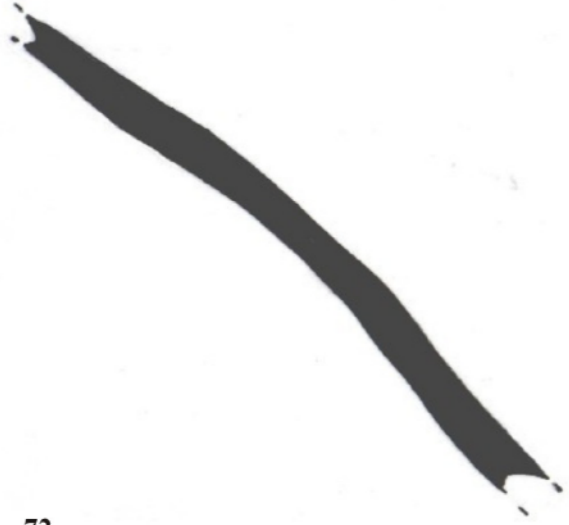

71

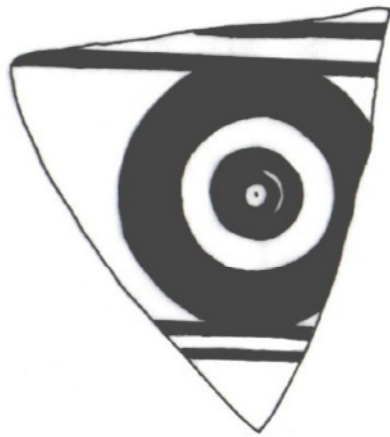

72

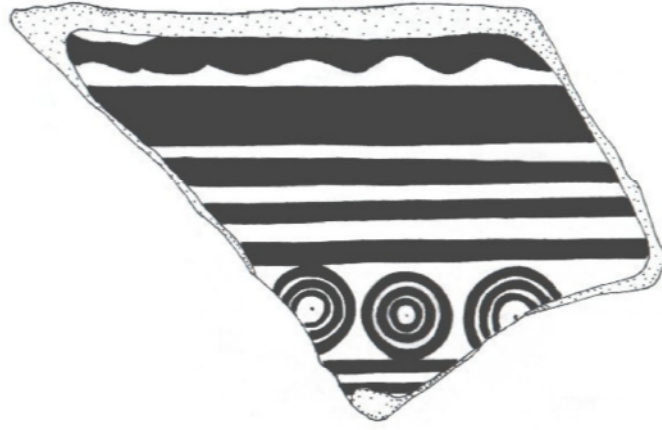

73

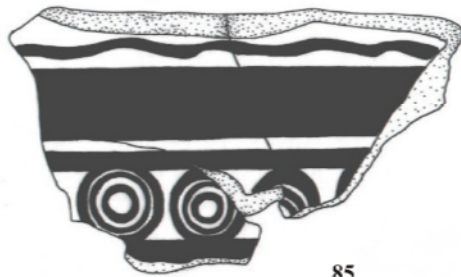

82

84

85

87

89

90

92

Resim 1a

Resim 1

Resim 2a

Resim 2b

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

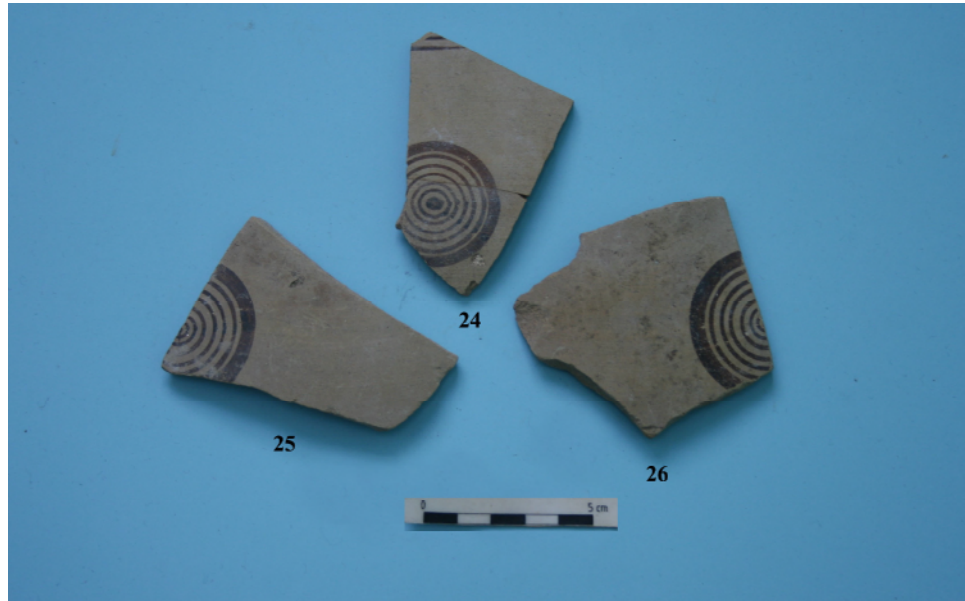
Resim 8

Resim 9

Resim 10

Resim 11

Resim 12

Resim 13

Resim 14

Resim 15

Resim 16

Resim 17

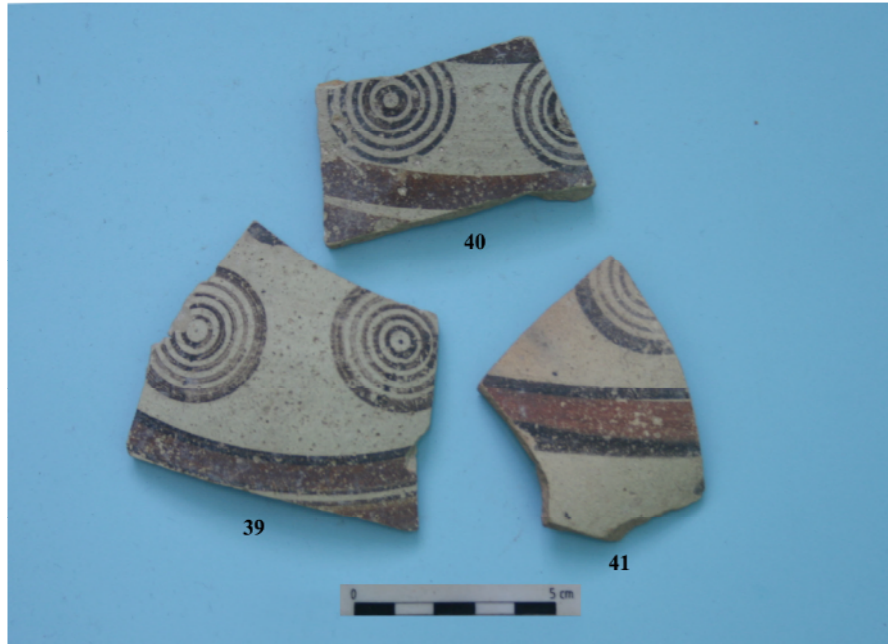
Resim 18

Resim 19

Resim 20

Resim 21

Resim 22

Resim 23

Resim 24

Resim 25

Resim 26

Resim 27

Resim 28

Resim 29

Resim 30

Resim 31

Resim 32

Resim 33

Resim 34 a

Resim 34 b

Resim 35 a

Resim 35 b

Resim 36

Resim 37

Resim 38

Resim 39

Resim 40

Resim 41

Resim 42

Resim 43

Resim 44

Resim 45

Resim 46

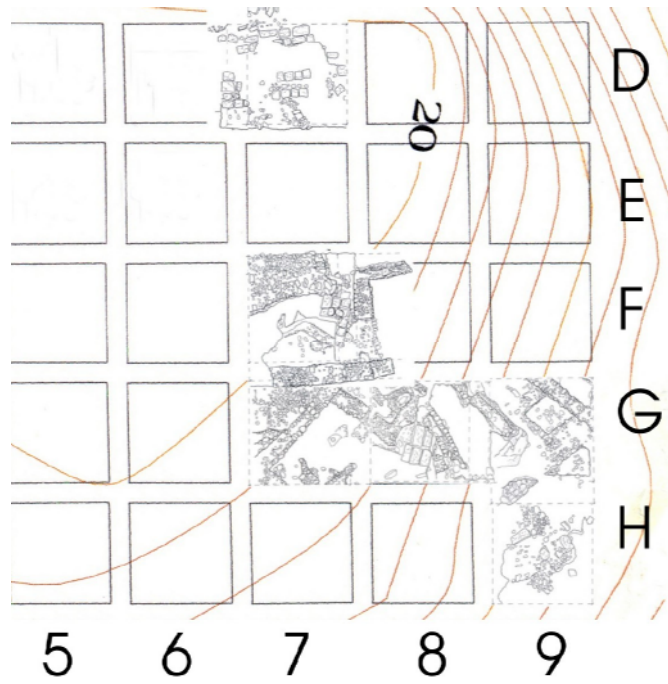
Resim 47

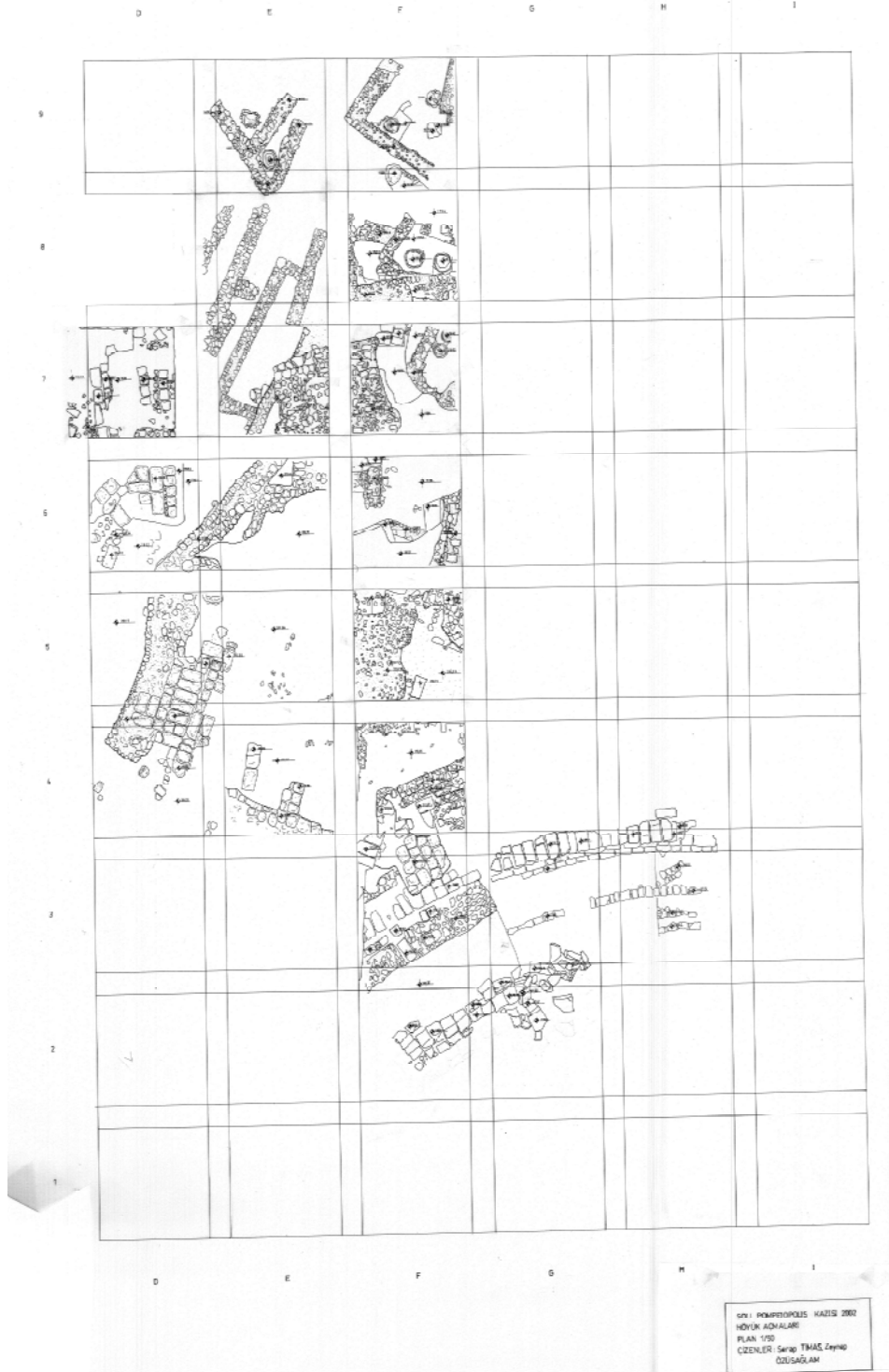
Resim 48

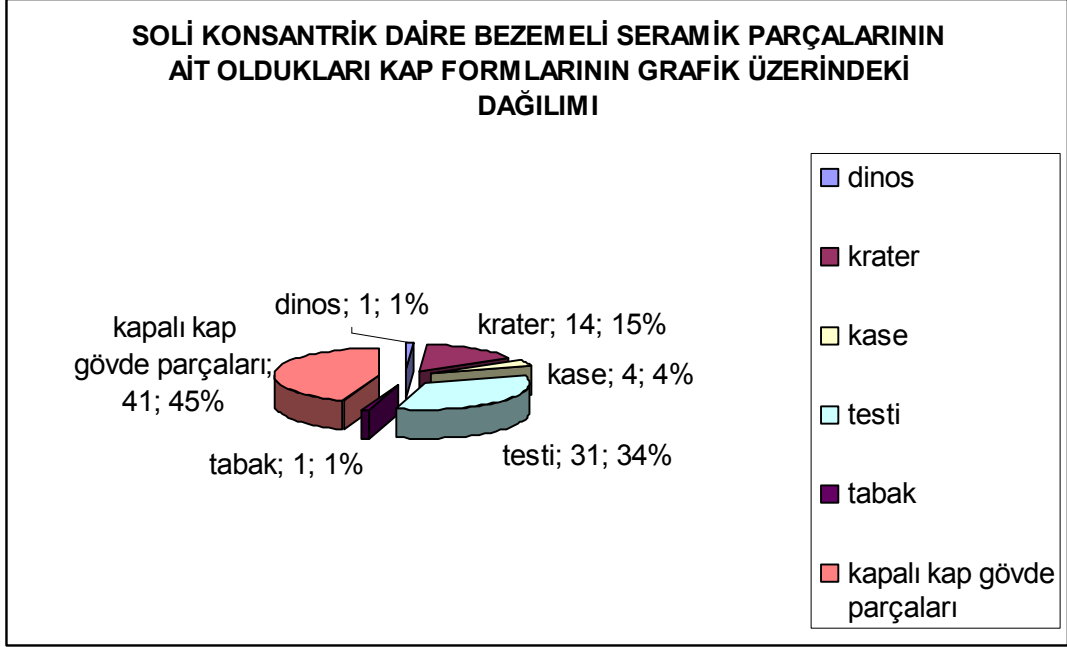
Resim 49

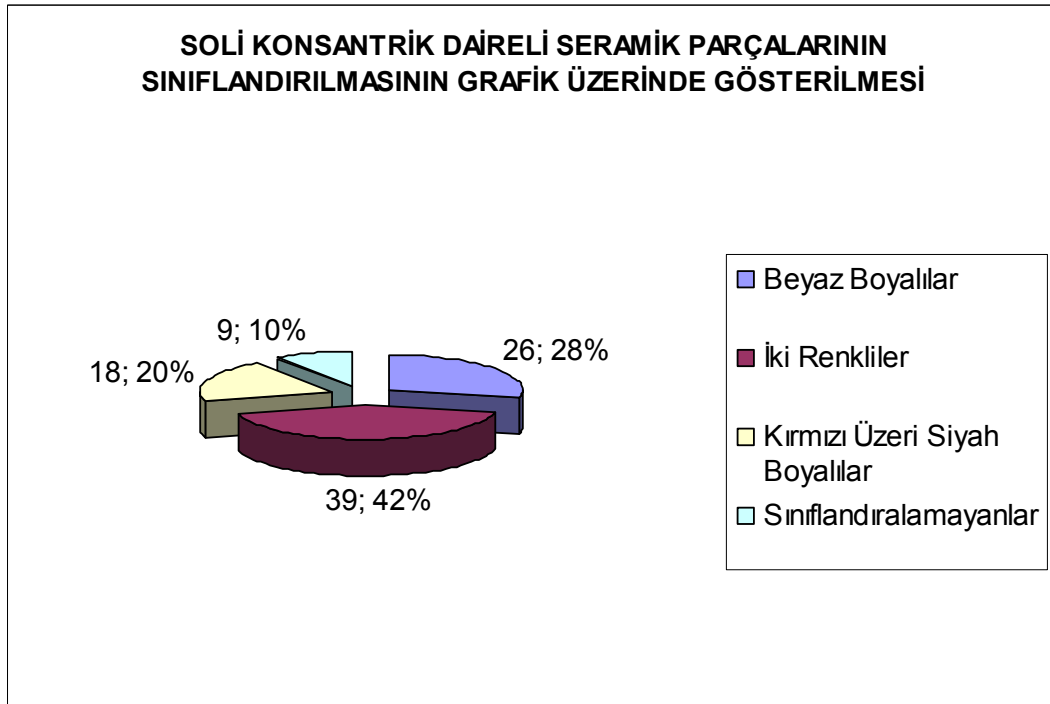
Plan 1

Plan 2

Grafik 1

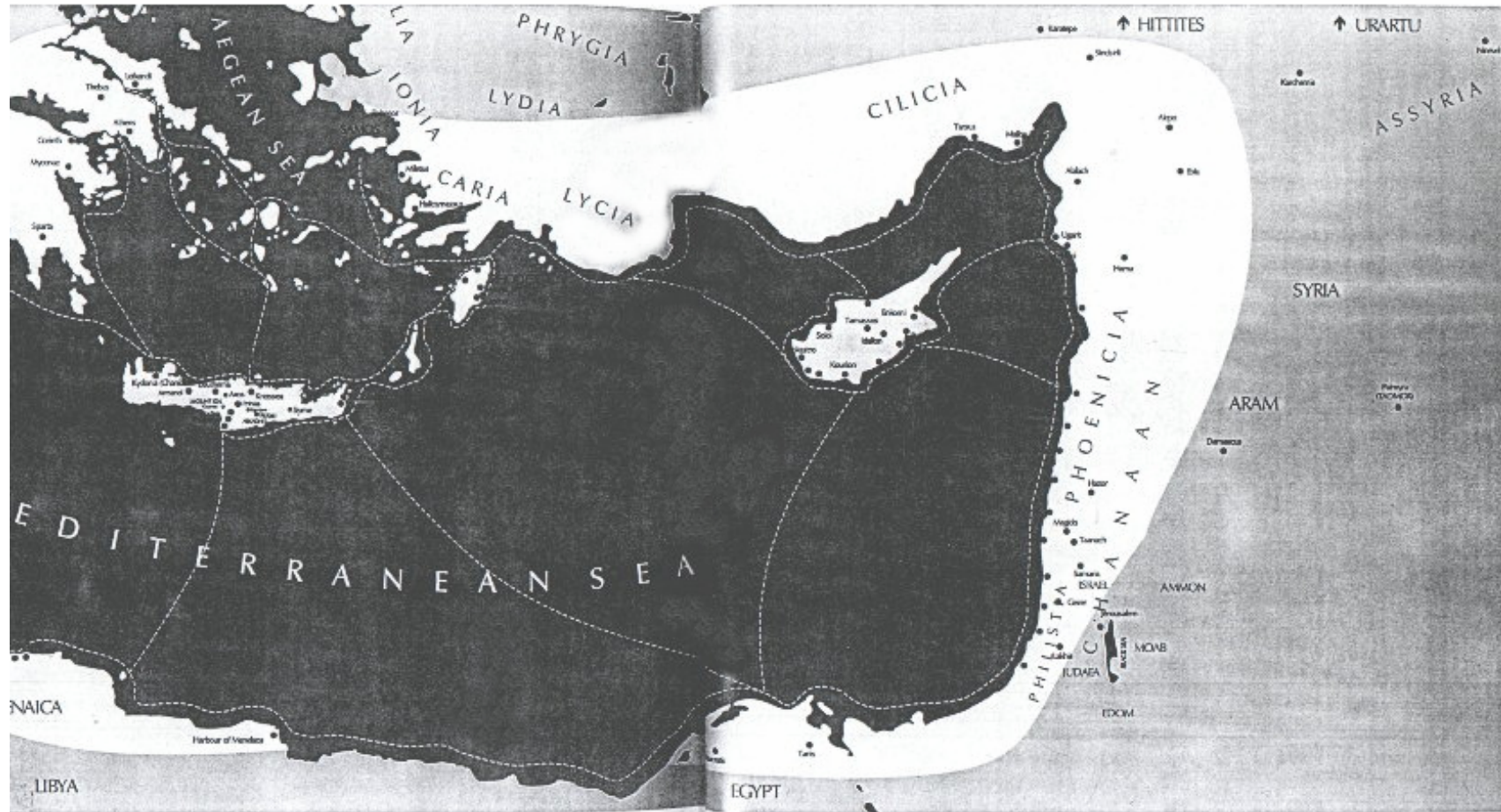

Grafik 2

SOLİ HÖYÜK KIBRIS TİPİ KONSANTRİK DAİRELİ SERAMİK BULUNTULARININ YAYILIMI

Kıbrıs	Girit	Rhodos	Al-Mina	Tarsus	Tömükkale	Mut	Kilise-tepe	Karatepe	Tekirköy	Kinethöyük	Soli
Geometrik III İ.Ö. IX. ortası – VIII. yy.	Geometrik Dönem İ.Ö. IX. ortası – VIII. yy.	Orta Geometrik	X. –VIII. katlar	Orta Demir İ.Ö. IX. yy ortası – VIII. yy.	Orta Demir İ.Ö. IX. yy ortası – VIII. yy.	Orta Demir İ.Ö. IX. yy ortası – VIII. yy.	Orta Demir İ.Ö. IX. yy ortası – VIII. yy.	Orta Demir İ.Ö. IX. yy ortası – VIII. yy.	Orta Demir İ.Ö. IX. yy ortası – VIII. yy.	Orta Demir İ.Ö. IX. yy ortası – VIII. yy.	Orta Demir İ.Ö. IX. yy ortası – VIII. yy.
Arkaik I İ.Ö. VII. yy.	Orientalizan Dönem İ.Ö. VII. yy.			İ.Ö. VIII. yy.	İ.Ö. VIII. – VII. yy.	Geç Demir İ.Ö. VII. yy.	Geç Demir İ.Ö. VII. yy.	Geç Demir İ.Ö. VII. yy.	Geç Demir İ.Ö. VII. yy.	Geç Demir İ.Ö. VII. yy.	Geç Demir İ.Ö. VII. yy.

Tablo 1

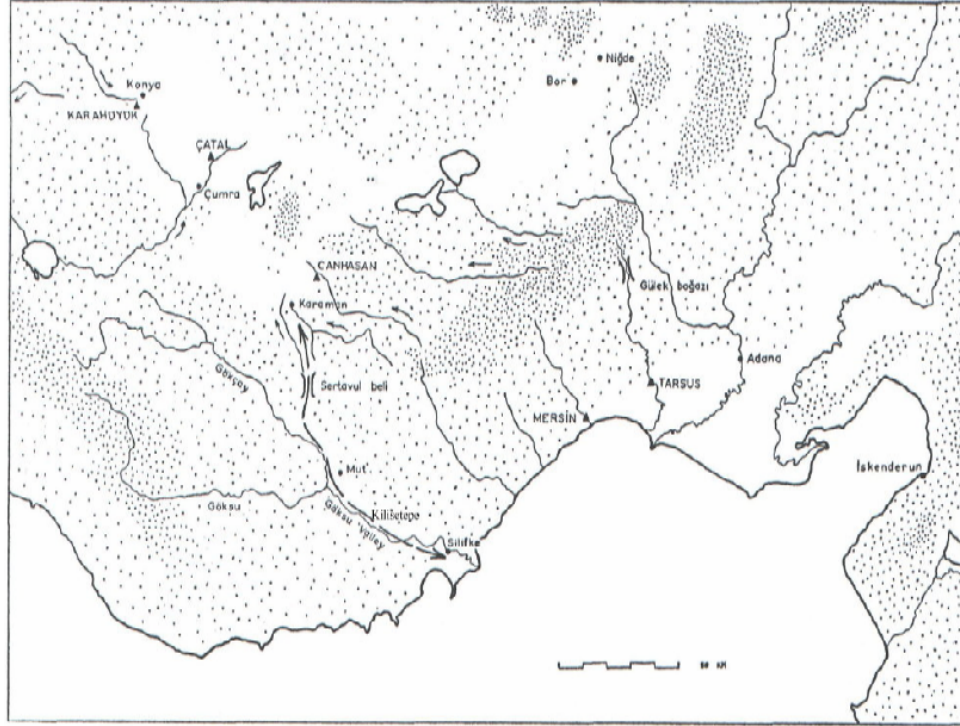

Harita 1

Harita 2

Harita 3

Harita 4